

Пол Дохърти

СРЕДНОВЕКОВНИ ЗАГАДКИ

ШМОНИБГНАКРАМВ

еднороз

ПОЛ ДОХЪРТИ ШПИОНИНЪТ НА КРАЛЯ

Превод: Мариана Димитрова

chitanka.info

Крал Едуард Първи е в безизходица. С присъщото си лукавство Филип Хубави, кралят на Франция, е успял да му отнеме Гаскония.

Несигурният мир между двете държави изглежда обречен, но Едуард не смее да предприеме военни действия, защото френският кралски двор научава по някакъв начин и най-тайните му планове. Очевидно французите са успели да подкупят някой от най-близките съветници на английския крал. За първи път Едуард възлага лично на своя верен служител Хю Корбет отговорна мисия — да открие предателя, и ако се налага, да го унищожи.

Тайната мисия на Корбет е изпълнена с опасности — смъртта го преследва и по суша, и по море — в подземния свят на Париж, а покъсно и в Уелс, провинция подчинена наскоро от Едуард, но пълна с бунтовници и врагове на короната. За първи път Хю Корбет се бори с мрачните подводни течения на политическите интриги в края на тринайсети век. Всеки от заподозрените има какво да крие, убийствата следват едно след друго, а предателят не би се въздържал да отнеме и още един човешки живот, за да остане скрит в сенките.

На „несломимата майка“, Грейс Фогърти Синиър

ПЪРВА ГЛАВА

Бурята, която връхлетя от север, надигаше огромни вълни, но макар и подмятан нагоре-надолу от стихииите, корабът не беше в опасност. Капитан Джон Юъл, представител на Саутхемптън в парламента и дългогодишен мореплавател, добре познаваше тези води и знаеше какво да очаква. Корабът беше достатъчно здрав. В двата края на палубата имаше кули за стрелците, мачтата беше висока, но стабилна, а далеч над издутото платно и малко под английското знаме се намираше платформата на наблюдателя. Юъл имаше доверие в своя кораб и в опитния екипаж. Той крачеше по палубата и студентите му сини очи се взираха проникателно в морето, а от време на време се отправяха рязко към наблюдателите, за да се уверят, че са нащрек и оглеждат бурните води за преследвачи.

Той се поздрави наум. Беше успял да влезе и излезе от гасконското пристанище без проблеми. Престоят беше кратък, но достатъчен, за да вземе малките рула пергамент, запечатани в кожени калъфи и заключени в обковано с желязо ковчеже, което сега се намираше в каютата му. Едуард Английски щеше да му плати добре за тези доклади — със злато и специални привилегии, може би дори щеше да го посвети в рицарство. Въпреки ледения вятър, Юъл не усещаше студа, но мечтаеше за спокойните води на Ламанша, където „Свети Кристофър“ щеше да намери убежище.

Чувстваше се доволен от постигнатото. Макар проклетите французи да бяха завзели градовете, крепостите и замъците на английската провинция Гаскония, прекъсвайки търговията с вино между Англия и Бордо, скоро нещата щяха да се променят. Юъл спря и се загледа замечтано в пространството. Може би, когато това станеше, той щеше да бъде там като английски капитан и представител на Саутхемптън в парламента или дори като рицар със земи и титла, дарени му от благодарния крал. Внезапно мечтите му бяха прекъснати от вика на наблюдателя.

— Платна на югоизток! Един, не два кога^[1]!

Юъл хукна към релинга, но не можа да види нищо през поройния дъжд.

— Къде? Къде? — изкрещя той.

— На югоизток — два кога, тежковъоръжени!

— Под какво знаме плават? — попита Юъл, опитвайки се да надвика вятъра.

— Не виждам цветовете. От мачтите висят два флага.

Как му се искаше да са английски! Сега вече той не мислеше за земи и рицарство, а за хубавичката си жена, малките дъщери и любимия си кораб, който се бореше с вятъра. Но дълбоко в сърцето си знаеше, че коговете са френски, изпратени да го преследват като хрътки подплашен заек. Юъл се огледа колебливо — платното беше опънато докрай, за да улови и най-лекия повей на вятъра, двама мъже на кърмата въртяха тежкия румпел, а останалите бяха под палубата или по такелажа^[2], очаквайки командите му. Обърна се и видя преbledнялото, уплашено лице на боцмана Стивън Епълби. Напрягна се, за да потисне паниката, която беше свила сърцето му, и се опита да си придаде безгрижен вид.

— Вдигни хората, Стивън — тихо каза той. — Раздай им шлемове, наметала, арбалети и колчани със стрели.

Боцманът направи гримаса, кимна и слезе долу. Вятърът приглушаваше виковете му.

Скоро мъжете се запрепъваха по палубата, уморени и бледи, закопчавайки кожените си елеци, слагайки шлемове и предпазни ленти на китките си, като отчаяно се опитваха да запазят сухи тетивите на арбалетите си. Юъл им нареди да заемат местата си върху бойните кули в двата края на кораба и по въжетата, които се виеха като змии по голямата мачта. По негова заповед двама юнги донесоха пясък и сол, за да посипят хлъзгавата палуба, докато друг се опитваше да запали малък покрит мангал под мачтата. Юъл отново се обърна към релинга и с надежда се взря през дъжда. Отначало не виждаше нищо, но когато напрягна очи, забеляза неясни очертания. Французите го настигаха. Може би щеше да успее да им избяга, но още беше сутрин и до спасителния мрак имаше много време. Английският капитан знаеше, че корабът му няма да успее да се измъкне. Не си правеше илюзии за французите. Те не обичаха английските моряци, а рицарските закони не се прилагаха при морските битки.

Времето не се справи и към обяд французите вече бяха съвсем близо. Двата големи кога, мобилизирани търговски кораби, имаха големи платна и плаваха бързо. Това им даде време дори да се разделят и да обградят английския кораб. Юъл видя сините знамена, украсени със сребърни линии, а още по-лошо беше, че под тях искреше червен флаг, който показваше, че не взимат пленници. По високите кули на корабите имаше множество стрелци, а палубите блестяха от броните на войниците. Юъл забеляза тънки струйки черен дим, което показваше, че имат катапулти. Той се огледа отчаяно. Нямаше голям избор — не можеше да се предаде, защото в морето не се взимаха пленници. Пое дълбоко дъх, отправи наум молитва към света Ана и нахлузи броня и шлем, покрити с ръждиви петна. Французите се приближаваха от двете страни, катапултите изпращаха огромни пламтящи кълба катран в сивото небе. Първото пропусна, но скоро поправиха прицела си и върху „Свети Кристофър“ заваля огнен дъжд.

Катранът подпали платното, такелажата и дървото, пламтящите езици алчно ги поглъщаха и непрестанно растяха. Екипажът отчаяно се опитваше да ги угаси с пясък и вода, но напразно. Нови снаряди превърнаха платната в огнени завеси и наблюдателите, заплетени в такелажата, с отчаяни викове падаха по палубата, обгърнати в пламъци. Юъл даде заповед за стрелба и се обърна точно навреме, за да види как един от френските кораби опря борд в борда на „Свети Кристофър“ и войниците наскачаха по палубата. Английските стрелци успяха да улучат неколцина и те с крясъци се загърчиха, когато назъбените стрели разкъсаха плътта на гърдите и вратовете им, но французите бяха прекалено много. Другият кораб също се доближи и още въоръжени мъже прескочиха през борда.

Юъл реши да се добере до каютата си и да унищожи докладите, но една стрела го улучи в гърлото и той се свлече на палубата. Стори му се, че още може да се движи, но от устата му рiekна кръв, пред очите му изплуваха неясните образи на жена му и по-голямата му дъщеря, после мракът рязко го погълна. След час „Свети Кристофър“ беше обхванат от пламъци. Френските кораби се отдалечиха, екипажът им наблюдаваше как бушпритът^[3] потъва сред вълните, докато тялото на боцмана още се гърчеше върху него. Стивън Епълби умря бавно. Примката около врата безмилостно го задушаваше, но дори в

смъртната си агония той се чудеше как французите са открили кораба им.

На улица „Барбет“ в Париж Никълъс Поър сърбаше с роговата лъжица, която винаги носеше със себе си, яхнията от граниво месо и праз. Огледа мръсната кръчма, тайно изучавайки останалите посетители, седнали на обърнати бурета или счупени столчета. Помещението беше слабо осветено от дебели лоени свещи, които издаваха отвратителна миризма. Тук изобщо не му харесваше; чу шумоленето на плъх в мръсната слама, която покриваше пръстения под и отново се зае с храната, чудейки се какво ли яде всъщност. Надигна очуканата калаена халба и пресуши съдържанието ѝ. От бирата раничките в устата му засмъдяха. Беше уплашен, почти го тресеше от страх, макар че се опитваше да го прикрива и се утешаваше с мисълта за острата кама, която стискаше под наметалото си.

Тъй като родителите му бяха от Гаскония, той говореше добре френски и отлично познаваше Париж. Винаги се беше гордял с уменията си да се предрешава — никой не би заподозрял, че този сивокос, дрипав и небръснат човек е опитен писар в английската кралска хазна и шпионин на Едуард, изпратен в Париж, за да събира и изпраща сведения. Той с лекота се беше придвижил из града, преминавайки от подземния свят на левия бряг на Сена към разкоша на кралския двор в Лувъра. Беше развълнуван от онова, което откри през последните седмици. Заедно с братята си Шарл и Луи френският крал планираше нови действия срещу Едуард Английски. Нещо изумително, „Велик план“, както му беше признал един от вратарите на двореца, когато се беше напил. Поър смяташе да разкрие за какво става дума, но напоследък все повече се страхуваше.

Беше сигурен, че го следят, докато се скиташе из уличките и алеите на Париж. По-рано през деня беше стоял на площада пред „Нотр Дам“, наблюдавайки един огнегълтач и синовете му, които жонглираха с цветни топки и отново беше изпитал неприятното усещане отпреди няколко дни. Някой го следеше и макар да се обръщаше рязко, нито веднъж не бе успял да забележи злокобните очи, които го наблюдаваха. Тази вечер, докато се връщаше към жилището си в къщата на един търговец, паниката му беше нараснала от тихото плъзгане на подметки по мокрия калдъръм, сенките, скрити във

входовете и приглушеното трополене на конски копита, но когато се беше извърнал, не бе видял никого.

Той привърши с храненето и бавно огледа неприветливата кръчма, където беше потърсил убежище, надявайки се, че преследвачите му ще се покажат. Те обаче не оправдаха очакванията му. Само един стар просяк с отрязани до коленете крака беше влязъл след него. Дървените плочи, прикрепени на ръцете и чуканчетата на краката му барабаняха по пода на пивницата. Поър го видя да облизва купата си като куче и да поема отново навън. Шпионинът стана, уви се в наметката и излезе на студа. Тръгна по тясната уличка, от двете страни на която се издигаха високи дървени и кирпичени къщи. Покривите им бяха сблизени като шушукащи си заговорници и скриваха мразовитото небе.

Погледна нагоре — вратите и прозорците бяха здраво залостени, не се чуваше никакъв шум освен стонове на вятъра, който търкаляше валма мъгла и сякаш с умишлена злоба тръшкеше някой недобре затворен капак. Поър извади камата си и се опита да върви еднакво далеч от боклуците и изпражненията, струпани пред вратите и отвратително миришещата канавка по средата на улицата. Видя някаква сянка да се раздвижва и бледа, костелива ръка се протегна към него, последвана от сърцераздирателно хленчене.

— Мосю, дай нещичко на бедния просяк. Поър му показва острата си кама и мъжът бързо млъкна и изчезна в мрака.

Шпионинът предпазливо продължи напред. Нещо не беше наред, но не можеше да разбере какво. Беше твърде уморен и неспокоен. Не искаше да го арестуват като шпионин, да го закарат до бесилката при тъмницата Монфокон, да го разпънат на колелото и палачи с червени качулки да чупят костите му една по една с назъбените си железни лостове. Той потръпна и стиснал камата пред себе си, излезе от уличката. Почувства се по-добре. Намираще се на кръстопът, където всяка вечер градските власти поставяха големи мангали, а в нишата пред статуята на светеца, покровител на квартала гореше голяма лоена свещ. Светлината и топлината прогониха ледената мъгла и го поуспокоиха.

Зави наляво и чу трополене на дърво по камък, но това беше само старият просяк от кръчмата, който се появи от мъглата и стенейки, запълзя към краката на Поър. Без да му обръща внимание,

шпионинът се запъти към отсрещната страна на площада, но тропотът се ускори и той изведнъж разбра какво не беше наред. Мъжът си беше тръгнал малко преди него и за това време беше успял да стигне до края на улицата. Поър се поколеба, после се обърна, но твърде късно старецът се хвърли към него, препъна го и шпионинът падна на земята. Главата му се удари в калдъръма със зловец звук.

„Старият просяк“ се измъкна изпод него, после развърза дървените плочи от коленете си и се изправи. Един поглед към падналия мъж му подсказа, че няма защо да бърза — жертвата му все още беше в безсъзнание. Той тихичко подсвирна и в отговор от мъглата като демонично привидение изскочи черен боен кон. Ездачът му, увит в черно наметало с качулка, слезе и отиде до тялото, последван скоро и от други. След малко кръг от тъмни, заплашителни фигури обгради шпионина.

— Мъртъв ли е? — попита ездачът с безизразен глас.

— Не — промърмори просякът. — В безсъзнание е. Ще го разпитваш ли? — Водачът поклати глава и хвана юздите на коня си.

— Не — отвърна той. — Сложете го в чувал и го хвърлете в Сена.

— Ще бъде милостиво поне да му прережем гърлото — каза просякът.

Ездачът яхна коня си и рязко го обърна.

— Милостиво! — сухо повтори той. — Ако ти се беше провалил и го беше изпуснал, щях да бъда милостив с теб. Но той е шпионин! Не заслужава милост. Прави каквото ти казах!

Ездач и кон скоро потънаха в мрака и гъстата мъгла.

---

[1] Ког — ветроходен транспортен кораб с една мачта, едно право ветрило и високи бордове с дължина 30 м, ширина 8 м и газене 4 м. — (Бел.прев.) ↑

[2] такелаж — Съвкупността от мачтовите корабни въжета, заедно със скрипците и другите уреди за боравене с тях. — (Бел.ред.) ↑

[3] Бушприт — наклонена мачта пред носа на кораб. — (Бел.ред.)

↑

ВТОРА ГЛАВА

Едуард, крал на Англия, херцог на Аквитания, беше бесен. В залата на съвета, близо до кралския параклис в Уестминстър, той бе изпаднал в един от яростните си пристъпи на царствен гняв. Сгушени в робите си, съветниците му седяха и овчедушно наблюдаваха представлението. Някои изучаваха задълбочено златисточервените гоблени, покриващи белосаните стени; други потропваха с ботуши по рогозките, опитвайки се да раздвижат вкочанените си крака. Беше студено и всички мръзнеха въпреки големите железни мангали в помещението. Вятърът блъскаше капациите на прозорците, проникваше през цепнатините и леденият му дъх разлюляваше пламъците на свещите. Писарите седяха, вдигнали пера над дебелите гладки пергаменти. Разбираха, че кралят не иска да записват ругатните му, затова търпеливо чакаха, надявайки се, че пръстите им няма да изтръпнат от студ и мастилото в металните мастилници няма да замръзне.

Едуард обаче изобщо не мислеше за това, а непрекъснато удряше с юмрук по дългата дървена маса.

— Милорди! — извика той. — Тук става дума за предателство, вонящо и отвратително като боклуците в канавките!

— Твое величество — намеси се бързо Робърт Уинчълси, архиепископ на Кентърбъри, с надеждата да успокои краля, — изглежда...

— Изглежда — рязко го прекъсна Едуард, — милорд Кентърбъри, че кралският ми задник не може да пръдне, без Филип IV Френски да разбере за това!

Уинчълси кимна, защото разбираше възмущението му, макар да не одобряваше цветистия начин, по който се бе изразил Едуард. Архиепископът реши, че няма смисъл да се обажда повече. Гневните пристъпи на краля все повече зачестяваха. Смъртта на любимата му съпруга Елинор, на канцлера и негов приятел Робърт Бърнел, епископ на Бат и Уелс, бяха пробудили тъмните сили в душата на Едуард.

Русата му коса и брада бяха прошарени с бели косми; бронзовата му някога кожа сега беше жълтеникава, а около проницателните сини очи и тънките устни се бяха образували многобройни бръчки.

Уинчълси отпи от греяното вино и се намръщи — беше изстинало. После се облегна и си пожела кралският гняв да охладнее също тъй бързо, както виното. Най-после Едуард се успокои и се изправи на големия си, украсен с дърворезба, дъбов стол начело на масата, но отрупаните му с пръстени ръце още бяха свити в юмруци.

— Милорди — каза бавно той, поемайки си дълбоко въздух. — Между нас има предател. — Той потропа по масата. — Тук, в Уестминстър има шпионин, който предава на французите всичко — нашите тайни, планове и намерения. Несъмнено именно благодарение на него „Свети Кристофър“ е бил обкръжен и потопен, а един от най-ценните ни шпиони, когото много от вас познават, уважаваният писар от Хазната Никълъс Поър, беше убит в Париж.

Едуард млъкна и съветниците му неспокойно се раздвижиха — чуха се възклицания, стонове, мърморене и ругатни.

— Поър — продължи Едуард — е бил изваден от Сена. Още жив е бил вързан в чувал и удавен като малко котенце. Някой тук трябва да е уведомил французите за него, защото той беше твърде хитър, за да допусне да го заловят. Същото се отнася и за „Свети Кристофър“. Филип IV, проклет да е, трябва да е бил осведомен за задачата му да вземе докладите от шпионите ни в Гаскония. Един Бог знае какво е станало с тях!

Преструвайки се, че обмисля думите си, Едуард мрачно огледа залата, изучавайки внимателно лицата на съветниците си. Един от тях беше предател. Но кой? Робърт Уинчълси, почитаният като светец архиепископ на Кентърбъри? Член на духовенството? Едуард не се доверяваше на това лицемерно набожно парвеню — повърхностен човек, който вечно подкрепяше благородни каузи. Отляво на краля седеше Едмънд, граф Ланкастър. Едуард погледна слабото, бледо лице на брат си, обградено от дълга черна коса и почувства прилив на съчувствие. Едмънд беше вечно болнав и изглеждаше зле с изсъхналата си ръка и смъкнатото си дясно рамо. Говореше се, че получил недъга при раждането си. Но Едуард беше чувал слуховете, че Едмънд всъщност бил първородният син, ала заради физическите му недостатъци Хенри III бил дал короната на по-силния и подходящ за

крал брат. Лъжи! Едуард знаеше истината, но често се чудеше дали Едмънд я знае. Той управляваше Гаскония, но твърде лесно я беше предал на французите и когато го бяха надхитрили, те бяха направили и него, и английската корона за посмешище на цяла Европа.

Едуард отмести поглед. До Едмънд седеше Джон дьо Бретан, граф Ричмънд. Още един глупак, помисли си кралят. Той имаше земи във Франция и беше роднина, макар и далечен, на Филип IV. Едуард често се чудеше дали Ричмънд не е бил купен на малко по-висока цена от тридесет сребърника. Той тихо изскърца със зъби. Беше вярвал на този червендалест глупак като на син. И защо? Ричмънд беше предприел поход във Франция, беше превзел Гаскония и после се беше предал без бой. Едуард се огледа. Тук бяха и Боън, граф Хиърфорд, и Бигод, граф Норфък. Небеса, каква двойка бяха те! Той ги познаваше и знаеше как мразеха опитите му да ограничи властта на знатните благородници, как използваша сегашните му затруднения с Шотландия и Франция за своя изгода и печалба. Всъщност, не беше имал нищо против, самият той играеше тази игра от десетки години. Но предателството беше нещо друго. Ако се докажеше, главите им щяха да се търкулнат, а телата им да бъдат изкормени като на всички предатели. Но преди да ги прати на ешафода, той трябваше да притежава необорими доказателства за вината им. Съдиите щяха да му ги поискат.

Едуард се вгледа в писарите. Дори те, макар и негови служители, прости хора, които се бяха издигнали благодарение на късмета, ума си и кралското благоволение, не бяха извън подозрение. Той внимателно се взря в един от тях — Ралф Уотъртън — красив тъмнокос младеж със засмени очи и бърз ум. Беше способен писар, но кралските шпиони бяха докладвали, че живее по-нашироко, отколкото би могъл да си позволи човек на неговия пост. Ами ако шпионите лъжеха? Можеше ли да им се вярва? *Quis custodiet ipsos custodes*, както беше казал Ювенал: „Кой ще пази самите пазачи?“ Умореният ум на Едуард се въртеше в кръг като глупав пес, който гони опашката си. Внезапно той осъзна, че в залата цари мъртва тишина. Съветниците, писарите и благородниците го гледаха особено. Реши, че е време да сложи край на преструвките.

— Милорди — усмихна се той, прикривайки тайните си страхове и съмнения, — когато се срещнем отново, трябва да сме разрешили

тези трудности. — После се обърна към Уотъртън. — Ралф — каза му любезно Едуард, — кажи на сър Томас, че съветът е свършил и предай, че лодките трябва да дойдат на дворецовия кей.

Писарят се изправи и с това съветът приключи. Лордовете и високопоставените просители се поклониха, доволни, че напускат изпълнената с подозрение атмосфера, създадена от краля.

Скоро залата се изпразни и Едуард остана сам с мрачните си мисли. На вратата леко се почука и сър Томас Тъбървил, рицар от кралската свита и капитан на стражата, тихо влезе в стаята.

— Сър Томас? — Кралят харесваше този строг воин въпреки продълговатото му бледо лице и острите зелени очи, които постоянно наблюдаваха света тревожно и напрегнато.

— Сир — каза рицарят, — съветниците си тръгнаха. Желаш ли още нещо?

— Не, Томас — приветливо каза кралят. — Нищо друго. Остани на поста си и не разпускай хората. Ще остана още малко.

Рицарят се поклони и излезе, затваряйки тихо вратата след себе си.

Кралят стана и отиде до един от мангалите, за да стопли премръзналите си пръсти. Дълбоко в сърцето си той беше разтревожен: испанката Елинор, неговата красива кралица, беше мъртва; хитрецьът Бърнел, старият му съветник — също и Едуард изпитваше смазващо чувство на загуба. Беше сам и не се доверяваше на никого в момент, когато най-много имаше нужда от доверен човек; в Шотландия бушуваше въстание; тайните му планове да я постави под властта на английската корона бяха провалени от благородниците ѝ, решени да имат свой собствен крал, дори той да е самият дявол, само за да не се покорят на Уестминстър. Богатата английска провинция Гаскония в югозападна Франция също му беше отнета за един месец с измама и предателство.

Филип IV Френски, внук на Луи XI Светеца, мрачно размишляваше Едуард, беше принц на лъжците, който би спечелил възхищението на самия Велзевул — царя на лъжците. Кралят изстена на глас, когато си спомни как го беше измамил. При един инцидент по френско-гасконската граница, засягащ няколко замъка, Филип, който беше практически сюзерен на Едуард по отношение на Гаскония, беше настоял да поеме властта над провинцията за тридесет дни, докато

спорът бъде уреден. При мисълта какво беше последвало, кралят изскърца със зъби. Собственият му брат Едмънд се беше съгласил. Покъсно беше оправдал действията си с куп глупости, свързани със законите. Французите веднага бяха окупирали Гаскония и Филип IV, този долен хитрец, беше отказал да я предаде обратно. Войските му бяха нахлули в провинцията като води на буйна река, пробила бента и всичко беше изгубено.

Едуард горчиво се беше оплакал на френския крал, на папата, на други европейски владетели. Да, всички те съжаляваха. Смятаха, че това е ужасно нарушение на феодалните права на васалите, но Едуард знаеше, че няма да му помогнат, че зад любезните си дипломатически писма му се надсмиват. И това беше само началото на кошмара. Шпионите му изпращаха доклади за тайния план на Филип да изолира Англия, като навлезе в Шотландия, Уелс, Ирландия и Гаскония. Едуард се беше наложил в Уелс, Шотландия можеше да бъде подчинена, а Гаскония — възвърната, но ако станеше обратното? Ако Филип завземеше всички тези провинции, преди да нападне Англия? Норманският херцог Уилям беше направил същото преди двеста години.

Дядото на самия Едуард беше изгубил всички английски територии в северна Франция и се беше отбранявал срещу френското нашествие в Англия. Щеше ли да се повтори историята? Едуард се намръщи и изпука с пръсти. Беше направил сериозна грешка — беше подценил Филип IV Хубави. Френският крал беше заблудил всички с привидно скромния си вид, русите коси, честните сини очи и прямото си поведение. Но сега Едуард знаеше истината. Филип смяташе да създаде империя, която би накарала дори Карл Велики да ахне от възхищение.

Кралят протегна пръсти към мангала. Трябваше да има изход, мислеше си той; щеше да подсили гарнизоните в Уелс и да изпрати армия на север, за да смаже шотландците. А Филип IV? Едуард въздъхна. Трябваше да раболепничи пред папата, да целува копринения му сандал, да постави Англия и териториите ѝ под негова защита. Дядо му Джон беше направил същото с блестящ резултат. Така, ако някой нападнеше Англия, нападаше и Светия отец, и цялата мощ на католическата църква. Едуард се усмихна — щеше да изпрати купища злато на дъртия негодник папа Бонифаций VIII и да го помоли

да се намеси, да им стане арбитър. Същевременно щеше да унищожи предателя в Уестминстър. Но на кого можеше да се довери? Кого би избрал Бърнел? Едуард се замисли и усмивката му премина в смях. Разбира се! Английският крал беше избрал на кого да възложи тази задача.

Хю Корбет, старши писар в английския кралски съд, бе коленичил пред статуята на Девата в пищния, ухаещ на тамян параклис на катедралата „Нотр Дам“ в Булон-сюр-Мер. Англичанинът не беше религиозен, но вярваше, че Иисус и майка му трябва да бъдат почитани, затова им се молеше, когато се сетеше. Това му се струваше трудно — през повечето време говореше той, а Бог винаги изглеждаше прекалено зает, за да му отговори. Беше запалил восъчна свещ и коленичеше в светлината ѝ, опитвайки се отчаяно да изпълни обета си.

Беше го дал по време на ужасното пътуване от Англия с тумбестия ког, който сякаш се движеше накъдето му скимне и умишлено причиняваше какви ли не неприятности. Когато напускаха Дувър, ги беше пресрещнала буря и корабът безпомощно бе подскачал нагоре-надолу по високите черни вълни. Леден пронизващ вятър беше опънал платната, подмятайки кога като есенно листо и Корбет беше изминал целия път, повръщайки на носа, докато накрая имаше чувството, че сърцето му няма да издържи.

Студената морска вода проникваше през шпигатите^[1] и вкочаняваше вече измръзналото му тяло. Корбет наистина вярваше, че ще умре. Не можеше да помръдне, пък и какъв беше смисълът? Само за да повърне и да бъде върнат до релинга при останалите си спътници, които също страдаха от морска болест. Единствената му утеха беше, че личният му прислужник Ранулф също беше зле. Обичайно издръжлив на всякакви премеждия, този път и той страдеше като господаря си. Най-накрая Корбет беше дал обет, че ще запали свещ в катедралата „Нотр Дам“ и ще се моли един час в параклиса, ако Девата им помогне да стигнат живи и здрави до брега.

Паленето на свещта беше лесна работа, но едночасовата молитва се беше превърнала в подробен анализ на причините, поради които кралят изобщо го беше пратил във Франция. Корбет стана с въздишка, облегна се на една от колоните и се взря в тъмния кораб. Вече беше

старши писар в съда и отговаряше за писма, меморандуми, договори, заповеди и други документи, под които стоеше тайният печат на Англия. Беше на пряко подчинение само на върховния съдия, канцлера и английския крал. Имаше секретна, добре платена работа със солидна заплата и правото да се снабдява от кралските складове, притежаваше малка къщичка близо до Холборн и парите му бяха вложени при един златар и един лихвар от Сиена.

Корбет имаше малко познати, нямаше съпруга и деца и на тридесет и осем години още се радваше на отлично здраве в епоха, когато човек се смяташе за късметлия, ако навърши тридесет и пет. Той седна в основата на голямата колона с канелюри. Стомахът му още се бунтуваше, чувстваше се слаб и залиташе, изтощен от морското си пътешествие. При мисълта, че отново го изпращат на път с тайни и деликатни, задачи той изруга. Беше решил, че всичко е свършило, когато господарят му Бърнел почина преди четири години. Старият Бърнел, лукав, безпогрешен и дяволски изобретателен, когато се наложи да унищожи някоя заплаха за кралството. Корбет беше участвал в бдението над безжизненото тяло на епископа, преди да бъде покрито с плащаница и поставено в ковчега от чамово дърво.

След смъртта на Бърнел животът му се движеше на приливи и отливи като бавен поток, докато кралят не го беше повикал на тайна среща в двореца си в Елтхъм. Той планираше нов поход срещу шотландците и помещението беше пълно със сандъци, ковчезета и кожени калъфи с писма, документи и сметки, свързани с Шотландия. Едуард бързо беше пристъпил към въпроса: в собствената му канцелария или в съвета имало предател или предатели, които събирали тайни сведения за английските дела и ги предавали, Бог знае как, на Филип IV Френски. Корбет трябвало да замине като дипломатически пратеник във френския двор и да открие предателя.

— Бъди нащрек — беше го предупредил кралят мрачно. — Предателят може да е някой от спътниците ти. Трябва да го откриеш, мастър Корбет, да го хванеш в капана на собственото му предателство.

— Да го арестувам ли, твое величество?

— Ако е възможно — беше невъзмутимият отговор, — но ако се окаже невъзможно, убий го!

Корбет потръпна и отново заразглежда тихата тъмна църква. Беше дошъл да се моли, а се канеше да убива. Дочу звук в задната част

на храма и предпазливо се изправи. Ранулф го чакаше отвън. Писарят се прекръсти пред самотната свещ на олтара и бавно тръгна през кораба. Дишаше дълбоко и бавно, за да запази спокойствие, макар да беше сигурен, че в църквата има някой, който го дебне, притаен в мрака.

---

[1] Шпигат — отвор в палубата или фалшборда, предназначен за изтичане на водата — Бел.прев. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

На другия ден след посещението на Корбет в „Нотр Дам“, английските пратеници се бяха възстановили достатъчно от морските си преживявания, за да тръгнат по крайбрежието към Сомма, преди да се отправят на юг към Париж. Бяха довели собствените си коне и сега те се движеха в дълга колона, пренасяйки припасите на графовете Ричмънд и Ланкастър. С тях пътуваха чиновници, писари, готвачи, прислужници, пристави, свещеници и лекари. Благородниците не се различаваха много от останалите, защото студеното време и пронизващите ветрове бяха накарали всички да се увият плътно в дебели кафяви наметки.

В момента в малкия манастир, където бяха пренощували, след като напуснаха пристанището, цареше хаос. Коняри оседлаваха конете — два от тях имаха нужда от ветеринар, единият беше окуцал, а другият имаше рани по гърба — проверяваха подпръгите, поводите и стремената и подменяха повредените. Ръкописите и останалият багаж бяха натоварени заедно с провизиите, закупени на безбожни цени от лукави търговци. Тишината на манастирския двор се разкъсваше от викове, заповеди, ругатни и нервното цвилене на уплашените коне. Няколко кучета се мотаеха наоколо и създаваха допълнително объркване, докато един ядосан послушник не ги прогони с тояга.

Корбет седеше на една разнебитена пейка в ъгъла и навъсено наблюдаваше хаоса. Виковете и ругатните биха заглушили дори писъците на прокълнатите души в ада. Той вдигна поглед към огромния тимпан, издълбан над вратата на църквата, където, замръзнали навеки в камъка прокълнатите висяха обесени за червата на пламнали дървета, а други се задушаваша в пещи, запушили с ръце устата си, втренчили немиждащо каменните си очи през облаците дим. Съдникът Христос държеше спасените в ръцете си, а осъдените на вечно проклятие бяха поглъщани от чудовищна риба, гложгани от демони, измъчвани от змии, огън, лед или умираха от глад, без да могат да достигнат плодовете, които висяха пред очите им. Но за

Корбет тези ужаси не можеха да се сравнят с това да преплаваш Ламанша посред зима, за да бъдеш английски пратеник във Франция.

— Мастър Корбет!

Писарят изстена и се изправи, когато прислужникът му Ранулф си проби път през препълнения двор. Червената му коса грееше като фар над бледото разтревожено лице. Корбет го беше спасил от бесилката преди десет години и сега той беше негов верен слуга и другар, поне привидно, защото писарят знаеше, че Ранулф-ат-Нюгейт гледа да се облажи за сметка на всички останали, включително и за негова. Прислужникът лъжеше, мамеше и заблуждаваше с умение, което едновременно ужасяваше и възхищаваше Корбет, а тичането му подир омъжени жени сигурно щеше да стане причина за внезапния му край.

Сега Ранулф играеше ролята на загрижен слуга, надявайки се, че ще притесни своя потаен и мрачен господар.

— Праща ме Бласкет — каза той задъхано. — Казва, че скоро ще тръгнем и нита дали багажът ти е стегнат и натоварен.

Бласкет беше надутият и арогантен иконом на граф Ланкастър, който обичаше властта и всичките и прояви така, както други хора обичат златото.

— Натоварен ли е багажът ни, Ранулф? — попита Корбет.

— Да.

— А готови ли сме да тръгнем?

— Да.

— Тогава защо не каза това на милорд Бласкет?

Ранулф го погледна като човек, който току-що е узнал важна тайна, кимна и хукна обратно към манастира, за да продължи да дразни надутия Бласкет.

Английските пратеници потеглиха точно когато манастирските камбани биеха за молитвата в девет часа. Френският ескорт ги очакваше пред портата на манастира — дворцовият пратеник, бляскаво облечен в алено и черно, трима невзрачни писари и двама рицари с лека броня и наметки в златистосините цветове на френския двор. Те бяха придружени от няколко въоръжени конници, свирепи на вид ветерани с кожени елечи, метални брони и дебели вълнени панталони, напъхани в здрави ботуши за езда. Корбет наблюдаваше как Ричмънд и

Ланкастър разговарят с рицарите и си разменят документи. Най-накрая английските пратеници, обградени от ескорта, продължиха пътя си.

Земята на Нормандия беше равна, кафява и скована от ледения юмрук на зимата. Няколко упорити селяни, пристегнали с колани шаячните си наметки и нахлупили плъстените си шапки над очите, се опитваха да орат. Зад тях семействата им, дори съвсем малките деца, разпръсваха тор и вар, за да подхранят почвата. За Корбет, който беше воювал в блатистите местности по време на походите на Едуард в Уелс, провинцията изглеждаше доста процъфтяваща. Но той си спомни думите на Жак дьо Витри^[1], че „онова, което селяните печелят с тежък труд за една година, господарят им харчи за час“. Правосъдието тук беше сурово. Господарите на именията със сгради от дърво и камък, обградени с крепостни стени и ровове, наказваха повече, отколкото английските си събратя и на всеки кръстопът имаше бесилка или стеги^[2].

Селата представляваха групи от къщи, всяка с малки градинки, заобиколена от жив плет и плитка канавка, но Корбет беше изумен от броя на градчетата — някои стари, но други създадени само преди няколко десетки години. Всички бяха обградени със стени, къщите бяха скупчени около абатство, катедрала или църква. Понякога англичаните преспиваха в някой от тях като Ноайон и Бове, където имаше манастир или достатъчно голям хан. В други случаи ги подслоняваха в кралски или благороднически имения. Френските рицари показваха заповедите си, които задължаваха злочестия собственик или иконом да нахрани пратениците и придружителите им. Въпреки това гостоприемство френският ескорт странеше от Корбет и спътниците му и се отнасяше с тях мрачно и с пренебрежение. Това не беше изненадващо — между двете държави съществуваше временно примирие и по всичко личеше, че скоро между тях ще избухне война.

Писарят скоро се умори от безкрайните ежедневни задължения и проблеми при пътуването, макар че хора като Бласкет си изкарваха прехраната от тях. От дребнавостта, бърборенето, клюките кой къде седнал и кой колко бил богат, кой се зарадвал от възможността да стане пратеник във Франция. Корбет знаеше, че много от колегите му биха се вкопчили в подобна възможност, без да мислят за натъртването и раните от постоянната езда, за пълните с плъхове ханове, гранясалото месо и вкиснало вино, което разстройваше стомасите им и

превръщаше пътуването в кошмар. И компанията на благородниците не беше по-приятна — Ланкастър беше стиснат, кисел и необщителен; граф Ричмънд страдаше от мания за величие и бързаше да забрави последния си военен поход в Гаскония, който го беше превърнал в посмешище на английския двор. Писарят Уотъртън изглеждаше приятен човек, но странеше от останалите, освен ако ставаше въпрос за жени, защото можеше да съперничи на Ранулф по завоевания. Нощем Корбет често дочуваше шум от гуляи, смях и любовни стонове.

Същевременно, под повърхността на това досадно пътуване, се долавяше недоверие и напрежение. Когато напуснаха Булон, Корбет вече нямаше чувство, че ги следят, но за сметка на това усети взаимното недоверие между водачите на английското пратеничество. Крал Едуард му беше казал, че Ланкастър, Ричмънд, Уотъртън и младият, необщителен Хенри Йистри, монах от Кентърбъри и помощник на архиепископ Уинчълси, са били посветени в тайната мисия на съвета, но че всеки от тях може да е предателят, който донася сведения на французите и е виновен за смъртта на английските шпиони.

Корбет незабелязано наблюдаваше Йистри, Уотъртън и двамата графове, но те не правеха нищо необичайно и се отнасяха към французите със същата преднамерена хладина като останалите. Никой от тях не общуваше повече от необходимото с ескорта, нито беше направил опит, дори тайно, да се свърже с някой френски сановник в градовете, през които минаваха.

Бяха им нужни две седмици, за да стигнат до околностите на Париж след най-скучното и протяжно пътуване в живота на Корбет. Писарят се чувстваше потиснат от еднообразното ежедневие, но когато погледна назад, осъзна, че това е идеалното място за засада. Намираха се на широкия изровен път, заобиколен от гъсти горички, който водеше от Бове до Париж, когато ги атакуваха: нападателите, облечени в черно, с червени маски изскочиха измежду дърветата и се нахвърлиха върху групата англичани. В същия момент френският ескорт се обърна, водачите извадиха мечовете си и изкрещяха някакви заповеди.

Стиснал дългата си кама, Корбет мушкаше яростно, въртейки коня си, уплашен, че някой от нападателите ще го издебне в гръб. Намираше се в центъра на битката и макар и уплашен до смърт от конниците, които нападаха около него, се чудеше защо бяха избрали

точно тази част от колоната, а не началото, където яздеха Ланкастър и Ричмънд или края, където можеха да плякосат каруците с багажа. В този миг срещу него изникна фигура с развято наметало и очи, които блестяха злобно през дупките на маската. В ръката си държеше боздуган, готов да нанесе смъртоносен удар. Корбет се прилепи за шията на коня и замахна с камата към незащитения корем на противника си, но под наметалото той носеше броня. Писарят почувства как острието се удари така яростно в нея, че ръката му изтръпна от болка. Въпреки всичко ударът му накара нападателя да изпусне оръжието си и да се хване за корема.

Подгизнал от пот, Корбет се огледа с ужас — беше заобиколен от нападатели, макар че останалите англичани започваха да вземат надмощие, а и френският ескорт, който в началото беше доста муден, се беше поокопитил. Чуваха се викове и ругатни, мъже падаха от седлата, давейки се в собствената си кръв, кръв шуртеше от откритите рани; бравди, ками и тояги цепеха въздуха, чуваше се смразяващото свистене на стрели от арбалет. Ранулф се появи до него с окървавено лице, див поглед и пяна на устата. Крещеше нещо, но Корбет не му обърна внимание, защото се опитваше да види дали арбалетът е техен или на противниците им. И тогава, също тъй внезапно, както се бяха появили, нападателите се оттеглиха, изчезвайки сред полята в облак прах.

Корбет седеше прегърбен на коня и се бореше с гаденето, което заплашваше да го злепостави. Когато успя да потисне напъните за повръщане, се огледа: на земята имаше проснати тела, мъже крещяха и ругаеха при вида на раните си. Дългата колона се беше разкъсала — два от конете бяха мъртви, а друг риташе на място, подлудял от кръвта, която шуртеше от гърлото му. Най-накрая редът беше възстановен. Имаше неколцина мъртви — двама войници, един от прислужниците на Ричмънд и един от нападателите. Двамата графове крещяха на французите и до слуха на Корбет достигнаха думите „нападение толкова близо до Париж“ и „не бяхме защитени“, но рицарите само вдигнаха рамене и пренебрежително попитаха дали в Англия няма разбойници.

Ланкастър свика Ричмънд, Уотъртън, Йистри и Корбет на съвещание. Наблюдаваха от пътя как командирите и прислужниците възстановяват колоната, как лекарят превързва ранените, а френските

рицари тръгнаха да търсят каруца, за да откарат мъртвите и тежко ранените до близкото имение. Ричмънд беше зачервен и непрекъснато се хвалеше как майсторски си бил послужил с меча. Уотъртън изглеждаше уплашен, но беше абсолютно невредим. Ийстри съчувстваше, но беше все така хладен и отчужден, защото бързаше да се върне и да даде утеха на ранените. Ланкастър изглеждаше бесен и обикновено бледото му лице беше покрито с алени петна от гняв.

— Разбира се — започна той, — аз лично ще протестирам пред Филип IV за това нападение. Но онова, което трябва да решим — той потупа коня си по шията и огледа групата, — е дали това бяха разбойници или внимателно планирана засада. Според мен, беше второто.

Одобрителен шепот посрещна думите му, затова той продължи.

— Ако е така — гласът му се превърна в дрезгав шепот, — предателят трябва да е между нас.

— Защо? — рязко попита Корбет. — Маршрутът ни беше планиран в Англия, а при шума, който вдига кавалкадата ни, половин Нормандия сигурно знае къде сме.

Очите на Ланкастър се отправиха към мълчаливия сдържан писар. Той не харесваше Корбет, смяташе го за прекалено затворен и самоуверен. Писарят прочете неодобрението в погледа му и премълча останалите си въпроси. Не беше съгласен със заключението, че предателят непременно е между тях, но необоснованите обвинения щяха да накарат всички да бъдат предпазливи и да затруднят откриването на истината. Самият граф също разбираше това.

— Мисля — продължи той, — че предателят е между нас, но щом пристигнем в Париж, ще се свържем със Симон Фовел, един от кралските шпиони там. Може би е чул някакъв слух, който би могъл да хвърли светлина върху тези загадки.

После групата се върна при колоната и продължи бавното си пътуване към крайните квартали на Париж. Корбет зае мястото си и каза на разтревожения Ранулф, че не е ранен и че ще му бъде много благодарен, ако си затвори устата и го остави на мира. Прислужникът изостана, мърморейки ядосано, а писарят потъна в размишления за нападението. Беше чул един от французите да вика, че убитите нападатели не можели да бъдат разпознати, защото не носели нито документи, нито някаква емблема. Корбет очакваше това — очевидно

атаката беше планирана, но повече го тревожеше защо острието ѝ сякаш беше насочено към него — защо, чудеше се той, някой смята един писар за толкова опасен, че да предприеме подобно рисковано нападение? Кой в Англия беше предал такива сведения на французите? Той се уви по-плътно в наметалото си, беше му студено по-скоро от страх, отколкото от ледения хапещ вятър.

Силният пронизващ вятър караше конниците да се притискат към конете си, за да се предпазят от студените повеи, които проникваха през счупените прозорци и порутените стени на старата църква. Предводителят им, бретонски наемник, ругаеше и тропаше с крака, за да се стопли. Беше ядосан от провала на нападението си и с неприязън очакваше предстоящата среща с дьо Краон, главен писар и шпионин на Филип IV, който вече идваше насреща му. За суеверния бретонец дребният и мургав французин, увит в черна вълнена наметка, приличаше на демон, излязъл от ада. Наемникът не се боеше от никого, но от дьо Креон лъхаше на власт като от жена на парфюм и за него провалът или противопоставянето бяха нещо неразбираемо.

Французинът отметна качулката си и се приближи към бретонца, без да се притеснява от огромната му фигура, която се извисяваше далеч над него.

— Нападнахте ли ги? — гласът му беше мек и учтив.

— Да.

— Убихте ли го? Бретонецът поклати глава.

— Не — отвърна той и отстъпи, изненадан от яростната омраза, която проблесна в очите на дьо Краон.

Шпионинът сякаш щеше да избухне всеки миг. Завъртя се на пета, отдалечи се на няколко крачки и отново се върна. Единственото, което издаваше гнева му беше, че непрестанно хапеше долната си устна. Извади шест кесии златни монети изпод наметката си.

— Всичките щяха да бъдат твои — дрезгаво каза той, — ако бяхте убили онзи човек. — Взе една от кесиите, погледна студено бретонца и я хвърли в краката му. — Но ти се провали, затова ще получиш само една.

После дьо Краон се отдалечи, стискайки толкова силно кесиите под наметката си, че ръбовете на монетите се връзваха в ръцете му. Но

французинът не усещаше болката. Искаше Корбет да умре. Не само го мразеше, но и се боеше от онова, което можеше да направи. Той спря за миг и огледа разрушената църква, в която се беше срещнал с убийците, после се усмихна. Щеше да има и други възможности да си разчисти сметките с мосю Корбет.

---

[1] Жак дьо Витри — (около 1160–1240 г.), историк на кръстоносните походи, епископ на Акр. — (Бел.прев.) ↑

[2] Дъски с отвори за главите и ръцете на осъдените. — (Бел.прев.) ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

В Париж Симон Фовел, шпионин на Едуард I във френския двор, беше коленичил в малка църква в студентския квартал на левия бряг на Сена. Харесваше тази тясна стара църквица; от голите ѝ стени и изчистени линии лъхаше непорочност, беше място за молитва, недокоснато от блясъка и ярките цветове на външния свят. Фовел не беше особено религиозен, а по-скоро циник, уморен от интригите и тайните, сред които минаваше животът му; от преструвките, измамите, остроумията и зле прикритата с думи алчност, от властта и стремежа към власт. Фовел познаваше добре всичко това като един от шпионите на Едуард във френския двор, той го осведомяваше за различни събития, опитвайки се да отсее зрънцето истина от огромния куп лъжи.

Като „A Peritus“ или правник по въпросите на Гаскония, работата на Фовел беше да се противопоставя на френските чиновници и адвокати, които непрестанно се опитваха да увеличат правата на Филип върху херцогството. А сега, горчиво си помисли Симон, кралят го беше завзел и изглежда не възнамеряваше да го върне обратно. Разбира се, Фовел беше протестираше, но французите само бяха вдигнали рамене и промърморили, че такива проблеми не се разрешават за един ден.

Шпионинът се опита да проясни ума си и да се съсредоточи върху причината, поради която се намираше в тази църква. Беше годишнина от смъртта на съпругата му и всяка година той се молеше по час за душата ѝ на същата дата и по същото време, когато тя бе издъхнала от треска — сама, като изключим един съмнителен свещеник, защото Фовел беше по кралски дела във Франция. Той никога не си прости и даде обет, че за да изкупи това, че я беше изоставил, всяка година в деня и часа на нейната смърт ще се моли по един час. Той почеса оплешивяващата си глава, намръщи се от студа, който проникваше в коленете и бедрата му от ледените каменни плочи и се опита да отклони мислите си от онова, което съвсем наскоро беше

открил. В Англия имаше предател. Французите бяха така добре осведомени за съветите на Едуард, както за собствените си планове и заговори. Фовел беше предпочел да не пише на краля за тревогите си, но се надяваше, че английското пратеничество, ръководено от кралския брат, граф Ланкастър, скоро ще пристигне в Париж. Той въздъхна.

Не можеше да се съсредоточи върху молитвата си, а скоро камбаните на „Нотр Дам“ щяха да бият за вечерня — освен началото на литургията те отбелязваха и началото на вечерния час. Фовел се изправи, протегна се и се опита да прогони студа от бедрата си, като ги разтри. Нощем Париж беше опасен и той вече се тревожеше за Никълъс Поър, който внезапно беше престанал да се появява на редовните им срещи. Беше ли още жив, чудеше се Фовел. После се отърси от мрачните мисли — този въпрос щеше да почака до пристигането на Ланкастър.

Фовел спусна качулката ниско над лицето си, огледа пустата църква и излезе на тясната тъмна уличка. Навън все още имаше хора, но той забърза неспокойно към жилището си. От сенките изскочи просяк и замоли за милостиня. Шпионинът го отблъсна, но мъжът го последва, задържа го за наметката и продължи да хленчи за някоя пара. Фовел изруга и се изтръгна, но просякът продължи да го следва като демон-мъчител, крещейки ругатни и обиди. Най-накрая, точно пред вратата на жилището си, изтощеният Фовел спря и бръкна в кесията си.

— Вземи това и изчезвай!

Просякът сграбчи китката му с учудваща сила, английският шпионин надуши нещо нередно и заотстъпва, но вече беше късно — внезапно мъжът скочи напред и заби камата, която криеше в другата си ръка, право в гърлото на Фовел.

Корбет си пробиваше път през гъстата, неприятно миришеща тълпа. Беше в Париж от седем дни и се опитваше да забрави собствените си проблеми, докато се разхожда из града, самообявил се за столица на Европа. Той се простираше от десния бряг на Сена до Люксембургските градини на левия, беше се формирал около замъците и именията на краля и сега се разширяваше навън, за да включи

разкошните домове на богатите търговци, дървените и кирпичени къщи на занаятчиите.

Центърът на Париж се намираше на Ил дьо ла Сите в Сена, където се намираха катедралата „Нотр Дам“, „Отел Дийо“ и Лувъра, кралският дворец. Париж се управляваше от кралете, но в него преобладаваха гилдиите и всяка от тях си имаше собствен квартал: аптекарите обитаваха центъра, продавачите на ръкописи и пергаменти, писарите, илюстраторите — Латинския квартал на левия бряг на Сена; лихварите, евреите, bankerите и златарите — Голямото пристанище. Когато наближи Гран Шатле, Корбет забеляза, че занаятчиите, на които беше забранено да предлагат на висок глас услугите си, бяха окачили големи табели с нарисувана гигантска ръкавица, чукало или шапка.

Париж беше процъфтяващ град с оживени пазари: за хляб — на площад Марибе, за месо — на Гран Шатле, за наденички — на Сен Жермен, за цветя и финтифлюшки — на Малкото пристанище. Корбет бродеше по широките улици, където две-три каруци можеха да се движат успоредно до Гран Орбери или пазара за билки на кея срещу Ил дьо ла Сите. Сладкото ухание на стрити билки му харесваше, защото му напомняше за родния му Съсекс, а макар и да беше затворен човек, той обичаше тълпите и остроумните реплики на търговците, които се пазаряха. Корбет вървеше между сергиите и се опитваше да разбере кои от касапите източваха кръвта от месото и я използваша, за да освежат хрилете на престоялата риба. Всички начини да накараш нещо да изглежда съвсем различно от онова, което е, живо го интересуваха.

Също като в политиката. Корбет беше изненадан от онова, което се беше случило, откакто бяха пристигнали в Париж и имаше нужда от време, за да го обмисли и анализира. Английските пратеници бяха настанени в голямо имение близо до главния мост над Сена — внушителна сграда с назъбени стени, островърхи кули и огромен двор. Скоро англичаните се почувстваха като у дома си — хора като Бласкет имаха и достойнства, защото привързаността им към властта помагаше по-скоро да се установи ред, да се купят провизии, да се почистят кухните. На третия ден след пристигането им главните пратеници бяха поканени на среща с крал Филип и съветниците му в Лувъра. Бяха се събрали в голямата зала, украсена с ярки кървавочервени знамена, и

скъпи драперии в златистосини цветове — символи на френската корона.

Нови рогозки, поръсени с пролетни цветя, бяха разпръснати по пода, а върху тежката дъбова маса на подиума в края на залата имаше тежки железни свещници с восъчни свещи. Ланкастър, Корбет и останалите английски пратеници седнаха от едната ѝ страна и се изправиха, когато прозвучаха тръбите и Филип със свитата си влезе в залата. Писарят беше поразен от царствеността, която излъчваше френският крал. Беше облечен в дълга роба от синьо кадифе, обточена със снежнобял хермелин и украсена със сребърни лилии, пристегната от широк позлатен колан. Руса коса, придържана от сребърна диадема, падаше до раменете му и обграждаше бяло лице с тесни очи, дълъг нос и тънки безкръвни устни.

Филип IV беше кимнал царствено на Ланкастър, преди да седне на големия дъбов стол начело на масата и с лениво движение на облечената си в пурпурна ръкавица ръка бе дал знак на английските пратеници и собствената си свита да седнат. Корбет за малко не скочи обратно на крака, когато забеляза дребната мургава фигура до френския крал — мъжът гледаше право към него, без да се опитва да прикрие злобата в очите си. Писарят отново погледна нататък, но колкото и да не му се вярваше, това наистина бе Амори дьо Краон, специален пратеник на френската корона. Корбет се беше запознал с него преди няколко години в Шотландия и съдейки по погледа му, дьо Краон не беше нито простил, нито забравил как го бе надхитрил англичанинът. Корбет отмести поглед, съсредоточи се и прикри изненадата си зад непроницаеми дипломатически маниери.

Филип IV погледна дали писарите му са седнали на малката масичка зад него и започна с обичайните светски любезности: представяния и загрижени въпроси за неговия „скъп братовчед Едуард Английски“. Корбет хвърли тайно поглед към Ланкастър, който явно намираше това за прекалено и едва не се задави от гняв, но френският крал, седнал изправен на стола си и загледан някъде над главите на английските пратеници, продължаваше монотонно да говори със сухия си глас. Без да благоволи да спре, за да даде възможност на Ланкастър да му отговори, той набързо описа положението в Гаскония, както го виждаше — че той е сюзерен на провинцията. Едуард може и да е крал на Англия, но като херцог на Гаскония той е васал на френския крал.

Гасконските благородници на Едуард нападнали френски земи — с това английският крал нарушил клетвата си на васал и провинцията била конфискувана от сюзерена. При тези думи Ланкастър не можа да сдържи гнева си.

— Твое величество — грубо го прекъсна той, — може да си имал основателни причини да навлезеш в провинцията, но с какво право я задържаш?

— Това е съвсем ясно — с мазен глас се намеси дьо Краон. — Цялото херцогство е пълно с френски войски — той разпери широко ръце, — затова чакаме със затаен дъх вашия отговор.

Английските пратеници вече бяха обсъждали стратегията и тактиката, които да следват, когато се срещнат с французите, и преодолявайки неприязънта си към Корбет, Ланкастър го бе помолил да се намеси, когато намери за нужно. Май точно сега беше моментът.

— Твое величество — обади се той бързо, преди Ланкастър да продължи с острите си забележки, — значи ли това, че нашите две страни са във война? В такъв случай — той разпери ръце, подражавайки на дьо Краон — тази среща приключи и ние молим за разрешение да се оттеглим.

— Мосю Корбет — лицето на френския крал се разля в усмивка, — разбрал си ни погрешно. Дьо Краон просто описваше ситуацията, каквата е, а не каквата би трябвало да бъде.

Англичаните веднага осмислиха фразата „би трябвало“ и последва дълга и протяжна дискусия на тема бъдещите преговори. Корбет седеше и безпристрастно ги наблюдаваше, съзнавайки, че и дьо Краон, и Филип IV също го изучават мълчаливо. Изрази като „отнемане правата на васалите“, „феодално владение“, „феодални права на сюзерена“ летяха като перушина из стаята и от всичко това му беше ясно, че французите възнамеряваха да задържат провинцията в своя власт колкото се може по-дълго. Но и той, и Ланкастър, който му шепнеше на ухото, стигнаха до заключението, че опонентите им не играят просто за да спечелят време, а отнемането на Гаскония е част от далеч по-голяма игра.

Аргументите летяха през масата, докато и двете страни не се съгласиха да продължат дискусията по-късно. Но имаше и други въпроси за обсъждане, а Ланкастър не захъсна да ги подеме с ожесточение.

— Твое величество — отривисто каза той — представителят на английската корона в Париж Симон Фовел е изчезнал.

— Не е изчезнал — язвително се намеси дьо Краон. — За съжаление, мосю Фовел е мъртъв. Бил е убит, вероятно от някоя банда просяци, каквито бродят по улиците.

Думите му предизвикаха негодувание сред английските пратеници.

— Това е нечувано! — ядно изсъска Ланкастър. — Ние бяхме нападнати в покрайнините на Париж, а английски представител е убит в самия град! Нима френският крал е толкова безсилен, че не може да осигури неприкосновеността на чуждите граждани?

— Мосю Ланкастър! — възкликна Филип. — Погледнете фактите — и наши пратеници са нападани в Англия! Съжаляваме за посегателството над вас и моля да приемете най-искрените ми извинения и уверения, че кметът усърдно издирва престъпниците. Но колкото до мосю Фовел — добави той рязко, — явно вашият представител е пренебрегнал препоръките ни. Разхождал се е из града след вечерния час. Разбира се, ние съжаляваме за тези неприятни случки, но те са само две, нали?

Ланкастър усети капана и дипломатично го избегна. Филип се опитваше да ги предизвика да споменат за нападението над „Свети Кристофър“ и смъртта на Никълъс Поър. Корбет знаеше, че ако повдигнат въпрос за тях, ще трябва да споменат тайните им мисии. Но Филип не смяташе да зареже темата така лесно.

— Вашият повелител и мой скъп братовчед — продължи той — преживява тежки моменти. В писмата си до мен намеква за предатели близо край себе си. — Той бавно разпери ръце. — Но какво бих могъл да направя аз?

Всички английски пратеници, включително Корбет, бяха тъй изненадани от подобно обидно изказване, че не намериха думи за отговор, затова Ланкастър се поклони и подкани останалите да се оттеглят.

ПЕТА ГЛАВА

Срещата след това беше кратка и мрачна. Ланкастър сбито обобщи английската позиция — Филип щеше да задържи Гаскония колкото е възможно по-дълго и да я върне само при условия, които са изгодни за французите. Очевидно кралят смяташе, че е в по-силна позиция (всички горчиво се съгласиха с това) и възнамеряваше да осъществи някакъв сериозен замисъл или заговор срещу Едуард. Но най-тревожното бяха откритите провокации на Филип, който знаеше, че в съвета на английския крал има предател. Смъртта на Фовел и нападението по пътя от Бове само сложиха сол в откритата рана. Спътниците на Ланкастър реагираха, както се очакваше — Ричмънд се засуети, Ийстри студено отбеляза, че са направили всичко по силите си и най-добре да си тръгват, а Уотъртън мълчеше, но явно би искал да бъде далеч оттук. Най-накрая Ланкастър ги освободи, но помоли Корбет да остане. Графът затвори вратата на стаята и веднага пристъпи към въпроса.

— Не ми харесваш, Корбет — каза той. — Ти си потаен и сдържан, нямаш опит в дипломацията, но августейшият ми брат те изпрати тук и очевидно ти вярва. Нещо повече — добави той горчиво, — вярва ти повече, отколкото на мен. — Корбет мълчаливо го изчака да продължи. — Предполагам, мастър писарю, че си изпратен, за да откриеш предателя, затова ти предлагам да действаш.

— И ако е така — язвително попита Корбет, — откъде ме съветваш да започна?

— Първо, можеш да продължиш да ни наблюдаваш, мастър Корбет, както аз ще продължа да наблюдавам теб — язвително каза графът.

— И второ?

— Открий кой е убил Поър и Фовел!

Корбет би искал графът да му обясни как да постигне това, но Ланкастър му обърна гръб — знак, че разговорът е приключил.

Затова сега, придружен от вечно словоохотливия Ранулф, Корбет обикаляше улиците на Париж. Бяха получили известни сведения за Поър и Фовел, но за първия те бяха съвсем оскъдни — кратко описание, името на кръчмата, която редовно посещавал, а след дълго търсене, безкрайни въпроси и странни погледи към Корбет заради чуждестранния му акцент, бяха открили и в коя пивница е бил видян за последен път. Но това не им помогна особено. Дебелият съдържател мрачно беше описал мъж, който приличаше на Поър и им беше казал, че е ял и пил там през въпросната вечер. Бил сам и си тръгнал сам. Никой не го последвал, а единственият, който си тръгнал горе-долу по същото време, бил един сакат просяк. Корбет се опита да научи още нещо, но мъжът само сбърчи вежди, обърна се и плю.

Тогава писарят реши да отидат в жилището на убития Фовел. С Ранулф си пробиха път през тълпите, застанали край Сена в очакване на лодките, които превозваха храни от близките стопанства. Прекосиха един от големите каменни мостове над Сена и тръгнаха по алеите, които криволичеха зад каменната сграда на „Нотр Дам“. Ранулф тормозеше Корбет с въпроси и изпадна в мрачно мълчание, когато господарят му не му отговори. Най-после откриха улица „Нел“ — тясна уличка с дълбока канавка, пълна с помия, по средата. Къщите от тъмно дърво и зацапана мазилка бяха скупчени една до друга и имаха по три-четири етажа, като всеки беше издаден по-напред от предишния. Прозорците имаха дървени капаци, някои бяха с рогови пластини, а тук-там се виждаше и цветно стъкло. Корбет откри сградата, която търсеше, и почука на мръсната врата. Чу се тракане и на прага застана нацупена жена на средна възраст в кадифена рокля с бухнали поли.

— Какво има? — попита тя.

— Аз съм англичанин — отвърна Корбет на френски. — Търся...

— Аз говоря английски — прекъсна го жената. — Родена съм в Девън, а покойният ми съпруг беше търговец на вино от Бордо. Когато почина, започнах да давам част от къщата под наем на англичани, дошли в Париж. Знам, че сте дошли заради мастър Фовел — продължи тя задъхано. — Права съм, нали?

Корбет се усмихна.

— Разбира се, мистрес. Бих се радвал, ако науча нещо повече за смъртта му.

Мислеше, че жената ще ги покани вътре, но тя се облегна на вратата и сви рамене.

— Мога да ви кажа съвсем малко — отвърна тя и посочи към калната улица. — Откриха го там с прерязано гърло.

— Само това ли знаеш?

— Да — каза тя и погледна първо към Корбет, а после към Ранулф, който я зяпаше похотливо. Жената се изчерви, когато той се усмихна с открито възхищение и сякаш онемя.

— Нямахте нищо особено — заекна жената, — освен монетите.

— Какви монети?

Тя посочи към улицата.

— Няколко су лежах на земята.

— От кесията му ли са изпаднали?

— Не, от ръката му. Сякаш се е канел да ги даде на някого.

— На кого?

— Откъде да знам! — последва хаплив отговор. — Може би на някой просяк.

Корбет въздъхна. Това бе напълно възможно. Може и да не знаеше защо или по чия заповед са умрели Фовел и Поър, но вече предполагаше кой и как го е направил. Той измърмори някаква благодарност и се обърна, но жената извика след него.

— Господине, имате ли нужда от жилище?

Той се усмихна и поклати глава. Нямахте да се върне в тази къща, но съдейки по вида на Ранулф, той сигурно щеше да го направи.

Корбет се върна при английските пратеници, сигурен, че знае какво се е случило с Поър и Фовел. Но това беше само догадка, логично предположение и дори ако беше вярно, не му оставаше нищо друго, освен да чака, затова реши да насочи вниманието си към своите спътници. Реши да не се захваща с Ланкастър и Ричмънд. Ййстри беше студен човек и прекарваше повечето време в стаята си, така че му оставаше само Уотъртън. Той се бе доказал като способен писар — протоколът от срещата с Филип показваше, че има дисциплиниран и логичен ум. Двете страни си бяха разменили протоколите от срещата и френският крал бе останал толкова впечатлен от работата на английския писар, че му бе изпратил кесия злато.

Въпреки това Уотъртън озадачаваше Корбет — беше потаен и сдържан, използваше всяка възможност да се отдели от спътниците си

и да броди сам по улиците. Ако услугите му на писар не бяха необходими, той се прибираше чак по малките часове. Корбет не смяташе това за кой знае колко подозрително, защото Париж беше известен с разгулния си живот, но колкото повече дни минаваха, толкова по-потаен ставаше Уотъртън. Освен това кралският шпионин забеляза, че когато френски служители или пратеници идват в имението, винаги питат дали мосю Уотъртън е там. Понякога му носеха подаръци, а веднъж му се стори, че видя как един от французите тайно подава на писаря пергаментов свитък.

Най-накрая Корбет помоли Ранулф да проследи Уотъртън при едно от нощните му излизания, но когато се върна, прислужникът му съобщи, че не е постигнал нищо.

— Известно време го следих — уморено каза той, — но група пияници ме обгради и когато разбраха, че съм англичанин, започнаха да ме обиждат и да ми се подиграват. Докато се освободя от тях, Уотъртън бе изчезнал.

Подозренията на Корбет нараснаха и той реши да разпита Уотъртън.

Подбра момента внимателно — една неделя след службата намери писаря сам в малката му стая без прозорци. Той седеше на масата и съсредоточено пишеше някакво писмо, заобиколен от рула пергамент, парчета пемза, пера и мастилници. Корбет се извини за внезапното посещение и поде несвързан разговор за времето, последната среща с французите и възможната дата на връщането им в Англия. Уотъртън се държа учтиво, но предпазливо; дългото му тясно лице не изразяваше нищо друго, освен умора и напрежение. Докато говореше, Корбет забеляза, че събеседникът му е облечен в скъпи дрехи, ботуши от мека кожа, наметка от чиста вълна, а елекът му беше украсен с фина батистена дантела по врата. Около врата му имаше сребърна верига, а на малкия пръст на лявата ръка — пръстен с аметист. Вероятно жените го харесваха.

— Заинтригуван ли си от мен, мастър Корбет? — внезапно попита Уотъртън.

— Ти си много добър писар, но твърде потаен. Не знам почти нищо за теб.

— А защо би трябвало?

Корбет сви рамене.

— Всички сме наблъскани тук заедно — отвърна той. — Заплашва ни една и съща опасност, а ти бродиш из Париж дори след вечерния час. Рисковано е.

Уотъртън взе един тънък, зловещ на вид нож за хартия и отрязва парче пергамент, после очерта полето и затърка с пемза, докато повърхността му заблестя като коприна. Едва след това вдигна поглед.

— Какво намекваш, Корбет?

— Нищо. Просто се чудех.

Уотъртън раздразнено стисна устни и хвърли пемзата.

— Слушай — отсече той, — каквото и да правя, това си е моя работа. Проучваш ме като селска клюкарка. Баща ми беше богат търговец, затова разполагам с пари. Майка ми беше францужойка, затова знам езика и не се боя да се разхождам из френски град. Сега доволен ли си?

Корбет кимна.

— Съжалявам — каза той, макар това да не отговаряше на истината, — просто исках да знам.

Уотъртън се намръщи и продължи да търка пергамента, затова Корбет си тръгна, горчиво съжалявайки, че не постигна нищо, освен, че е предупредил писаря, който вече щеше да бъде нащрек.

Той не сподели подозренията си с Ланкастър, който умишлено го избягваше след последната им среща, нещо повече — беше съобщил датата, на която щяха да тръгнат обратно за Англия и се занимаваше с подготовката на пътуването. Не беше забравил нападението по пътя от Бове и настоя да се вземат мерки за безопасност и за по-голям военен ескорт до крайбрежието. Филип се престори на обиден, заявявайки, че Ланкастър не му вярва и графът беше въввлечен в нови сложни преговори, а настроението му не се подобри от лукавите намеци и остроумните подигравки на френските благородници.

Корбет чакаше. Френските пратеници и длъжностни лица продължаваха да посещават къщата и в много случаи Корбет виждаше да предават парчета пергамент на Уотъртън. Изкушаваше се да изобличи писаря веднага, но осъзнаваше, че ще се прояви като последен глупак, ако се окаже нещо безобидно. Затова една вечер той се уви в тежка войнишка наметка, мушна в колана си меч и кама и последва Уотъртън на улицата. Проследи го през истински лабиринт от улици, алеи и площи, покрай къщи с угасени светлини. Движеше се

бавно и далеч зад него, но без да изпуска от поглед жертвата си, в случай, че писарят имаше скрити защитници.

Най-после Уотъртън влезе в една кръчма. Корбет остана навън, оглеждайки осветения вход и квадратните прозорци с капаци. Улиците бяха пусети, като изключим някой пъян просяк или дрънченето на ризници, когато нощната стража на квартала правеше обиколката си. Скрит в сенките, Корбет наблюдаваше как те преминават, облени в светлината на факлата, носена от началника на стражата. Освен приглушения разговор и потракването на съдове от кръчмата, цареше тишина. Скоро заваля неприятен студен дъжд. Корбет подскочи, когато един плъх се измъкна от боклука в ъгъла, изцвърча и хукна, преследван от голяма котка, която бързо го улови в яките си челюсти и се отдалечи.

Къщите от другата страна на улицата се издигаха над него като огромна тъмна маса, нощното небе беше покрито с облаци, които скриваха пълната пролетна луна. Корбет потръпна и се уви още поплътено в наметката си. Вгледа се в сребристия правоъгълник, очертаващ вратата на кръчмата и се зачуди кога ли ще си тръгне Уотъртън. На нощен гуляй ли беше дошъл? Или човекът, с когото имаше среща, вече беше вътре? Корбет се наруга за глупостта. Трябваше поне да разбере това, още когато Уотъртън влезе в кръчмата. Сега не смееше да се доближи до вратата.

Внезапно мислите му бяха прекъснати от тропот на ботуши по калдъръма. Две фигури с качулки се появиха от мрака. Първата влезе в кръчмата, но втората спря в светлината на вратата, отметна качулката и се огледа бързо. Корбет замръзна от възмущение — беше дьо Краон. Писарят го изчака да влезе и малко след това прекоси улицата и се загледа през една цепнатина в капака на прозореца.

Помещението беше слабо осветено от маслени лампи, прикрепени за стените. Корбет се огледа и видя Уотъртън с дьо Краон и придружителя му, който отметна качулката си и разкри златиста коса и лице, на което би завидяла и Хубавата Елена — с алабастрова кожа, плътни червени устни и големи тъмни очи. Въпреки слабото осветление, Корбет забеляза, че Уотъртън изглежда щастлив и спокоен в компанията на посетителите си. Той хвана момичето за китките, после поръча на кръчмаря да донесе от най-хубавото вино. Решил, че е

видял достатъчно, Корбет се обърна да си върви и едва не извика, когато видя уродливата фигура в краката си.

— Дай ми едно су — изхленчи просякът. — Само едно су, за Бога.

Корбет се вгледа в мръсното лице и блестящите очи, обърна се и затича с всички сили по тъмната улица. По някое време спря и се послуша за шум от преследване и макар останал без дъх, продължи да тича. На няколко пъти объркваше пътя и се луташе из тъмни алеи и отрупани с боклук улички, подхлъзваше се и се стряскаше, когато минаваше през купчини смет или стъпваше в пълната с изпражнения канавка в средата на улицата. Веднъж се скри от стражата, друг път блъсна с всички сили една бедна просякиня, която внезапно изскочи от сенките и замоли за милостиня. Той извади камата си и държейки я пред себе си, продължи да тича, докато задъхан и изтощен, не стигна до двореца, в който бяха настанени.

ШЕСТА ГЛАВА

На другата сутрин Корбет остана сам в стаята си, изпращайки Ранулф навън под някакъв предлог. Беше изтощен от ужаса, преживян предишната нощ. От мисълта за дебнещите убийци по пустите улици, за това колко близо беше до смъртта, му приляваше. Мисълта да се върне там го плашеше и той остана цял ден в стаята си, като се опитваше да подреди откъслечните сведения, които беше събрал. Уотъртън беше наполовина французин; беше писар на английския кралски съвет и знаеше тайните планове на крал Едуард. Държеше се подозрително, французите му носеха подаръци, срещаше се посред нощ с дьо Краон, действията му бяха обгърнати в тайна и изглежда имаше неограничени средства. Но той ли беше предателят? И кое беше момичето? А и как Уотъртън даваше сведения на дьо Краон, когато беше в Англия?

Падна здрач и Корбет стана от леглото. Мислеше да помоли Ланкастър за помощ, но му се струваше, че е прекалено рано, за да се довери на когото и да било. Все пак поиска от иконома на графа някои неща. Мъжът изгледаше изненадан, но му позволи да ги вземе. Писарят слезе по тясното спираловидно стълбище до общата зала — помещение с нисък покрив, покрит с почернели греди и голи белосани стени. В него имаше маса с пейки от двете страни, няколко стенни факли и ръждиви мангали. Както беше казал Ланкастър, французите не се бяха постарали да им създадат удобства. Стаите бяха мръсни, а от килера или кухнята непрекъснато се разнасяха оплаквания, когато готвачите се натъкнаха на поредния проблем.

Вечерята беше винаги мрачна. Ланкастър стоеше и се мръщеше на храната си; Ричмънд, в зависимост от настроението си, или мълчеше, или досадно се хвалеше, засипвайки ги с подробности от похода в Гаскония през 1295 г., който беше предвождал и провалил, затова непрестанно се оправдаваше. След като кажеше молитвата, Ийстри започваше да чопли храната си, която въпреки подправките и сосовете имаше вкус на граниво, и мълчеше. Уотъртън се хранеше

бързо и си тръгваше колкото може по-бързо. Тази вечер не беше изключение. Той кимна на Корбет, поклони се на Ланкастър и излезе.

Малко по-късно Корбет го последва по пътя от предишната вечер. Скоро разпозна целеустремената му походка. Следенето не беше трудно, защото писарят се отправи към същата кръчма. Корбет се скри в сенките и започна бдението си. Но този път наблюдаваше не само вратата на кръчмата, а от време на време се взираше в сгъстяващия се здрач, но наоколо нищо не се виждаше, нито чуваше. Само слабите звуци, долитащи откъм кръчмата, нарушаваха злокобната тишина на притъмнялата уличка.

Най-после дъо Краон и спътницата му пристигнаха и се вмъкнаха в кръчмата, без да се оглеждат. Корбет изчака няколко секунди, прекоси улицата и се загледа през цепнатината. Уотъртън, дъо Краон и дамата седяха на същата маса. Той ги наблюдаваше, ушите му бяха наострени за всеки звук и сърцето му биеше ускорено. Искаше му се да избяга от опасността, която бродеше из сенките. Слаб звук го накара да се обърне. Безногият просяк беше се появил отново и гледаше към него.

— Дай ми су, господине, само едно су.

Корбет бръкна в кесията си и бавно извади една монета. После му беше трудно да опише какво се случи в следващия миг, макар че тази сцена стана част от кошмарите му. Внезапно просякът извади измежду дрипите си кама и замахна към гърдите на писаря. Корбет се отдръпна встрани, но острието закачи ризницата, която носеше под наметалото си. После писарят замахна на свой ред и камата му се заби в гърлото на просяка. Вперил широко разтворените си очи в кръвта, която шуртеше върху гърдите му, недъгавият се строполи в калта.

Корбет се облегна на стената на кръчмата, опитвайки се да сподави хлиповете си. Огледа се, но не видя да го заплашва нищо друго. Хвърли поглед на убиеца и предпазливо го обърна с крак. Без да обръща внимание на изцъклените очи и дълбоката рана, той го претърси, но не намери нищо. После се изправи и отново погледна през цепнатината. Уотъртън и гостите му още бяха вътре, без да подозират за мрачната трагедия, която се беше разыграла безмълвно навън.

На другата сутрин Корбет се увери, че Уотъртън се е прибрал, преди да разговаря с Ланкастър. Разказа на графа за подозренията си и

какво беше станало предишната вечер. Ланкастър почеса още небръснатото си лице и се взря в него.

— Защо си очаквал да те нападне просяк?

— Защото някой като него — отвърна Корбет — е убил Поър и Фовел.

— Откъде знаеш?

— Единственият човек, когото ханджията спомена във връзка с Поър, бил просяк.

— Ами Фовел?

— Бил намушкан пред жилището си. Кесията му била взета, за да изглежда като кражба, но в ръката си още стискал няколко монети. Запитах се защо човек ще държи пари пред собствената си врата. Единственото приемливо обяснение беше, че се е канел да ги даде на някого. Всеки би могъл да стане жертва на просяк, който иска милостиня.

— Но защо просякът не те е убил още първата вечер?

— Не знам — отвърна Корбет. — Може би защото не му дадох възможност. Избягах.

Графът се отпусна на един стол и започна да си играе със златните пискюли на дрехата си.

— Смяташ ли, че Уотъртън е предателят? — попита той.

— Може би, но срещите с дьо Краон не са предателство. Засега нямаме никакви доказателства.

— Ако го заловим, това не бива да става във Франция — отвърна Ланкастър. — Ще имаме и други възможности. — Той вдигна очи и се усмихна. — Вдругиден тръгваме за Англия.

Корбет се радваше, че ще напусне Франция. Беше твърде опасно да стоят тук. Той беше премахнал наемника на дьо Краон и французинът нямаше да му го прости. Колкото до Уотъртън, беше почти сигурен, че той е предателят, виновен за смъртта на поне двама души в Париж и унищожението на един английски кораб и неговия екипаж. В Англия щеше да събере повече доказателства и да изпрати Уотъртън на ешафода в Елмс.

Но младежът продължаваше да се държи нормално, макар да прие приятелските сбогувания на френските посетители и още една кесия злато от Филип IV. Корбет нямаше друг шанс да го наблюдава, защото с Ранулф прекараха следващите няколко дни в приготвяне на

багажа, помагаха и за организиране на отпътуването. Ланкастър ги пришпорваше безмилостно; внезапното му изявление, че ще заминат, трябваше да изненада французите и да не им позволи да планират ново нападение. Конете бяха оседлани, сандъците и ковчежетата, приготвени посред нощ, бяха свалени и натоварени на гърбовете им. Ланкастър се погрижи да прибере някои документи в кожени калъфи, които запечата, а други изгори. Всички оръжия бяха разпределени — шлемове, мечове, ками и арбалети. Корбет задържа ризницата, която беше взел от оръжейната и получи разрешение от Ланкастър да язди в средата на колоната.

Английското пратеничество напусна Париж в определения ден, без да развива знамената си. Благородниците и писарите бяха обградени от войници. Когато излязоха от Париж, само на миля северно от бесилката при Монфокон към тях се присъедини френски ескорт от шестима рицари и четиридесет конни войници, както и известен брой наемници. Ланкастър колебливо прие предложението им да ги защитават, но въпреки възраженията им, настоя той да определи местата им. Корбет, който наблюдаваше прегърбения граф с оредяла коса, тайно заключи, че едва ли той е предателят.

Оказа се, че мерките на Ланкастър са били ненужни и английските пратеници пътуваха бързо, без да бъдат обезпокоени от някакви необичайни събития по целия път до френското крайбрежие. Когато стигнаха Кале, Корбет беше уморен, изтормозен и натъртен от седлото, но облекчен, че всеки миг ще напуснат Франция. Уотъртън беше потаен и сдържан, както винаги, но не правеше нищо, което би предизвикало нови подозрения. Ранулф беше много мрачен. Корбет си мислеше, че това се дължи на вродения му мързел, но той си имаше други причини — беше се върнал на улица „Нел“ в жилището на убития Фовел, за да ухажва високомерната дама и се беше насладил на благоволенieto ѝ.

Мадам Арера, както се наричаше тя, отначало се бе престорила на недостъпна, но Ранулф успя да я спечели с дребни подаръци, сладки думи и погледи, изпълнени с копнеж. Тя бе студена и непристъпна като дамите от песните на трубадурите, но като цвете, обърнало лице към слънцето, скоро се разтвори и отвърна на ухажването на напористия млад англичанин. Тя въздишаше и го молеше да я остави на мира, дори когато я разсъблече в собствената ѝ стая, но без да ѝ обръща внимание,

Ранулф я потупа отзад, а после погали гърдите, бедрата и шията ѝ, докато накрая се озоваха върху голямото легло, където тя завика и застана от удоволствие. Сега с това беше свършено и той гледаше с гняв необщителния си господар, сякаш той беше виновен за края на насладите му.

Корбет не му обръщаше внимание, а помагаше на Ланкастър, който беше изложил плановете си. Английски ког с ескорт от войници ги чакаше в пристанището на Кале. Под суровия поглед и хапливия език на графа англичаните се качиха на борда, следвани от конете и слугите. Ланкастър дори не си направи труда да се сбогува с френския ескорт, а застана пред тях, плю в копитата на конете и се запъти към подвижното мостче. Същата вечер английските кораби вдигнаха котва и се отправиха през Ламанша към Англия.

Дейвид Талбът, земеделец, йомен^[1] и наследник на процъфтяващи земи в Хиърфорд и край уелските блата, препускаше с всички сили, за да спаси живота си. Заби шпори дълбоко в меките, потни хълбоци на коня, който се спусна напред с протегнатата глава, а подкованите му копита превръщаха засъхналата кал по пътя във фин бял прах. Талбът се обърна и бързо погледна през рамо. Беше сигурен, че го преследват.

Хората на Морган го гонеха из криволичещите уелски долини, защото знаеше твърде много. Крал Едуард Английски му бе обещал цяло състояние в злато, ако му донесе сведения за водача на бунта в Уелс, който тайно преговаряше с французите. Талбът беше ги събрал, знаеше и името на предателя в съвета на Едуард. Вече беше предал някои от подробностите на краля, но тази смяташе да му съобщи лично и да получи огромно богатство в награда, стига да се изплъзнеше от преследвачите си. Бяха го открили в една от пристройките на Морган да проучва начина, по който английският шпионин се беше свързвал с предателя уелсец.

Талбът трябваше да избяга, да се измъкне от опасните долини, обградени от обрасли с прецип хълмове, зад които може би го дебнеха стрелците на Морган. Уелските познаваха тези долини и пътища и Талбът беше видял огънове, които сигурно сигнализираха да му преградят пътя. Той се обърна и сърцето му подскочи, когато видя, че

преследвачите му също навлязоха в долината с развети черни наметала, преследвайки го в див галоп. Долепи се към врата на коня и го подкани да препуска по-силно не само с окървавените си шпори, но и с думи. Пред него се появи тесният изход от долината. Той извика от радост и се надигна на седлото, а това направи смъртта му неизбежна. Тънките остри жици, опънати през тесния проход прерязаха врата му и окървавената му глава се затъркаля като топка по пътя.

---

[1] Свободен селянин земеделец, задължен да съпровожда своя феодал по време на война. — (Бел.ред.) ↑

СЕДМА ГЛАВА

Корбет чакаше пред стаята в края на белосания коридор, който тръгваше от голямата зала на Уестминстър. От време на време хвърляше поглед нагоре към дървения таван или отваряше някой от капациите на прозорците и гледаше към кралските градини, които цъфтяха под топлото пролетно слънце. Преди две седмици бяха акостирали в Дувър и той се бе отправил към Лондон, но там бе обзет от треска, от която чак главата и крайниците го боляха. Ланкастър му беше казал да си остане у дома, а останалите отидоха да се представят на краля.

Корбет беше прекарал дни наред под ревностните грижи на Ранулф, който винаги се тревожеше, когато господарят му се разболееше, защото ако умреше, трябваше да се прости с охолния си живот. Повикаха лекар, който искаше да му пусне кръв, за да пресуши треската и да източи вредните течности. Когато Корбет го заплаши, че ще му пререже гърлото, той бързо смени лечението и постави нефрит върху стомаха му, докато му даваше билкова отвара от див магданоз, чесън, джинджифил и канела, счукани на прах и размесени с топло вино. Корбет заспа и се изпоти, сънищата му бяха неспокойни заради треската и кошмарите, в които той отново преживяваше сцената, в която бе убил просяка от Париж.

Най-после се събуди. Чувстваше се слаб, но треската беше преминала. Лекарят се появи, явно учуден, че лекарството му е свършило работа, заръча на Ранулф какво да прави, прибра доста солидна сума и побърза да си тръгне, преди състоянието на пациента му внезапно да се влоши. Скоро Корбет възвърна силите си и няколко дни по-късно получи кралска заповед да се яви в Уестминстър. Чудеше се колко още ще трябва да чака, защото по звуците, които се чуваха иззад вратата, ставаше ясно, че Едуард пак е изпаднал в един от царствените си пристъпи на гняв. Най-после самият крал лично се появи в коридора и направи знак на Корбет да влезе. Вътре един уплашен писар седеше на масата и се опитваше да прикрие тревогата

си, като се правеше, че чете какво е написал, а Ланкастър седеше на един стол, леко приведен, за да прикрие изкривеното си рамо.

И кралят, и брат му бяха облечени скромно в тъмни дрехи и наметки. Брошките, с които бяха закопчани и тежките им гравирани пръстени бяха единствените украшения. Стаята приличаше повече на военна квартира; два мръсни гоблена висяха накриво на стената; стенната факла беше изкривена, а не особено чистите рогозки бяха струпани на купчини. От погледа на Ланкастър, който излъчваше съдържано нетърпение и червените петна по скулите на краля, Корбет предположи, че между братята е имало яростен спор.

Едуард освободи писаря, погледна гневно към Корбет и му направи знак да седне на една пейка до стената.

— Седни, мастър Корбет — изръмжа той. — Едва ли имаш подобри новини за мен. Пътуването до Франция се превърна във фарс, Филип ви е надхитрил, обидил и пренебрегнал. Не сте научили нищо, не сте постигнали нищо. Явно сте си тръгнали като бити кучета с подвити опашки.

— А твое величество — бавно каза Корбет — какво очакваше? Извини ме за откровеността, кралю, но се съмнявам, че бихме могли да заловим шпионина във Франция. Той е тук, в твоя съвет.

Едуард го погледна яростно, но писарят продължи.

— Първо — каза той, сгъвайки пръст, — убихме виновника за смъртта на Фовел и Поър; второ — знаем, че Уотъртън е под подозрение — Корбет кимна към Ланкастър. — По време на връщането ни докладвах подробно на графа. И накрая, знаем, че Филип крои нещо голямо и завладяването на Гаскония е само част от него.

Кралят уморено седна на един стол и притисна с длани главата си.

— Съжалявам — промърмори той и вдигна поглед. — Ти, Корбет, и брат ми сте единствените, на които вярвам. — Той подхвърли мръсно парче пергамент към Корбет. — Съобщение от Дейвид Талбът, оръженосец и кралски придворен. Последното, което получихме от него. Преди пет дни обезглавеното му тяло беше открито в една уелска долина — още една жертва на Филип.

Корбет бавно прочете писмото, написано набързо и тромаво.

Дейвид Талбът, оръженосец, до негово величество Едуард, крал на Англия. Приветствам те и ти желая добро здраве. Знай, че бях много зает с твоите дела в Уелс, графство Гламорган. Наблюдавах внимателно замъка и придворните на лорд Морган и въпреки че въпросният лорд наскоро склучи мир с краля, той заговорничи с кралските врагове зад граница. Видях френски кораби близо до брега; от тях слизаха хора и биваха отвеждани в замъка на лорд Морган. Разучих каквото мога и открих, че лорд Морган получава съобщения и от недоволните шотландски благородници. Вярвам, твое величество, че лорд Морган работи срещу твоите интереси и се е съюзил с враговете ти в страната и извън нея. Движещата сила зад всичко това, както знаеш, е Филип Френски; той възнамерява да конфискува владенията на твое величество във Франция и да вдигне Шотландия, Уелс и Ирландия срещу теб. Знай, че съм виждал същите тези френски кораби да разтоварват оръжие и че лорд Морган набързо е забогатял. Моля твое величество да се намеси, иначе ще изгуби много. Бог да те пази.

Написано в Нийт, март 1296 г.

Корбет погледна Едуард.

— Кой е този Морган?

— Уелски лорд, който доскоро воюваше с графа на Глостър. Предаде се и склучи мир с мен.

Корбет забеляза напрегнатото лице на краля.

— Защо тогава не го арестуващ като предател?

— Това са слухове — раздразнено отвърна Едуард. — Нямам доказателства, освен писмата на Талбът, а той е вече мъртъв.

Ланкастър стана и отиде до отворения прозорец.

— Слушай — тихо каза той, — всичко това е показателно. Поър, Фовел, Талбът и присъствието на французи в Уелс са симптоми на тежка болест — предателство. Открий предателя, унищожи го и всичко останало ще отмре.

Настъпи тишина. Едуард погледна брат си.

— Уотъртън — рязко смени темата той. — Той трябва да е шпионинът. Майка му е била французойка, има повече пари, отколкото би трябвало, дори баща му да е бил богат търговец. Има и още нещо — баща му беше поддръжник на Монфор.

Корбет се изправи и остро погледна краля. През 1265 г. дьо Монфор, великият бунтовник, вдигнал се на въстание срещу бащата на сегашния крал, Хенри III, най-после беше разбит в битката при Ившъм и убийствената гражданска война завърши. Лондонските търговци бяха възторжени поддръжници на дьо Монфор. Стотици от тях бяха убити или наказани. Старите рани все още боляха. Корбет беше наясно с това, защото години по-късно Едуард го беше използвал, за да открие и унищожи поддръжниците на мъртвия дьо Монфор.

— Твое величество — каза той, — имаме достатъчно доказателства. Арестувай Уотъртън и прекрати предателството му.

— Добре казано — отвърна Едуард, — но нямаш ли нужда от още доказателства?

— Не.

— Ами ако грешиш? Какво ще стане, ако Уотъртън е само пионка? Все пак, той е от свитата на Ричмънд, именно графът го препоръча, а точно Ричмънд изгуби Гаскония.

— Подозираш ли граф Ричмънд? — попита Корбет.

— Той е французин, има земи там и Бог знае защо се предаде на французите заедно с армията ми.

Едуард се изправи и закрачи из стаята.

— Французите — продължи той — започнаха атаките върху Гаскония през 1293 г. През есента на 1294 г. граф Ричмънд акостира с армията ми в Ла Реол и направи гарнизон там. През пролетта на 1295 г. французите обсадиха града и само след две седмици той предаде и града, и армията!

— И твое величество смята, че Ричмънд може да е предателят? — попита Корбет.

— Възможно е — отвърна Едуард.

— Ако предателят е в Уестминстър — намеси се Ланкастър, — как се свързва с французите? Филип няма пратеници в Лондон, всички пристанища и кораби се претърсват. Никой от шпионите ни във френските пристанища не е забелязал размяна на писма.

— Ами през Уелс или Шотландия? — с надежда попита Корбет.

— Не — отвърна кралят. — Сведенията пристигат твърде бързо. Филип само след дни разбира какво съм решил. Не — заключи кралят, — изпращат ги оттук.

— Пращат ли се писма до Франция? — попита Корбет.

— Официални писма до Филип — отвърна Едуард, — както и до заложниците.

— Заложници ли?

— Да, когато Ричмънд се предаде, някои от рицарите можеха да се откупят, само ако оставят заложници на французите — в повечето случаи деца. Пишат им редовно.

— Има ли някой от тях в съвета или свързан с делата му?

— Не — отвърна кралят. — Само Тъбървил, Томас дьо Тъбървил. Барон от Глостършър. Той е капитан на охраната.

— Може ли да ни подслуша?

— Не — отвърна Едуард. — Никой не може да подслушва през дъбови врати и дебели каменни стени. А и Тъбървил мрази французите, писмата му го доказват.

— Откъде знае твое величество?

— Копия от всички писма се пазят в архива на канцеларията.

— Приказки — прекъсна го рязко Ланкастър, — това са само приказки. Всичко сочи към Ричмънд. Защо не затворим него, Уотъртън, Тъбървил — всички, свързани с него?

Едуард стана и закрачи из стаята.

— Не — каза той, — още не му е времето. — Той посочи към Корбет. — Ще продължиш търсенето. Първо ще посетиш лорд Морган в Уелс и ще му зададеш няколко уместни въпроса.

Сърцето на Корбет замря, но един поглед към студентите, уморени очи на краля му показва, че всяко възражение ще бъде безмилостно наказано.

Ден по-късно Корбет и Ранулф се готвеха за пътуването. Ранулф възрази, но Корбет сурово му заповяда да подготви дрехите, провизиите и конете, които щяха да им трябват. Самият писар бродеше по улиците, за да помисли върху последния си разговор с краля. Отиде до Чийпсайд — широката улица, която пресичаше града от изток на запад, беше главният търговски район на града с Житния пазар, кланиците, затвора Тун и големия водопровод, който снабдяваше града с вода.

Търговците бяха окачили табелите си, чергила ги пазеха от силното слънце. Търговията беше оживена. Продаваше се всичко — от панталони и пресни череша до позлатени шпори и батистени ризи с копринена дантела. Премина погребално шествие, водено от монах — мълчалива зловеща фигура с черно расо и набръчкано лице, което се подаваше от качулката. Опечалените се препъваха по пътя, следвани от ковчега, носен от четирима гробари. Корбет чу хлипането на жените и гърления вой на куче. Подобни гледки изглеждаха странни в такъв ден — тълпите бяха наизлезли; правници с кожени шапки се отправяха към съдилищата в Уестминстър; селяни с кафяви и зелени дрехи отиваха с каруците си към пазарите, без да обръщат внимание на обидите и опитите за кражба на ятата дрипави деца. Колона конни стрелци премина наблизо; между тях яздеха затворници с ръце, вързани за седлата и глезени, вързани с вериги под корема на конете.

Куртизанка с белосано лице и тънко изскубани вежди пристъпваше кокетно по улицата, повдигнала с ръка в червена ръкавица полите на дрехата си, за да не се изкаля. Тя се усмихна лукаво на Корбет и продължи пътя си. Шумът и суматохата бяха неимоверни — търговци го дърпаха за ръкава и проглушаваха ушите му с предложения за някоя стока. Съжалил за решението си да се разходи, Корбет си проби път през тълпата към прохладата на кръчмата „Качулатия сокол“.

Помещението беше с нисък таван от потъмнели греди и в него имаше няколко маси, изправени бурета и редица огромни бъчви. Корбет си поръча ейл и рибена чорба. Когато се хранеше сам, винаги разсъждаваше по-логично. Беше разтревожен от наученото — въпреки победите си в Шотландия кралят не беше спокоен, а обикаляше нервно като затворено куче, нападаше сенки и ловеше привидения. Корбет го съзнаваше, но знаеше, че предателят може да бъде заловен само след внимателен и обмислен разпит и с помощта на логиката. Той отпи замислено от халбата си, докато прехвърляше наум онова, което знаеше за предателя.

Първо, той беше близък на Едуард.

Второ, имаше бърз и сигурен начин да се свързва с французите, който не можеше да бъде открит въпреки всички усилия на кралските шпиони.

Трето, вероятно беше човек от свитата на граф Ричмънд, който така непохватно беше защитил Гаскония само преди няколко месеца, когато беше започнало изтичането на жизненоважни сведения за Франция.

Четвърто, логично беше Корбет да започне да разпитва хората на Ричмънд, които бяха свързани по някакъв начин със съвета.

Корбет се усмихна. Почувства се по-добре и след като реши какво ще прави, излезе от кръчмата и се върна в жилището си на улица „Темза“. Ранулф беше изненадан, че господарят му се усмихва за пръв път от седмици, затова се възползва и поиска разрешение да излезе по своя работа. Разсеяно усмихнат, Корбет кимна и прислужникът изчезна, преди господарят му да размисли. „Работата“ беше прелъстяването на една дама и винаги имаше възможност писарят да заподозре нещо нередно. Ранулф изтрополи по стълбите, чувайки зад себе си жалните звуци на флейтата, на която господарят му свиреше винаги, когато се опитваше да разреши някой сложен проблем.

ОСМА ГЛАВА

На другия ден Корбет се върна в двореца Уестминстър. Искаше му се да разпита графа, но „господарят“, както го уведоми един млад оръженосец, „бил излязъл по тайни кралски дела“. Корбет тръгна да търси Тъбървил, но рицарят беше по работа в града, така че той продължи да обикаля напразно из двореца. Отиде до църквата, наслаждавайки се на топлите слънчеви лъчи, докато наблюдаваше как каменоделците пълзят като мравки по скелето на северната стена на абатството. Той винаги се възхищаваше на „повелителите на камъка“ и остана известно време, възхищавайки се на каменните лозници, огромните ухилени водоливници във формата на хора, кучета, грифони и многобройните гротескни лица. Камбаните зазвъняха за молитва и той тръгна обратно към Голямата зала.

Сега тя беше пълна с правници, чиновници, молители и пристави. Пристигнаха бяха шерифите на графствата, които трябваше да представят сметките си за великденската проверка; кралски камерхери от Корнуол с изкаляни разкошни дрехи, изтощени и изтормозени на вид, молеха да бъдат упътени със странен носов акцент. Корбет се огледа, за да види колко е часът на една от часовите свещи и се отправи по празните каменни коридори към залата на съвета.

Откри Тъбървил в стаята му. Мъж на трийсет трийсет и пет лета, той беше типичен войник с късо подстригана руса коса и продълговато слабо лице. Сигурно щеше да прилича на хищник, на професионален убиец, ако не бяха плътните му устни и тревожният поглед. Беше облечен в ризница, над която имаше дълга бяла туника с герба на Англия, препасана със здрав кожен колан с ножници за меч и кама. Когато Корбет пристигна, той стоеше на прозореца, отворил капаците, защото стаята беше малка и прашна. Единственото ѝ обзавеждане бяха две пейки до стената. Подът беше от голи каменни плочи, а мазилката по стените се белеше.

Корбет влезе и попита:

— Сър Томас Тъбървил?

Тъбървил се обърна и рязко отговори:

— Да.

— Аз съм Хю Корбет, старши съдебен писар. Изпълнявам специално нареждане на краля.

— Какво специално нареждане?

— Разследвам поражението в Гаскония.

Корбет забеляза как очите на рицаря се присвиха от гняв.

— Имаш ли заповед за това? — попита той.

— Не — отвърна Корбет. — Защо, нужна ли ти е? Можем да отидем направо при краля.

Тъбървил се усмихна и лицето му изведнъж стана момчешко.

— Сядай — той махна с ръка към едно от столчетата и отиде до очуканото изправено буре, върху което имаше поднос с калаени чаши и гарафа. Напълни две чаши с вино и се върна при Корбет. — Извинявай, че бях толкова рязък.

Писарят пое чашата.

— Няма нищо — отвърна той. — Времената са такива.

— Тъбървил сви рамене, седна и отпи от виното.

— Питай, мастър Корбет.

— Беше ли с граф Ричмънд на миналогодишния поход в Гаскония?

— Да — отвърна Тъбървил. — Отплувахме с флота от Саутхемптън и акостирахме в Бордо. Ричмънд строи войските и тръгнахме да превземем замъка и град Ла Реол. Може би си спомняш — горчиво продължи Тъбървил, — че проклетите французи вече бяха завзели няколко погранични крепости и войските им навлизаха във вътрешността. Ричмънд седеше и чакаше не се опита да предизвика французите на битка, а остана в града. — Тъбървил сви рамене. — Беше неизбежно. Французите намериха околността пуста и войските им се спуснаха към херцогството. — Той млъкна, загледан в чашата си. — Ричмънд не помръдна. Стоеше на място като подплашен заек. Французите обградиха града с окопи и капани, за да блокират пътищата. Докараха бойни машини. Най-голямата французите наричаха „Le Loup du Guerre“ — „Бойния вълк“. Тя мятеше огнени кълба и огромни камъни. Не можехме да се измъкнем, а кралят нямаше

възможност да прати подкрепление, затова Ричмънд реши да се предаде.

— Не направихте ли опит да излезете от града? — попита Корбет.

Тъбървил стисна устни.

— Да — усмихна се той. — Не се подчиних на заповедта. По време на преговорите между Ричмънд и французите поведох един отряд от около шестдесет войници и конни стрелци.

— И какво стана?

— Отблъснаха ни, французите побесняха, Ричмънд — също. Заплаши, че ще ме убие като предател, защото съм попречил на преговорите. Аз изтъкнах, че самите преговори са предателство, затова той нареди да ме арестуват.

Тъбървил стана и отново напълни чашата си. Корбет внимателно го наблюдаваше.

— Какво стана, когато се предавахте? — попита той.

Тъбървил се загледа във виното, което въртеше из чашата си.

— Проклетите французи настояха да напуснем Ла Реол и ние го направихме със знамена, които се влачеха из калта. Те обградиха пътя и ни пуснаха да си отидем под подигравателните звуци на рог, гайда и барабани.

Корбет се размърда.

— Но когато се върнахте, ти беше обсипан с почести и провъзгласен за капитан на кралската гвардия, която охранява краля и неговия съвет.

Тъбървил се усмихна.

— Когато се върнахме, Едуард прочете доклада за похода и въпреки протестите на Ричмънд ми даде този пост.

Тъбървил се обърна и погледна през тесния прозорец.

— Трябва да тръгвам. Време е да проверя постовете и да се уверя, че никаква опасност не заплашва нашия суверен.

Корбет долови лекия присмех в думите му и се усмихна. Харесваше му този типичен войник, суров и язвителен, но същевременно някак странно уязвим.

— Преди да тръгнеш — попита той, — какви условия поставиха французите, когато ви позволиха да напуснете Ла Реол?

— Заложници! — Корбет забеляха как лицето на рицаря пребледня от гняв.

— Заложници ли? Тъбървил кимна.

— Да — обясни той. — Ричмънд, аз и други командири трябваше да се съгласим да изпратим в Париж членове на семействата си като гаранция, че докато таят сегашните проблеми, ние няма да се бием в Гаскония срещу френския крал.

— Кого изпрати ти?

— Дватамата си сина.

Отговорът прозвуча лаконично, но горчиво и Корбет видя как в очите на Тъбървил проблесна омраза.

— Ами Ричмънд?

— Той изпрати дъщеря си.

— Пишеш ли на синовете си?

— Да, канцеларията изпраща писмата. Ричмънд прави същото. Копие от всяко остава в архива.

— Харесваш ли Ричмънд? Тъбървил погледна гневно към Корбет.

— Ако зависеше от мен — каза той, — щях да изправя този некадърник пред военен съд като предател.

После се изправи, потупа Корбет по рамото и излезе бързо от стаята.

Писарят въздъхна и тръгна след него. Много би искал да разпита Ричмънд, но графът беше братовчед на краля и ако нещата се объркаха... Корбет прехапа устни и реши да изчака. Въпреки че дълбоко подозираше Ричмънд, нещо го човъркаше като стара рана и нямаше да намери покой, докато не разбере какво е. Спомни си думите на Тъбървил за писмата и реши, че един от начините да проучи Ричмънд ще бъде да прочете какво беше писал на дъщеря си.

Излезе на двора. Кралските конюшни заемаха по-голямата част от него — имаше пристройки, ковачница, купчина тор и огромни сандъци с овес, ечемик и слама. Бойни и товарни коне, както и мулета се разхождаха в откритото пространство, преди да бъдат върнати или изведени от конюшните. Коняри и ковачи крещяха и се ругаеха, заглушавайки ударите по наковалнята и дрезгавото цвилене на конете. Корбет премина предпазливо, наблюдавайки внимателно копитата на уплашения кон, който се беше вдигнал на задни крака. Влезе през една

малка странична врата и тръгна по студения белосан коридор, докато стигна задната част на двореца и редицата стаи, в които се пазеше кралският архив.

Почука на обкованата с желязо врата и един чиновник с надменен вид му отвори.

— Какво искаш?

— Аз съм Хю Корбет, старши писар в Кралския съд.

— Протежето на Бърнел?

— Щом казваш така. А ти кой си?

— Гороноди Ап Рийс, отговарям за архива.

Корбет изстена наум. Нямахше по-неприятно и досадно нещо от тези надути чиновници, които налагаха волята си като дребни тирани.

— Тук ли е Найджъл Ковил? — попита той с надежда.

— Тук съм — чу се стържещ глас и Ковил се промъкна пред надутия чиновник.

— Виж ти, Корбет! — Старецът се усмихна и лицето му още повече се набръчка. Прегърна писаря през раменете с тънката си студена ръка, нашарена от изпъкнали вени. — Трябва да идваш по-често — каза той меко. — Хубаво е един старец да вижда бившите си ученици. — Той се обърна, за да го чуе Ап Рийс. — Особено един от най-добрите сред тях. Ела!

И той въведе Корбет в малката стая покрай разгневения чиновник.

Вътре беше пълно със сандъци, ковчезета и големи кожени торби, а от каменния под до гредите на тавана се издигаха рафтове с прилежно навити ръкописи с етикети, които показваха месеца и годината от царуването на краля, когато бяха написани. В центъра на стаята имаше голяма дъбова маса с пейки от двете страни. Около нея се носеше дъхът на червен восък, стар пергамент, пемза и изсъхнало мастило, който Корбет така обичаше.

— Какво искаш? — изкряка раздражено Ап Рийс.

— Търся писма — отвърна Корбет — изпратени от граф Ричмънд на дъщеря му, заложенница в двора на Филип Хубави в Париж.

— Нямах право да ги четеш! — отсече Ап Рийс.

— Напротив — отвърна Корбет уморено. После се обърна към Найджъл Ковил. — Кажете на този надут глупак — продължи той, — че ако не получа писмата на Ричмънд и останалите, които имат роднини-

заложници във френския двор, ще се върна с негово величество краля, за да продължим този разговор.

— Мастър Ап Рийс — каза Найджъл — е от Гламорган и винаги ми казва, че нещата тук се правят по друг начин.

Корбет се усмихна и погледна слабо измъчено лице на уелсеца.

— Значи познаваш лорд Морган.

— Разбира се — кисело отвърна Ап Рийс, — но съм верен на краля. Доказал съм го с много години в служба на короната.

— Тогава докажи го и сега, мастър Ап Рийс. Писмата!

Уелсецът погледна Корбет подозрително и се канеше отново да откаже, но размисли, сви рамене и отиде до голяма кожена торба. Развърза обточения със злато червен шнур, изсипа съдържанието ѝ на масата и затърси сред различните свитъци и парчета пергамент. Най-после взе един, погледна етикета му, изсумтя и го показа на Корбет.

— Ето го, но не можеш да го изнасяш, трябва да го прочетеш тук.

Корбет намигна на Ковил и седна на голямата маса, за да го прегледа.

Ръкописът се състоеше от малки парчета пергамент, пришити заедно и преписани с лилаво мастило от умелата ръка на някой писар. Корбет се сещаше как е направено: всеки беше написал писмото си и го беше предал в канцеларията, където го бяха прегледали, за да се уверят, че не съдържа сведения, които биха навредили на короната. После кралският писар беше преписал писмата, преди да ги изпрати във Франция, запечатани в червена калъфка от испанска кожа, а копията бяха съшити заедно и оставени в архива.

Корбет бързо прегледа листовите и почувства как го залива вълна от съчувствие — те бяха изпълнени с мъка и сълзи послания от родители до деца, брат до брат, братовчед до братовчед. Едно от най-дългите беше от Тъбървил до двамата му сина. Болката и омразата му към французите бяха явни. В писмото от януари 1295 г., празника на свети Хилари, той изказваше съжаление, че не са прекарвали заедно Коледа, но пишеше, че им е купил медальони със свети Кристофър и хрътка на име Никълъс и когато се върнат, ще празнуват в някоя от местните кръчми. Корбет потърси писмото на Ричмънд. За разлика от това на Тъбървил, отношението към дъщеря му беше студено. Тонът беше официален, сдържан и най-интересно беше, че той споменава неясно за някаква „мрачна тайна“.

Доволен, Корбет нави пергамента и го върна на Ап Рийс.

— Благодаря — усмихна се на Ковил и кимна. — Ще се видим пак, а дотогава се пази.

Старецът се усмихна беззъбо. Корбет го потупа леко по бузата и излезе в коридора. Би дал месечната си заплата, за да разбере за каква тайна говореше Ричмънд и вече беше решен да разпита графа, без да го интересува, че е роднина на краля.

Когато тръгна към улица „Темза“, вече беше тъмно. Пред някои къщи бяха окачени фенери, гуляйджии, прекалили с евтиния ейл и други наслади, изскочиха от една кръчма и с викове се потътриха по улицката. Корбет стисна дръжката на камата в пояса си и внимателно си проправи път покрай тях. Те му подвикнаха някакви обиди, но той вече беше далеч и с въздишка на облекчение достигна къщата си и се качи по тъмното виещо се стълбище. Обезсърченият Ранулф вече палеше свещите. Корбет го попита как е, но получи в отговор само неясни думи и се усмихна. Щом настроението на прислужника беше такова, вечерята от студено месо и вино щеше да мине в пълно мълчание.

Корбет нямаше нищо против и щом разчистиха масата, остави Ранулф на заниманията му, извади принадлежностите си за писане от едно голямо ковчеже и започна да записва върху парче пергамент подозренията и заключенията си.

Първо, в съвета на Едуард има предател, който издава тайните му на французите и има връзка с враговете на краля в Уелс.

Второ, писарят Уотъртън е наполовина французин, баща му е бил поддръжник на граф Симон дьо Монфор, стария враг на Едуард. Въпреки жестоката смърт на Монфор преди тридесет години, той все още беше почитан на много места, особено в Лондон.

Трето, Уотъртън изглежда богат, държа се подозрително в Париж, Филип го харесва и му праща пари, освен това се срещна с главния шпионин на френския крал Амори дьо Краон.

Четвърто, Уотъртън е бил препоръчан на краля от граф Ричмънд, бивш негов покровител и работодател. Ричмънд е причината да изгубим войната в Гаскония, освен това също е наполовина французин и член на съвета.

Корбет прегледа списъка и въздъхна. Всичко това е много хубаво, мислеше си той, но важни въпроси остават без отговор.

Пето, кой е предателят? Един ли е или са няколко?

Шесто, как предава сведенията на французите? Корбет внимателно изучаваше парчето пергамент, докато свещите почти изгоряха. Най-накрая го захвърли — логиката не можеше да му помогне, когато не знаеше достатъчно. Той угаси свещите и си легна.

Имаше още нещо, но то му убягваше, докато най-накрая, точно преди да заспи, той внезапно си спомни, че писмата, които беше чел през деня, бяха написани с познат почерк. Спомни си разговора с Уотъртън в стаята му в Париж и разбра, че той е преписал писмата до заложниците.

ДЕВЕТА ГЛАВА

На другия ден Корбет изпрати мрачния Ранулф да разпитва из Уестминстър. Беше почти тъмно, когато прислужникът му се върна в далеч по-добро настроение.

— Граф Ричмънд — каза той — е бил в Средните графства и е участвал в дипломатическо пратеничество за тайни преговори с шотландците. Ще се върне в Уестминстър утре вечер.

Доволен, Корбет прекара следващите два дни, за да оправя собствените си дела. Трябваша му дрехи, изтегли пари от златаря, при който ги държеше и заведе Ранулф на бой на кучета с мечка в Съдърк, но отвлечен от гледката, отиде да гледа пиесата „Сътворението“, изнасяна на висока импровизирана платформа от дълги греди, наредени върху дузина каруци.

Тръгна си отегчен от представлението, но се възхити на странните приспособления, които се използваха в него: множество напълнени с вода свински мехури, които изобразяваха Потопа, ковчегът, който се движеше по сцената, листовите метал, които размахваха, за да имитират гръмотевици и гласа на Бог. Той гледаше и се чудеше, но с една ръка стискаше кесията си и се оглеждаше за апаша, които се събираха като ята скакалци на такива места. Тълпата беше огромна — студенти, писари в ръждивокафяви роби, търговци с кожени шапки, дами с прозрачни воали, придворни и благородници с наметки, обточени с хермелин.

Той вървеше, без да се притеснява от изчезването на Ранулф. Купи си горещ пай от един пекар и бавно тръгна през тълпата, наслаждавайки се на сочната и вкусна храна. Отби се в няколко магазина, спря се при един пътуващ търговец, който предлагаше на недоверчивата публика отровната змия, ухапала Клеопатра, краекожието на Мойсей, кичур от косата на Самсон и полирана дъска с образа на Архангел Михаил. Такива измишльотини винаги го забавляваха, независимо че животът му беше подчинен на студената логика.

Когато стигна жилището си и тръгна нагоре по стълбите, беше паднал мрак. Спря се пред вратата си, изненадан от виковете и писъците, които се чуваха отвътре. Дръпна я леко и надникна през процепа. Вътре чисто голият Ранулф се забавляваше с една млада девойка, чиято червена коса я покриваше като воал. Бялото ѝ тяло се гърчеше и притискаше към неговото, лицето ѝ изразяваше неимоверно удоволствие и тя стенеше непрестанно със затворени очи.

Корбет тихо се измъкна, ядосан колкото на Ранулф, толкова и на себе си. Слезе на пръсти по стълбите, излезе на улицата и се запъти към близката кръчма. Намери си маса близо до буйния огън и се опита да забрави току-що видяното. Чувстваше се виновен, ядосан и същевременно изпълнен със странна завист: боеше се от жените. Беше обичал две и те бяха мъртви. Едната бе починала от треска, а другата, красивата Алис, бе повод за мъчителни спомени. Той скри лице в халбата си, надявайки, че никой няма да види сълзите, които изпълваха очите му. И двете му липсваха и той скърбеше за тях, защото след загубата им у него беше останала огромна празнота. Корбет, студеният пресметлив писар, който приличаше на някое от сценичните приспособления — ефикасен, способен, но лишен от топлина.

Най-накрая той се върна в жилището си, леко замаян от ейла и самосъжалението. Погледна подозрително към Ранулф, но му беше неудобно да спомене какво беше видял. Вместо това прати сънливия си прислужник да предаде съобщение на граф Ричмънд в Уестминстър и да изчака за отговор.

На другата вечер Корбет, който работеше в малкия си кабинет в двореца Уестминстър, беше прекъснат от Ранулф, който му донесе устен отговор от Ричмънд. Графът, заяви прислужникът със злорадо задоволство, обикновено бил твърде зает, за да разговаря с чиновници, но в този случай щял да направи изключение. Щял да се срещне с Корбет в Голямата зала, преди съдът да бъде разпуснат. Държи на точното време и моли Корбет да не закъснява, тъй като важни държавни дела изискват вниманието му. Писарят веднага освободи още подхилкващия се Ранулф, подреди бюрото си и уморено се запъти към Голямата зала. Под дъбовия таван, чиито греди бяха украсени с драперии с цветовете на английското знаме, съдилищата на Хазната и Кралския двор, както и гражданския съд все още работеха — помощници, пристави, правници с хермелинови шапки, войници,

селяни и търговци се бяха струпали в опит да получат справедливост. В покритите с гоблени стени имаше малки ниши, където се срещаха правници и чиновници и Корбет отиде право към онази, избрана от Ричмънд. Стресна се, когато откри графа да го чака, крачейки напред-назад, увит плътно в разкошната си, поръбена с кожа роба, закопчана на шията със златна брошка, инкрустирана с перли. Корбет никога не беше харесвал Ричмънд с русата му коса, воднистосини очи, зачервен нос и уста, вечно отворена като на риба на сухо. Във Франция го беше избягвал, защото му се виждаше арогантен и раздражителен човек, който много държеше на собственото си достойнство и пренебрегваше това на всички останали. Разговорът не подобри отношението му: Ричмънд му описа похода си в Гаскония като резултат от серия нещастни случайности.

— Нищо не можех да направя — отсече той заядливо. — Цяла Гаскония беше пълна с французи. Ако се бях изправил срещу тях, щях да бъда разбит, затова останах в Ла Реол с надеждата, че негово величество ще ми прати нужната помощ. Той не го направи, затова се предадох.

— Нямаше ли възможност да удържиш на една продължителна обсада?

— Абсолютно никаква.

— Защо?

— Градът беше пълен с хора — мъже, жени и деца. Едва можех да изхраня моите войници, да не говорим за тях.

— Беше ли против решението на Тъбървил?

— Разбира се, той постъпи като глупак. Французите го плениха и имаше късмет, че не го екзекутираха.

— Защо да го правят?

— Защото ги нападна по време на примирие, потвърдено с клетва. Наруши военните закони.

— Затова ли французите поискаха двамата му синове?

— Именно — Ричмънд спря и се загледа в Корбет. — Защо ме питаш за това?

— Просто се чудя — отвърна писарят — защо са взели двамата му синове, а на теб — само дъщерята.

— Не е твоя работа.

— Липсва ли ти дъщеря ти?

— Не ставай нагъл, Корбет! — изрева Ричмънд. — Ще докладвам на негово величество краля за твоята непочтителност.

— Извинявай — студено отвърна Корбет, — но имам още един последен въпрос. Кралският писар Уотъртън от твоите хора ли е?

Корбет едва не отскочи от страх, когато гняв разкриви тясното жълтеникаво лице на графа.

— Не смей — тихо изсъска Ричмънд — дори да споменаваш това име в мое присъствие. Приключихме, мастър Корбет, затова си върви! Не, чакай! — графът бръкна под наметката си и извади малък свитък. — Кралска заповед — язвително каза той. — Заминаваш за Уелс, мастър Корбет. Уведомих негово величество за дръзкото ти желание да разговаряш с мен, а той ми даде заповедта. Затова се съгласих да се видим. Отиваш в Гламорган, мастър Корбет. Кралят иска да проучиш делата на лорд Морган.

Без да обръща внимание на злобната усмивка на графа, Корбет взе заповедта. Ричмънд излезе, развял наметката си, а писарят седна под прозореца и разгърна заповедта. Прочете я внимателно, но тя само потвърди най-лошите му страхове: трябваше да предаде поздравите на краля на лорд Морган, а тайно да събере възможно най-много сведения за положението в Южен Уелс.

Корбет изстена. Уелс! Беше ходил там преди десет години с армията на Едуард, докато си проправяха път през тесните речни долини, разцепваха страната на части и една по една ги завладяваха. Беше тежка и жестока война и той ненавиждаше мисълта, че ще се върне там, ще се среща с уелските благородници, привидно покорни, но тайно мразещи идеята да се подчиняват на Едуард, свирепи бойци с остри ками и дълги тисови лъкове, които сееха мълчалива смърт из мъгливите долини.

Корбет стана, въздъхна и пое към дома си. Единствената му утеха беше мисълта за ужасените възражения на Ранулф, когато разбере къде ги изпращат. Прислужникът му обаче се примири мълчаливо и писарят се зачуди дали няма лични причини да напусне столицата. Не го разпита, а му нареди да вземе коне и товарни кончета от кралските конюшни. Пригответяха чанти и кошове и четири дни след получаването на заповедта двамата яздеха на северозапад през Актън, Глостър и Севърн към Уелс.

Корбет и Ранулф тръгнаха по стария римски път на запад. Беше топла късна пролет, селяни оряха ширналите се кафеникави ниви. Волове пристъпваха бавно с тежки хомоти на вратовете, а остриетата на плуговете разравяха земята пред сеячите. Над тях кръжаха и грачеха пронизително ята от ядосани гарвани. Момчета ги отпъждаха с прашки. Селяните се връщаха към живота след тежката зима и студената ранна пролет, затова пътищата бяха пълни с каруци, амбулантни търговци, големи товарни коне с подстригани гриви, украсени с черни и зелени кожени ленти.

Корбет и Ранулф отсядаха в ханове или в далеч по-удобните къщи за гости на манастири и абатства. Към средата на май, в деня след Петдесетница, прекосиха брода на Севърн до Бристол и навлязоха в Уелс. По време на пътуването писарят разказваше на прислужника си как се е бил там преди десет години, описваше суровата красота на земята с гъстите ѝ гори, тесни долини и диви, независими племена. Едуард I беше подчинил със сила уелсите, превръщайки малките им общности в английски графства. Великият им вожд Люълин беше прогонен в мрачната пустош на Сноудония и по-късно убит; брат му Дейвид, оглавил въстание, беше пленен, изпратен в Лондон и осъден да умре като предател — да бъде измъчван, разчекнат и обесен. После Едуард беше подчинил Уелс, назначавайки английски управници и построявайки на стратегически места из страната огромни замъци, разположени в концентрични кръгове.

Докато пътуваха на юг, Корбет и Ранулф не забелязаха следи от тази насилствена окупация. Провинцията беше изпълнена със звуци и цветове. Реките проблясваха като сребро, докато се спускаха по мрачни чукари, а после се виеха като сребристи ленти в коритата си. Преципът и дивите цветя цъфтяха под топлото слънце и зелените, обрасли с мъх долини сякаш бяха покрити със скъпи драперии. Свирци, ястреби, гарвани и мишелови кръжаха като малки точки в небето и пронизителните им писъци ярко контрастираха със спокойните, мелодични песни на дроздовете. Слънцето грееше силно и около обяд двамата ездачи спираха да отпочинат в сянката на горички от тисове, дъбове и ясени.

Ранулф беше малко уплашен — копнееше за оживените тесни улици на Лондон, но Корбет обичаше тишината, позлатената зеленина на горите и полята, топлината на слънцето по гърба си. Понякога се

отпускаше с присвити очи на седлото, наслаждаваше се на прохладния бриз по лицето и шията си, слушаше птичите песни и свиренето на щурците и се връщаше в миналото при хълмовете на Съсекс. Ако се съсредоточеше, му се струваше, че може да чуе пеенето на съпругата си Мери и бърборенето на малката си дъщеричка. Това беше рай, в който винаги грееше слънце и дните бяха винаги топли, докато не дойде болестта и не разруши всичко, отнемайки живота на двете му най-близки създания. Така бързо, мислеше си той, както облак преминава над слънцето. Сянката не трае дълго, но когато изчезне, нищо вече не е същото.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Корбет и Ранулф прекараха шест дни, яздейки през дивата земя на Южен Уелс; понякога спяха на открито, в изоставени обори, а понякога в укрепения дом на някой английски благородник. Един от тях ги предупреди да бъдат предпазливи, защото разбойници още бродели по хълмовете, а още по-опасни били тайните церемонии и обреди на уелците, някои от които все още били езичници и извършвали огнените си ритуали в тъмните гори или из планините. Корбет взе присърце предупреждението, но не се сблъскаха с нищо по-опасно от скръбния вой на вълците или виковете на нощните създания — бухали, лисици, хермелини и невестулки, които търсеха плячка. Уелските селца, през които минаваха, с къщи от дърво и кирпич и сламени покриви, изглеждаха доста дружелюбни. Корбет не разбираше странния напевен говор на местните жители, но дребните мургави уелци се усмихваха и предлагаха храна и силна бира.

Когато приближиха скалистото крайбрежие, на което се намираше замъкът Нийт, местността стана по-пуста. Малкото амбулантни търговци, които срещаха по пътя си, започваха да говорят припряно, когато чуеха името на лорд Морган и макар да не разбираше всяка дума, от разтревожените им лица Корбет схвана, че се боят от местния управник. Писарят беше събрал някои сведения за него: Едуард беше завладял Уелс преди дванадесет години и около 1284-та, цялата страна беше подчинена. Същата година в Карнарвон беше проведена среща, на която малкият син на краля беше получил титлата „Princeps Walliae“ — Уелски принц. Но завладяната страна беше неспокойна, бунтовете избухваха като внезапни горски пожари. Две години по-рано, през 1294-та, беше започнало голямо въстание, което бързо набра скорост.

То беше подкрепено от лорд Морган, разгневен заедно Гилбърт дьо Клер, граф Глостър, бе нахлул в земите му. Той получи широка подкрепа, но Едуард беше бърз, събра армиите си близо до Честър, навлезе в Уелс и смаза въстанието след поредица блестящи походи. Лорд Морган и другите уелски благородници трябваше да молят за

милост, за да сключат отново мир с краля; позволиха на Морган да запази замъка Нийт и земите си, но ако можеше да се вярва на писмото на Талбът, той отново планираше предателство; само че този път с помощта на Филип I. Корбет си представяше триъгълник от предатели: на единия му връх беше Филип, на втория — Морган, но кой беше на третия? Англичанинът, който им предаваше сведения?

Да, ако лорд Морган беше предател, той все още притежаваше значителна власт: на входа на голямата зелена долина Нийт, която се виеше сред хълмовете, се издигаха две бесилки; дебелите ясенови стълбове бяха забити дълбоко в земята и върху всеки от тях беше поставено хоризонтално голямо колело от каруца.

От спицата на всяко колело, а те бяха общо дванадесет, висеше труп със счупен врат, клюмнала глава, почерняло лице, изхвъркнали очи и език. На самите стълбове пък бяха приковани за ушите нещастници, на чиито вратове висяха грубо изписани табели, че са браконieri.

Ранулф пребледня от страх и Корбет тайно се зачуди какви ли ужаси ги очакваха. Навлязоха в долината, заобиколена от зелени плодородни хълмове, по които се виждаха множество дървета и канари. Зловещата тишина се нарушаваше само от дрезгавото грачене на гарваните или песента на свирците. От грубата карта, която им беше начертал един монах от абатството в Бристол, Корбет знаеше, че замъкът Нийт се намира в края на долината, на стръмните канари, гледаци към морето. В мига, когато съзря сивите стени, той беше стреснат от група въоръжени конници, която изневиделица се появи измежду дърветата и се спусна към тях.

Видял облаците прах, вдигани от буйно препускащите коне, отблясъка на слънцето върху металните брони и големите знамена в зелено и златно, които се развяваха и плющяха над главите на нападащите ездаци, той хвана юздите на товарния кон с една ръка, а с другата посегна към камата си — излишно, защото нападателите вече ги бяха обкръжили. В сравнение с тях разбойниците, които беше виждал да бесят в Лондон, приличаха на светци. Двайсетината конници носеха разнородни оръжия и брони — някои бяха с ризници, наколенници, конусовидни или плосковърхи шлемове, а останалите с облекла от телешка, вълча, видрова и лисича кожа. Водачът им, мургав мъж с провиснали черни мустаци, беше нагизден с кожени панталони

и ботуши, а под бронята му сияеше пурпурна риза. На главата му се зъбеше глава на дива котка, чиято кожа се спускаше върху косата му.

Той допря меча си до гърдите на Корбет и щракна с пръсти. Писарят се огледа — нападателите бяха добре въоръжени с боздугани, мечове, тояги и щитове, затова сви рамене и предаде камата си.

— Кои сте вие? — Водачът говореше английски почти перфектно и Корбет застина, осъзнал, че под странните дрехи се крие образован човек.

— Казвам се Хю Корбет и съм старши съдебен писар. Това е прислужникът ми Ранулф-ат-Нюгейт. Тук сме по заповед на крал Едуард Английски за аудиенция с лорд Морган. А кой си ти, сър?

Мъжът го огледа от глава до пети и избухна в звънлив смях, а после каза нещо на уелски на спътниците си. Корбет прехапа устни от яд, защото беше сигурен, че го подиграва. Зад него Ранулф беше преодолял първоначалния си страх и оглеждаше нахакано уелците. Те, обаче явно се забавляваха от това. Един от тях се приведе и разроши червената му коса, а когато прислужникът ги заля с поток от ругатни, всички звънко се разсмяха.

Корбет не проговори, нито се опита да се прави на герой: знаеше, че уелците са отзивчиви и благородни хора, но изключително избухливи — при най-малкия повод можеха да станат агресивни, а той не беше забравил висящите от бесилката трупове на входа на долината. Смехът замря, водачът хвана юздите на коня му и ги поведе напред, а останалата част от групата пое от двете им страни. Скоро замъкът се появи пред очите им в цялото си величие — студена и строга сграда, кацнала на върха на скалите, които се спускаха отвесно към морето.

Голяма кула се извисяваше над назъбените стени и когато Корбет наближи главния вход, видя, че навсякъде по укрепленията има войници и се развяваха знамената на Морган. Имаше още нещо — от стените висеше обесен а точно над портата се виждаше ръждясала клетка, чиято дебела червеникава верига скърцаше зловещо на вятъра.

Корбет се загледа в нея и потрепери при вида на белите кости в ъгъла, но на придружителите му тя очевидно не направи никакво впечатление. Прекосиха тесния дълбок ров, трополейки по дървения подвижен мост и изчакаха в сянката на входната кула, където беше студено и миришеше на плесен, вдигането на решетката, за да влязат в големия двор. До стената на замъка бяха издигнати едноетажни

каменни пристройки, но останалите сгради бяха дървени — някои самостоятелни, а други, допрени до неносещите стени — ковачници, кухня, конюшни, кочина и импровизирани обори за добитъка. Беше като малко селце. Кокошки кълвяха в прахта и кудкудякаха яростно към кучетата и прасетата, които грухтяха и душеха всичко.

Деца играеха с надути свински мехури; бебета, голи, както майка ги е родила, седяха в прахта, защото родителите им бяха прекалено заети с работа, за да им обръщат внимание. Когато конниците влязоха в двора и слязоха от конете си, обичайните шумове позатихнаха. Корбет и Ранулф бяха внимателно огледани, една голяма хрътка дойде да ги подуши, но беше изритана, а след това един сакат старец със съзлививи очи се дотътри до тях и се втренчи в Корбет. После се изкикоти, зачопли носа си и леко потупа писаря по ръкава.

— Изчезвай, Гарет — каза тихо предводителят и лудият се отдалечи, пращайки въздушни целувки на Корбет. — Англичанин е — многозначително каза мъжът. — Лорд Морган го плени по време на войната и го подложи на разпит. Наричаме го Гарет, защото изгуби името заедно с ума си.

Корбет сви рамене и подаде юздите на коня си.

— Погрижете се за него — студено каза той — и съобщете на лорд Морган, че пратениците на крал Едуард са готови да се срещнат с него.

Лицето на уелсеца пребледня от гняв заради обидата и ръката му посегна към късия меч, но после размисли, огледа се и избухна в смях. Напрежението се стопи, зяпачите се върнаха към работата си и сякаш забравиха новодошлите.

Преведоха Корбет и Ранулф през двора и нагоре по тесните каменни стъпала към втория етаж на голямата крепост, където се намираше голямата зала. Беше висока десетина метра и писарят се смая от занемарения вид. На южната стена имаше огромна камина, иззидана от квадратни каменни плочи. Вероятно коминът ѝ минаваше през дебелината на стената и излизаше навън. Няколко скосени овални арки, широки над два метра, се стесняваха до амбразури или тесни квадратни прозорци, закрити с тънки рогови покрития. Гредите на тавана бяха почернели, но от тях висяха многобройни разноцветни драперии — някои скъсани, а белосаните стени бяха покрити от гоблени със сцени от Стария завет. Върху подиума в отсрещния край

на залата блестеше полирана дъбова маса, а на нея бяха поставени златна солница, инкрустирана със скъпоценни камъни, и пет сребърни свещника, които според Корбет бяха отмъкнати от някоя английска църква. В тях горяха восъчни свещи, а в ръждясалите скоби по стените бяха пъхнати насмолени факли. Подът беше покрит с прясно отрязана тръстика и писарят долови мириса на смачканата мента и пирен, разпръснати върху нея.

В залата имаше само двама мъже, които играеха шах на малка масичка до огъня. Те седяха на резбовани дървени столове, увити в наметките си, съсредоточени в играта. Кацнал на дървена стойка над тях, един сокол неспокойно се бореше с каишката и звънчетата на краката си, а очите му наблюдаваха бдително залата. Водачът на групата побутна леко Корбет, писарят отиде до масичката, огледа шахматната дъска и премести една фигура. Двамата играчи вдигнаха поглед. Единият беше блед русокос младеж с розови момичешки устни и очи като синчец. Другият, дребен и мургав, с кестенява коса, която се спускаше до раменете му в странен контраст с посивелите му брада и мустаци, имаше тъмни очи, жестоко лице и нос, който приличаше на клюна на сокола. По-младият се засмя, защото ходът на Корбет беше провалил играта на противника му, но другият се изправи и погледна мрачно писаря.

— Кой си ти? — попита той с изненадващо тих и мелодичен глас.

— Хю Корбет, кралски писар и пратеник на Едуард I.

Мъжът кимна и излая някаква заповед на уелски. Един слуга се спусна към масичката със столче и Корбет беше поканен да седне. Възрастният мъж му наля чаша вино, докато високопарно се представяше като лорд Морган. Корбет кимна и отпи с наслада от бургундското вино, проучвайки събеседника си. Уелсецът беше внушителна фигура — на ушите му висяха златни халки, на врата носеше сребърна торква, на ръцете — сребърни гривни, а по пръстите му блестяха пръстени с аметисти. Носеше тъмносиня роба, украсена с овча вълна, но Корбет забеляза петната по нея и бялата батистена риза отдолу. Уелсецът също съсредоточено изучаваше писаря, докато отпиваше от виното си.

— Погрижи ли се Оуен за теб? — попита Морган, кимайки към водача на конниците, който още не беше излязъл.

— Да — отвърна Корбет. — Оуен се погрижи за мен. Той е човек, който обича да се смее.

— Защо се оплакваш, един уелсец има малко поводи дори да се усмихне!

— Недоволен ли си от нещо, милорд?

— Не, Корбет — остро отвърна Морган, — не съм недоволен, просто изказах мнение, на което имам право в собствения си замък, нали? — и той погледна гневно русокосия си другар.

— Да — едва прошепна младежът. — Напълно си прав. После се обърна към Корбет. — Нека ти се представя — продължи той — аз съм Гилбърт Медар, иконом на лорд Морган.

В отговор Корбет му се усмихна леко. Може би младежът наистина беше иконом на Морган, а може би нещо много повече, но това със сигурност не беше нито времето, нито мястото да се обсъжда този въпрос. Лордът остави чашата си и прибра фигурите от шаха в украсено със скъпоценни камъни ковчеже, което постави под масата.

— Негово величество кралят — каза той бързо — те е пратил при мен. Защо?

Корбет беше очаквал този въпрос. В краткия си разговор с Едуард, преди да замине от Лондон беше получил едно ясно нареждане — да открие всичко, което може за предателските действия на Морган и да се опита да разбере дали те могат да му помогнат да открие кой е предателят в съвета.

— Негово величество кралят — излъга той спокойно — ти праща своите поздравии и благопожелания. Надява се, че добрите отношения помежду ви ще се затвърдят; пита дали си заловил убийците на Дейвид Талбът и те уверява, че смята за злобни лъжи и клевети слуховете, че имаш връзка с врага му Филип Френски.

В себе си Корбет се усмихна злорадо, когато очите на Морган се отместиха встрани, а икономът замръзна.

— Благодаря на негово величество — предпазливо отвърна Морган — за добрите му пожелания към неговия верен поданик. За съжаление, убийците на Талбът не бяха открити. Кралят знае, че Южен Уелс все още е пълен с хора извън закона. И накрая — Морган разпери ръце, — радвам се, че негово величество отхвърля всички скандални обвинения по отношение на моята преданост към короната. Какво друго бих могъл да кажа?

Какво друго, наистина, помисли си Корбет. Идеше му да се изсмее гласно при вида на престорено сериозното лице на уелския благородник и очевидното притеснение, което беше обхванало иконома му. Двама предатели и чудесни лъжци. Той прочисти гърлото си и се канеше да продължи с дипломатическия фарс, когато някакъв шум от отсрещната страна на залата го накара да се обърне. Малка врата встрани от подиума се отвори и една жена с прекрасна фигура се появи и тръгна към тях. Корбет се надигна и с мъка сподави ахването си: дългата ѝ руса коса падаше като воал до раменете. Кожата ѝ беше бяла и блестяща като скъпоценен камък; лицето ѝ — почти сърцевидно, носът — малък, а огромните дяволити сини очи не се откъсваха от него.

Той никога не беше виждал такава красота: без да се срамува, я огледа от глава до пети и забеляза как тъмнозелената рокля подчертава очертанията на талията и гърдите ѝ. На шията ѝ имаше брошка, тъничкото ѝ кръстче беше опасно от филигранна сребърна верижка, а върху изящните ѝ китки подрънкваха гривни, украсени със скъпоценни камъни. Момичето го изгледа с престорено смущение и леко повдигна полите на дрехата си.

— Ако не си видял достатъчно, нося ботуши от телешка кожа.

— Съжалявам — заекна Корбет. — Просто не очаквах да... Аз...
— Той се изправи от стола.

— А какво очакваше? — Напевният ѝ глас звучеше подигравателно.

— Нищо — отсече писарят, ядосан на самия себе си. — Нищо не съм очаквал, просто бях изненадан. Не знаех, че тук има жени.

— Искаш да кажеш, че жените нямат място в мъжките работи: в изкуството на войната — да се избиват помежду си с най-добрите възможни мотиви, а когато си почиват — да се занимават с дипломация или преговори.

— Мейв! — Морган се надигна с престорен гняв, но Корбет усети, че тайно се радва, задето са го поставили на мястото му. — Това е племенницата ми Мейв — каза той, обръщайки се към писаря, — която се слави с острия си език.

— Не е вярно, чичо — отвърна тя язвително. — Просто англичанинът ми се струва неучтив, не е свикнал да поздравява жените.

И преди Корбет да измисли подходящ отговор, тя бързо го отмина. Той се обърна, когато чу как стоящият зад него Ранулф с мъка преглъща смеха си при гледката как една непозната жена тъй успешно бе затворила устата на господаря му.

Двамата нямаха избор — трябваше да отседнат в Нийт. Самият лорд Морган ги заведе до белосаната стая, отредена за тях на четвъртия етаж на крепостта, в която имаше две походни легла, очукан сандък и лекъосана маса с пейки от двете страни. Корбет горчиво се оплакваше от студа, затова Морган нацупено накара да поставят дървени капаци на тесните прозорци и да донесат ръждясал мангал и железен свещник в стаята. Кралските пратеници не знаеха дали да се чувстват посрещнати с уважение или са просто затворници. Беше им позволено да се движат свободно из замъка и около него, но трябваше да нощуват там.

Голямата крепост имаше три етажа над приземния, на който имаше складове, килер и кухни. На първия етаж беше голямата зала, където Корбет се бе срещнал с Морган, на втория се намираха всекидневната, параклисът и личните покои на семейството, а на третия имаше редица малки, студени и задушни стаи, за които дори думата „затвор“ би била ласкателна.

Там бяха настанени Корбет и Ранулф — на върха на тясното виещо се стълбище, там живееше и Оуен, капитанът на стражата на Морган, когото Корбет умишлено избягваше. Не харесваше този мъж със сплъстена черна коса, жълтеникаво лице и неугасваща усмивка. Усещаше, че той е зъл човек; беше срещал такива хора и преди — убийци, които обичаха смъртта и излъчваха нейната смрад на разложение.

Останалата част от хората на Морган живееше на приземния етаж, в пристройките на двора или в съседните села. Корбет разбираше, че лордът е дребен управник, но се радва на непрекословната вяност на своите наематели и прислуга. Уелският благородник несъмнено беше богат, долината Нийт и околните плодородни земи със сигурност носеха солиден доход. Освен това той притежаваше правото за риболов по скалистото крайбрежие на морето и го защитаваше с редицата бесилки, на всяка от които висеше гниещ труп. Черните им силуети злоещо се очертаваха на фона на синьото небе. Те служеха за предупреждение на браконieri, крадци и пирати.

Корбет често оглеждаше владенията на Морган от върха на крепостта — това беше тихо място, от което се разкриваше вълшебна гледка и той обичаше да стои там, усещайки топлината на слънцето и соления морски бриз — истинско облекчение след вонята на нужниците, които се изливаха в крепостния ров. Беше се опитал да разбере нещо повече за смъртта на Дейвид Талбът, но в отговор получаваше само безизразни погледи и учтиви усмивки. Ако продължеше да настоява, събеседникът му заговаряше на уелски, сякаш не разбираше какво го пита англичанинът. Ако се появеше на двора, лудият старец Гарет го следваше навсякъде и имитираше походката му за смях на тълпата. Обикновено писарят не му обръщаше внимание.

Веднъж го попита за Талбът и беше сигурен, че видя в очите му да проблясва искрица разум, но после старецът примигна, засмя се лукаво, уви се в мръсната си дреха и го заведе в една от външните пристройки — дълго мрачно помещение от измазан с глина плет с една врата и дупка на покрива, откъдето да влиза светлина. Миришеше на кожа, пот и конски фъшкии. Корбет се огледа и видя седла, юзди, оглавници, стремена и всякаква сбруя да висят от дървените греди, които заемаха надлъжната стена. Обърна се и погледна в сълзящите очи на Гарет.

— Талбът? Какво общо има това с неговата смърт? — попита той, но старецът засия в беззъба усмивка и се измъкна навън.

Ранулф също не успя да се сдобие с никакви сведения и скоро се залови да задиря жените или да губи парите си в безкрайни игри на зарове. Оплакваше се, че го мамят, но уелсецът се усмихваше и го подканяше да покаже как. Единственото подозрително нещо, което Корбет откри, беше огромната купчина дърва и съчки, струпани на покрива на крепостта. Подозираше, че целта им е да послужат за сигнален огън, ако замъкът бъде нападнат, или за да се подгрива катранът при обсада. При една от дългите си разходки по крайбрежието той откри бурета, пълни със съчки и подредени едно върху друго и се зачуди дали Морган се боеше или очакваше нашествие. Забеляза също, че обичайно му позволяваха да се разхожда свободно из замъка и околностите му, но седмица след пристигането му, два последователни дни Оуен учтиво, но твърдо настоя да си останат в стаята.

Като изключим това, Морган се държеше като любезен домакин. Корбет вечеряше на неговата маса и тъй като великите пости бяха свършили, беше дошъл краят на сушената херинга и скумрия; вместо това се хранеха със скопени петли и есетра от рибарниците на лорда, които се намираха съвсем близо до крепостните стени. Очевидно той пренебрегваше закона, според който есетрата беше риба, предназначена да бъде сервирана само на кралската трапеза. В кухнята приготвяха и еленско, подправено с мента, канела и пълнено с бадеми, пресен лук и праз; плодови сладкиши и пайове, подсладена извара с плодове и сметана, а за прокарването им помагаша многобройни халби силна бира. Корбет забеляза само едно нещо, което не беше на място — каните младо бордо, които Морган поднасяше суетно, за да впечатли гостите си. Писарят харесваше виното не само заради отличния му вкус, но и заради факта, че потвърждава подозренията, зародили се у него, когато беше видял струпаните съчки по брега.

ЕДИНАЙСЕТА ГЛАВА

През повечето време Корбет се мотаеше из замъка, понякога отиваше в голямата зала, за да гледа как Морган раздава правосъдие. Лордът седеше на голям резбован стол, до него се подреждаха отец Томас, крепостният свещеник и секретарят, който се гушеше на малко столче, уплашен от това, което щеше да види и запише върху дългото руло пергамент пред себе си. Повечето престъпления бяха незначителни — спорове за земя или дребни кавги за собственост. Но от време на време справедливостта на лорд Морган бе подлагана на изпитание: пред него биваха изправяни измамници, браконieri, разбойници или крадци и наказанието беше винаги безмилостно и жестоко, но справедливо.

Корбет видя как осъдиха един браконьер и го изблъскаха от залата: злочестият престъпник беше изпратен направо в двора на замъка, където опънаха ръката му над дръвника и един меч със свистене я отрязва до китката. Той изкрещя и припадна, докато палачите го бутаха към котел с врящ катран, където натопиха чукачето, за да обгори. Неколцина други не извадиха такъв късмет — единият беше отведен на укрепленията и обесен, а другите — откарани с голяма двуколка към ешафода, който се издигаше на близкия нос, над бушуващото море.

Над Нийт беше надвиснала атмосфера на страх, но настроението често се променяше и минаваше от една крайност в друга. На вечеря идваха менестрели, които рецитираха поеми и разказваха предания, докато дългокоси бардове пееха тъжни песни за минала слава и погубени мечти. Корбет трябваше да търпи всичко това, заедно с недоволния Ранулф. И двамата не разбираха песните или разговорите, защото Морган настояваше през повечето време да се говори на уелски. Английските пратеници просто седяха, разбирайки по усмивките на Оуен и господаря на крепостта, че са обект на безмилостни подигравки. Корбет забеляза, че Мейв също се смееше,

но смехът никога не стигаше до очите ѝ, а понякога я улавяше, че го поглежда тайно, а големите ѝ сини очи излъчваха тъга и страх.

Няколко дни след пристигането им в Нийт Мейв реши да наруши еднообразните вечерни пиршества и докато бардовете се приготвяха с типичното си суетене, стана и се премести до Корбет.

— Харесваш ли нашата музика, англичанино? — попита тя с палави искрици в погледа.

— Казвам се Хю — отвърна той — и вашата музика определено е по-приятна от езика ви, макар че това едва ли е комплимент.

Тя се нацупи.

— Добре, Ху — отвърна му, произнасяйки нарочно името му по уелски, — ще променим това. Играеш ли шах? Защо не ме научиш?

Корбет погледна сериозното ѝ красиво лице и осъзна, че я обича. Трябваше да прехапе устни, за да сподави вика, който се надигаше в гърдите му. Знаеше, че е престорено сериозна, че всъщност му се подиграва, но не го интересуваше, можеше да стои и да я гледа цяла вечност като ангел, отразен в очите на Бога. Чу кикотене и когато се обърна, видя ухиленото лице на Оуен.

— Добре — въздъхна той дълбоко, — за мен ще е чест да те науча да играеш шах.

После стана и я поведе към пейката под прозореца.

Тя повика един прислужник, който се върна с маса, дъска, ковчеже с шахматни фигури и малка маслена лампа. Корбет не обръщаше внимание на глъчката от разговорите и шумния смях откъм масата. Виждаше само Мейв, опряла сърцевидното си лице върху ръцете, която се наслаждаваше на притеснението, което му причиняваше хладният ѝ, развеселен поглед. Той подробно ѝ обясни играта, ролята на различните фигури и по-сложните ходове. Тя кимна и тихо му благодари, преди да изиграе колебливо няколко хода. После, доволна и с блеснали очи, тя плесна с ръце и заяви, че иска да изиграят цяла игра. Корбет се подчини. Вече мръкваше, някои от гостите си бяха тръгнали, малцина бяха останали около арфистите. Повечето бяха наобиколили нишата, в която играеха с Мейв. Той направи няколко безцелни хода, мърморейки под нос. Мейв отвръщаше и постепенно писарят отрезвя, защото ходовете ѝ бяха умни и прозорливи, докато внезапно се оказа победен. Той погледна първо към дъската, а после — към замисленото ѝ лице.

— Ти спечели! — възкликна той. — Ти си... Думите му бяха прекъснати от звънливия смях на Мейв, висок, но топъл. Сълзи потекоха по бузите ѝ и тя закри лице с красивите си тънки пръсти, докато се опитваше да се овладее. Корбет се взря в нея и кръга от ухилени лица, който ги заобикаляше. Усмихна се, сви рамене, за да прикрие изненадата си, поклони се на Мейв и се отдалечи. Шум от сандали го накара да се обърне. Тя застана до него и промуши тъничката си ръчица под неговата.

— Не се срамувай — каза му закачливо, — играя шах по-добре от всички мъже! — После се притисна до него и продължи. — Отпусни се, само се пошегувах. Да идем да подишаме чист въздух на кулата.

Корбет се усмихна, надявайки се, че тя не усеща колко силно бие сърцето му при тази близост. Докато изкачваха тясното стълбище, Мейв се облягаше на ръката му, а косата ѝ се вееше като копринен воал и докосваше лицето му, облъхвайки го със сладкото си ухание. Корбет отвори вратата и двамата излязоха на покрива. Беше тъмно, само червеното сияние на запад показваше къде залязва слънцето; силен вятър духаше откъм морето, а над тях звездите блестяха като скъпоценни камъни. Отидоха до назъбената стена, заслушани в далечния шепот на вълните и шумовете, които долитаха от двора на замъка.

— От малка играя шах — наруши тишината Мейв. — Откакто родителите ми загинаха в уелските войни, живея при чичо. Тази игра разпръсва суката през безкрайните еднообразни дни.

— Играеш много добре — отбеляза той.

Тя се обърна с гръб към стената и го погледна в очите. В слабата светлина лицето ѝ изглеждаше спокойно и нежно, изразът на мрачна подигравка беше изчезнал.

— Чела съм няколко трактата и поеми за играта на шах — отвърна Мейв. — Винаги се радвам на гостите, защото са ново предизвикателство.

— Значи можеш да четеш?

— Латински и френски.

Корбет се вгледа в сгъстяващия се мрак.

— Щастлива ли си тук — в Нийт?

— Това е моят дом.

— Ами лорд Морган?

Мейв се усмихна.

— Странен човек е. Нали знаеш, че мрази англичаните?

Корбет кимна.

Мейв отклони поглед.

— Кой не би ги мразил? Те убиха родителите ми, подпалиха половин Уелс, избиха вождовете ни, построиха огромни замъци като онзи в Карнарвон и превърнаха кралствата ни в английски графства, управлявани от роднини на Едуард!

Корбет не можеше да не се съгласи. Беше воювал в Уелс и знаеше каква жестокост и варварство проявиха и двете страни — мъжете бяха разпъвани на кръстове, децата — хвърляни в кладенци, жените — изнасилвани до смърт. Английски пленници бяха драни живи или приковавани за дърветата.

— А ти мразиш ли ни, Мейв? — попита той.

— Мразя само желанието ви да мачкате и завладявате. — Тя се обърна и се загледа в нощта. — В Южен Уелс сме виждали много странни неща — казват, че пътят долу водел към замъка Камелот на крал Артур, че древните племена силури, които ядели човешко месо и принасяли жертви на злите горски богове, още бродят из гъстите гори — Мейв се уви по-плътно в наметката си и кимна към брега. — Но морето е онова, което носи най-странните неща — дребни кафяви тела, изхвърлени от прилива. Мъдрите жени казват, че идвали от някаква страна на запад.

Корбет се усмихна и се доближи до укрепленията. Знаеше, че скоро ще разбере защо го е довела тук. Той беше циник. Смяташе, че нито една хубава жена не би искала да остане насаме с него, освен ако не се кани да му поиска нещо. Винаги имаше някаква скрита причина. Корбет почувства как ръката ѝ притиска лакътя му, обърна се и видя красивото ѝ лице близо до себе си. Тя се притисна към него, целуна го лекичко по устните и изчезна.

Корбет не беше свикнал на такава прямота, нито от страна на съпругата си Мери, нито на любовницата си Алис, мъртва от десет години. Тя беше потайна, буйна и лукава. Мейв бе естествена, спокойна и пряма.

На другия ден тя го откри и двамата продължиха разговора и целувките от предишната вечер.

Корбет подозираше, че тя сигурно го наблюдава и докладва за действията му, но реши, че не би постъпила така недостойно. Каза му направо, че е мрачен и надут, но много забавен, че в душата си е стеснителен и затворен човек, който би трябвало да се усмихва повече. През следващите дни той определено го правеше, докато Мейв го водеше на езда през красивата дива околност.

Опита се да го научи няколко уелски думи, но се отказа, шегувайки се, че той е твърде невъзприемчив, за да научи такъв изящен език. Накара го да ѝ разкаже за миналото си — за съпругата си, за работата си в съда, дори за Алис и за големия лондонски заговор, който беше разкрил преди десет години.

Отначало Корбет говореше предпазливо, но скоро се разбъбри като дете, очарован от тази красива чужденка, която непрестанно се променяше — в един миг закачливо го поднасяше, а в следващия му описваше миналата слава на Уелс и опустошенията, които беше причинил неговият крал.

Тя не си правеше илюзии за целта на посещението му в Нийт.

— Чичо ми Морган — каза му веднъж — е разбойник и грубиян, но суров и честен човек, който мрази крал Едуард и с радост би въстанал, ако му се удаде възможност. Но — продължи тя мрачно — неуспехът се плаща прекалено скъпо. Той въстана веднъж и беше помилван. Следващия път може да го сполети съдбата на великия принц Дейвид, брата на Люълин.

Корбет не настоя да чуе повече. Боеше се Мейв да не предизвика свада, обявявайки го открито за шпионин. Държеше се предпазливо и с Морган, който можеше да се обиди, че англичанин ухажва племенницата му, но за негова изненада старият разбойник само се смееше и го тупаше по гърба. Изглежда Мейв беше единственият човек, от когото лорд Морган се боеше.

Капитанът на гарнизона Оуен беше друго нещо. Той продължаваше се смее непрекъснато, но когато се срещнеха, очите му блестяха от убийствена злоба и дори Ранулф, който вече се беше потопил в ежедневието на замъка, помоли господаря си да бъде предпазлив. Корбет се вслуша в съвета му. Веднъж Мейв го заведе в двора на замъка, където Оуен обучаваше хората си. Хю беше свикнал с английските рицари на коне, с водопада от багри, сред който въоръжените мъже в ризници и брони, покрити с ярки гербове се

нападаха с мечове, боздугани или притъпени копия, в зависимост от правилата на турнира. Но това беше различно, а когато Оуен ги видя с Мейв на стъпалата на крепостта, избра един от хората си и започна тренировъчен бой, който имаше за цел колкото да заплени Мейв, толкова да уплаши англичанина.

Корбет ревнуваше, когато тя пляскаше с ръце и подвикваше одобрително на Оуен, но дори той неохотно го похвали и в себе си реши, че ако някога се стигне до схватка, ще трябва да го убие с първия удар, защото мъжът беше роден войник. Оуен и противникът му се сражаваха на коне, здрави и обучени животни, които се завъртаха или сменяха посоката, когато ездачите ги притиснеха с коляно или бедро. И двамата мъже бяха с ризници, кожени панталони и ботуши, а на главите си носеха шлемове с предпазители за бузите и носа. Всеки носеше малък кръгъл щит и тъй като боят беше учебен, използваха притъпени мечове, които не можеха да причинят сериозни наранявания. Ездачите се нападаха и обикаляха един около друг. Майсторството на Оуен с меча предизвикваше възхитени възклицания у зяпачите, а ездаческите му умения бяха такива, че кон и конник изглеждаха едно цяло. Той непрестанно успяваше да пробие защитата на противника си и да засегне с тъпия меч корема и гърдите на нещастника.

Най-накрая Оуен се умори от играта, отдръпна се и се отдалечи в лек галоп. Съперникът му нападна с протегнат меч. Копитата на коня му тежко тропаха по земята. Оуен свърна, за да го пресрещне, но не успя да достигне пълен галоп. Корбет доволно си помисли, че капитанът е прекалено самоуверен и ще бъде победен. Ездачите се срещнаха, Оуен се промуши под меча на противника си и докато се разминаваха, рязко спря коня си и удари другия мъж по тила, пращайки го в безсъзнание на земята. Зяпачите извикаха одобрително, капитанът свали шлема си, вдигна меча и поздрави задъханата Мейв, чиито бузи се бяха зачервили от вълнение. Корбет пък получи продължителен убийствен поглед.

Английският писар се тревожеше единствено от нарастващата страст на Мейв, защото когато излезе на езда, често се целуваха и се прегръщаха все по-пламенно и с по-голямо желание. Корбет искаше да я люби и се надяваше, че тя ще го покани в стаята си. Веднъж се осмели да ѝ го намекне, но получи заядливи отговор, че тя няма

намерение да отдаде дара на моминството си на някакъв случайно минаващ англичанин. Корбет смяташе, че я е страх от заминаването му и тъй като това бе четвъртата му седмица в Нийт, Едуард го очакваше с нетърпение, а и присъствието му създаваше все по-голямо напрежение в замъка.

Мейв го желаше, но криеше чувствата си зад сладко-горчиви насмешки. Морган го пренебрегваше, Оуен го дебнеше като ловец, а Ранулф скучаеше, но вече уплашен от откритата враждебност на командира на гарнизона, започна да го моли по-бързо да си заминат за Лондон.

Корбет с тревога си мислеше дали Морган ще им позволи да си тръгнат и дори това да стане, дали Оуен и хората му ще се подчинят на заповедта. Но онова, което сериозно го тревожеше, беше очакваната реакция на крал Едуард. Беше узнал много малко в Нийт, а и то не беше ново — Морган беше готов да се разбунтува — но нямаше доказателства, нито нещо го свързваше с французите или предателя от кралския съвет. Разбира се, Корбет беше подпитвал това-онова, но всички продължаваха да го гледат неразбиращо. Мейв също не знаеше нищо, но си спомняше Талбът, дори деня, когато беше напуснал замъка завинаги.

— Между Оуен и Талбът — каза тя — избухна яростен спор. Талбът искаше да му позволят да отпътува, защото бил натоварен с кралски дела, но Оуен се колебаеше.

— Оуен ли? — попита Корбет. — Защо би искал да го задържи?

— Не знам — сприхаво отвърна Мейв и веждите ѝ се присвиха, както винаги, когато беше ядосана. — Чух само Оуен да крещи, че Талбът бил при седлата.

— Но това звучи глупаво. Седлата? Какво толкова специално има в тези седла?

— Един Бог знае — отвърна Мейв. Чичо ми нареди на Оуен да пусне Талбът, но преди това пратиха конници, за да предупредят разузнавачите. Малко след като замина, Морган изпрати Оуен и група конници след него. — Тя сви рамене. — Но кой го е грижа за Талбът? Той беше английски шпионин. Никой тук не скърби за него.

На Корбет му се искаше да я попита дали смята и него за английски шпионин и — по-важно — дали някой, и по-специално тя, би скърбил за неговата смърт.

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА

Джон Балиол, крал на Шотландия по Божия милост и с разрешението на Едуард Английски, имаше чувството, че дори стените на замъка Стърлинг блестят от пот в лятната жега. Ята мухи, излюпени във вонящите купчини фъшкии на двора, влизаха през един отворен прозорец и кръжаха над масата, обсипана с останки от храна и локвички вино. На Балиол му беше горещо в дебелия златиста роба — по-горещо от когато и да било в живота му. Тялото му беше обляно в пот, малка мръсна струйка се стичаше изпод един от орфаните му ръкави. Опитваше се да не обръща внимание на бърборенето на шотландските епископи и големци, докато гледаше с отвращение към остатъците от месо, сух хляб и големи локви бордо.

Те блестяха като кръв, а русокосият Балиол гледаше уплашено като заек и се чудеше дали виното не е предупреждение, поличба за нещо, което предстоеше да се случи. Все пак, той заговорничеше срещу сюзерена си Едуард I и макар да се боеше от всичко и от всички, английският крал го плашеше най-много. Бог знае кога този ужасен човек щеше да тръгне на север и гъстият прах изпод дългите му обози щеше да се вдигне над пътищата на Шотландия, разровени от копитата на бойните коне, предупреждавайки всички шотландци, че Едуард Английски, унищожителят на тяхното кралство, пристига.

Английската войска беше красива и същевременно ужасяваща гледка, истинска подвижна гора от смърт, но от постоянно повтарящите се свои кошмари Джон Балиол знаеше, че най-страшното в нея е високата фигура на Едуард, пристегната в черна броня, която лети върху черния жребец със златно покривало, с развяна от вятъра побеляла коса. Чудеше се дали разлятото вино предсказва, че когато Едуард разбере за заговора, отново ще завладее Шотландия и армията му ще унищожи кралството от Туид чак до планините на север. Балиол въздъхна и се размърда върху твърдия стол. Стомахът му се бунтуваше и къркореше, от време на време го пронизваше силна болка и той отново съжали за непълноценността си, която така бе подринала

здравето му, че дори в залата за съвети не можеше да контролира тялото си.

Балиол беше искал да стане крал, но сега, когато бе получил короната, осъзнаваше каква ужасна отговорност е това. Цяла Шотландия беше пълна с воюващи фракции; бароните от равнините презираха вождовете от планините; лордът на островите със своите здрави и бързи галери винаги беше готов да започне война срещу всички останали. Как би могъл да установи дълготраен мир? Преди години законният крал на Шотландия Александър III беше загинал при загадъчни обстоятелства, без да остави наследник от мъжки пол.

Докато шотландските благородници се бяха карали кой да наследява трона, Едуард I ги бе дебнал като котка да се изтощат един друг, преди да се намеси, тържествено отсъждайки, че най-голямо право върху него има Балиол. Щом той прие короната, английският крал му наложи изключително тежки условия, които на практика го правеха негов васал. Разбира се, Балиол беше възразил, но Едуард се бе връщал на няколко пъти на север, за да му напомни задълженията. Шотландският крал знаеше, че не разполага с достатъчно сила, за да се противопостави нито на него, нито на собствените си барони и се гърчеше от срам, спомняйки си униженията, на които беше подложен — английски търговци го бяха призовали пред английския съд, за да отговаря като най-обикновен слуга за своите решения и действия.

Разбира се, знатните шотландски благородници начело с родовете Брус и Комин се бяха забавлявали от това положение, присмиваха му се зад гърба и го наричаха марионетка на Едуард, но Балиол нямаше избор, освен да се подчини, вътрешно кипейки от гняв.

Но сега положението се беше променило — спасението се бе появило от най-неочаквано място. Филип Френски беше завзел Гаскония, подчертавайки злобно, че английският крал е негов васал. Имаше и още нещо — Филип не само беше сключил съюз с Фландрия и с норвежкия крал Ерик, но и настояваше Шотландия да участва в големия заговор на Франция срещу Едуард I. Отначало Балиол му беше отказал, уплашен какво може да направи английският крал, но французинът го беше уверил, че Англия ще има проблеми в Южен Уелс и Гаскония, а ще бъде сполетяна и от по-неприятни събития, тъй като имал шпионин в съвета на Едуард — човек, който се ползвал с пълното му доверие и съобщавал на французите всичко, което той

мисли, решава или планира да направи. Филип IV твърдеше, че този предател е средството, което ще му позволи да отслаби силите на английския крал, също както беше направил Филип Август преди повече от сто години с крал Джон, преди да го изгони от Нормандия.

Затова Балиол бързо беше свикал съвета си в Стърлинг и го беше изненадал с намерението си да отхвърли властта на Едуард, да влезе в съюз с Франция и Норвегия и да го затвърди посредством брака си с Жана дьо Валоа, братовчедка на Филип IV. Отначало бароните и епископите бяха ужасени, но после се зарадваха, че кралят им за пръв път от началото на управлението си действа като владетел. Часове наред обсъждаха най-добрия начин да изпълнят замисъла му, а Балиол мрачно ги наблюдаваше, наслаждавайки се за пръв път на властта, която му носеше короната. Въпреки това страхът от Едуард все още го държеше в прегръдките си. Той погледна епископите и благородниците, които се надпреварваха да го съветват. Вълци, помисли си, сурови мъже, които със сигурност щяха да го разкъсат, ако се провали и този път.

Най-накрая уморен от бъркотията и врявата в залата, Балиол вдигна чашата си и удари с нея по масата. Повтори го по-силно и изкрещя, че иска тишина и ред. Съветниците му постепенно прекратиха обсъжданията помежду си и погледнаха към него.

— Милорди — каза той, осъзнавайки, че имитира гласа и маниерите на Едуард, — трябва да вземем решение. Знаем, че английският крал е отслабен от предателя в съвета си и срещу него ще се изправи силен съюз, начело с нашия приятел Филип Френски. Решаваме ли да се откажем от клетвата си пред Едуард и да се съюзим с французите? Това ли искате?

Силен хор от гласове, които викаха „Да!“ и одобрителен рев посрещна думите му. Балиол се усмихна, кимна и уморено се отпусна на стола, без да обръща внимание на разговорите около масата, които продължиха. Нито той, нито съветниците му забелязаха младежа, който се измъкна от залата, слезе на двора и се измъкна през голямата порта, която водеше в града.

Робърт Огилви, правник от шотландския съд, всъщност беше предател. Беше дочул новини, за които английският пратеник в Стърлинг щеше да му плати добре — освен плановете на шотландците той беше разбрал и кой е предателят в съвета на Едуард. Всъщност

мухльото Балиол беше разкрил кой е, но съветниците му бяха или твърде пияни, или твърде недосетливи, за да се усетят. Освен Огилви, който мечтаеше за власт и богатство, а тази тайна щеше да му ги донесе.

Той тръгна по тясната, осеяна с конски фъшкии уличка, която вонеше на бунице в лятната жега. Видя парцалив просяк да отпъжда с една ръка джавкащо псе и видът му го изпълни със самодоволство. Той беше млад, способен, а скоро щеше да стане и богат. Продължи през пазара, без да обръща внимание на виковете на амбулантните търговци, които възхваляваха безвкусните си стоки и боклуците, които обичайно продаваха и влезе в хладната полутъмна кръчма, осветена само от слънчевите лъчи, които се процеждаха през два грубо издялани прозореца. В нея го чакаше англичанинът, на когото щеше да предаде сведенията.

„Всъщност“, помисли си шотландецът, „не е англичанин, а уелсец“. Беше пристигнал тук привидно по работа, свързана с Едуард Английски и беше останал с надеждата да събере каквито може сведения. Докато пресичаше помещението, Огилви се усмихна — новините, които носеше, щяха да изтрият самодоволната усмивка от лицето на надутия уелсец.

Гороноди Ап Рийс се зарадва да го види. Беше изпратен от Едуард Английски да шпионира и това младо шотландско петле щеше да му свърши хубава работа. Поръча от най-хубавото вино и след като прислужницата го поднесе, щедро започна да пълни чашата на шотландеца, докато едва отпиваше от своята. Внимателно изслуша бърборенето му, отделяйки зърното от плявата, клюките от истината, фактите от пикантериите, към които Огилви изглежда имаше слабост. Усещаше, че правникът има да му казва нещо важно и знаеше, че с достатъчно търпение и вино, и това ще стане. Най-накрая шотландецът, зачервен от пиене, отпи голяма глътка и удари с чашата по масата.

— Имам интересни новини — обяви той на висок глас, — но ще ти струват доста.

Ап Рийс кимна и шотландецът заизрежда стряскащите си разкрития. Ап Рийс го слушаше, прикривайки вълнението си и щом Огилви свърши, свали от кръста си голяма кожена кесия и я хвърли на масата.

— Заслужи си я, шотландецо! — каза той. — Напълно си я заслужи.

И без повече да се бави, стана и тихо се измъкна от кръчмата. Огилви, който вече беше доста пиян, внимателно вдигна кесията, скри я под робата си, допи остатъка от виното и стана да си ходи.

Двама мъже, които седяха в отсрещния ъгъл, бяха наблюдавали сцената и след като шотландецът излезе със залитане, нарушиха мълчанието си.

— Мислиш ли, че Огилви му е казал?

— Разбира се! — отвърна вторият. — Затова получи кесията.

— Какво ще правим сега? Другият сви рамене.

— Пратеникът на Едуард вече е в течение. Ами Огилви?

Първият мъж мрачно се усмихна.

— Той си свърши работата. Намери го довечера и му прережи гърлото!

ТРИНАЙСЕТА ГЛАВА

На шестата седмица в Нийт Корбет се чувстваше объркан и напрегнат като вързано куче. Не беше открил нищо, не искаше да напусне Мейв, но се усещаше все повече в капан, тъй като лорд Морган учтиво пренебрегваше молбите му да се върне в Лондон. Дните се влачеха толкова бавно, че разрешението на проблемите му го изненада като меч, изваден светкавично от ножницата или свистенето на стрела във въздуха.

Във вторник след Летния празник замъкът беше необичайно оживен. Вечерта Корбет и Ранулф се върнаха в стаята си и завариха Оуен, облечен в черни кожени дрехи, кацнал на перваза на едно от тесните прозорчета.

— Нося съобщение от лорд Морган — напевно каза той. — Трябва да останете в покоите си.

— Докога? — отсече Корбет. — Същото стана и преди няколко седмици. Лорд Морган има странна представа за гостоприемството. Защо се отнася така с нас? Какво иска да скрие?

Оуен скочи на земята като котка и го доближи толкова плътно, че писарят усети неприятния дъх на тялото му и видя отблизо присвитите му, изпъстрени с кехлибарени точки ириса.

— Лорд Морган — отвърна Оуен — може да прави каквото си иска в своя замък и владения. Запомни това, англичанино!

После се промъкна край него и пъргаво заслиза по спираловидното каменно стълбище.

Оуен беше прав. Морган правеше онова, което му харесва, затова Корбет и Ранулф останаха затворени в стаите си до следващия понеделник. Никой от тях не би искал да преживее това отново: Корбет сновеше из стаята и крещеше на Ранулф, или лежеше на малкото си легло и мрачно зяпаше в тавана, чудейки се какво е намислил Морган, макар да имаше смътни подозрения.

Той знаеше, че въпреки любовта си към Мейв, ще трябва да си тръгне от Нийт с празни ръце. Кралят щеше да бъде бесен, защото

Корбет не беше открил нищо за шестседмичния си престой в Уелс. Ранулф се опитваше да го утеши, предложи му да го научи да играе на зарове, да мами и печели, но не получи благодарност за усилията си. Носеха им храната в стаята. Мейв ги посещаваше, но присъствието на Ранулф нарушаваше насладата от взаимната им компания и разговорите им се ограничаваха с въпросите на Корбет какво става и уклончивите отговори на момичето. Пред вратата им постоянно имаше стража — четири-пет от разбойниците на Оуен се бяха разположили в тесния коридор и им разрешаваха да излязат, само за да използват нужника на етажа.

Корбет правеше всичко възможно, за да разбере причината за затварянето им и прекара дълго време, задавайки реторични въпроси, макар че Ранулф направи всичко възможно, за да им отговори. Най-накрая младежът се умори и гневно заяви, че Корбет лесно би могъл да разбере причината за временния им затвор.

— Какво искаш да кажеш? — отсече писарят.

— Лудият Гарет сигурно знае нещо — отвърна Ранулф. — Той броди навсякъде и вижда всичко.

— Но той е луд!

— Не — усмихна се Ранулф. — Само се преструва. предложи му няколко монети и скоро ще ти заговори разумно.

Корбет изсумтя и се обърна на другата страна, но идеята вече беше посята в съзнанието му.

Късно на другата сутрин усмихнатият Оуен нареди на стражите да се оттеглят и обяви, че Корбет и Ранулф са свободни да вървят където искат, включително в Лондон. Същата вечер лорд Морган повтори поканата, намеквайки открито, че присъствието им в замъка не е вече желано и е време да си заминат. Корбет хвърли изтерзан поглед към Мейв, която прехапа устни, но почти незабелязано кимна. Той разбра какво иска да му каже, макар че на другата сутрин тя сякаш го избягваше, а Морган и Оуен следяха двамата да не разговарят.

Освен това Корбет усети промяна в настроението в целия замък; прислужниците бяха още по-сдържани, а обитателите открито проявяваха омразата си. В атмосферата витаеше нещо злокобно, сякаш безмълвна опасност се трупаеше в тъмните кътчета на замъка. Въпреки образованието, получено в Оксфорд и работата си в съда, писарят се доверяваше на инстинктите си и преценяваше, че е в опасност и трябва

да бяга или да се бие. Въпреки това, спомняйки си съвета на Ранулф, той откри Гарет в едно ъгълче на уличката, която минаваше по крепостните стени.

— Добре ли си, Гарет?

Мъжът се усмихна и от ъгъла на устата му се стече слюнка. Корбет бързо се огледа, бръкна в кесията си и измъкна една сребърна монета.

— Това е за теб, ако ми разкажеш за корабите, които отплаваха.

Корбет внимателно наблюдаваше Гарет, убеден, че е съзрял проблисък на разум в сълзливите му очи.

— Какви кораби? Какво иска да разбере мастър англичанинът за корабите?

— Значи знаеш, че са идвали кораби?

Корбет приклепна и извади друга монета. Гарет бързо се огледа, очите му се плъзгаха наоколо като мехурчета по вода.

— Три кораба — прошепна той и протегна ръка. Корбет се отдръпна.

— Какви бяха корабите?

— Френски — отвърна Гарет. — Казах си, че са френски, щом имат големи знамена в синьо и златно. Красива гледка, мастър шпионино.

Корбет се втренчи в него и се усмихна, осъзнавайки, че Ранулф е бил прав и човекът само се прави на луд. Гарет потвърди подозренията му: французите посещаваха Нийт; корабите им с лекота се движеха из малките заливчета по пустото крайбрежие на Южен Уелс. Това обясняваше подготвените дърва за сигнални огънове, потайността на Морган и съдържанието на винарската му изба, макар Корбет да подозираше, че французите му носеха не само вино, но и оръжия, и припаси. Филип явно искаше да предизвика бунт в Уелс и Морган беше главният му съюзник, но имаше ли той връзка с шпионина в съвета на Едуард?

Писарят изпразни кесията си и показа на Гарет купчина монети.

— Ще получиш всичките — каза той, — ако ми разкажеш защо умря Талбът.

Гарет изтри слюнката от отпуснатите си устни и погледна Корбет в очите. Празният му поглед беше заменен от предпазливо лукавство.

— Мастър Талбът — провлечено каза той — беше любопитен човек, който също плащаше.

При тези думи мъжът протегна ръка и Корбет пусна няколко монети в нея.

— Гарет — заплашително каза той, — търпението ми се изчерпва.

Гарет се усмихна.

— Мастър Талбът се скара с лорд Морган.

— За какво се скараха?

— Лорд Морган го обвини, че се бърка там, където не му е работа.

— Нещо друго?

— Не, само чух мастър Талбът да споменава нещо за оседлаване. Предполагам, че е говорел за заминаването си, само че имаше още нещо.

— Какво?

— Човек на име Уотърдоун.

— Имаш предвид Уотъртън?

— Да. Мисля, че чух и лорд Морган, и мастър Талбът да споменават това име.

— Има ли нещо друго?

Гарет се обърна и го погледна лукаво с ъгълчето на окото си.

— Не — отвърна той. — Това е всичко, което Гарет знае. Честно, защо не платиш сега на Гарет?

Корбет му подаде останалите монети и се приготви да си върви. Дочу стъпки по стълбите, които водеха към уличката върху стената, затова побърза да се отдалечи от Гарет, но Оуен се появи, прескачайки стъпалата и застана с разкрачени крака, препречвайки пътя му. Облечен в черно, той приличаше на охранен гарван с пригладени пера. Блестящите му очи се взряха първо в Корбет, а после — в Гарет, който се беше сгърчил от ужас.

— Значи така — каза уелсецът напевно, — англичаните са си поговорили и сега мастър Корбет бърза да си тръгне. Добре — той се отдръпна и подигравателно се поклони, разпервайки ръце с вълнообразно движение, после даде път на писаря.

Корбет се обърна и погледна със съжаление към Гарет, който се беше свил като уплашен заек; с нищо не можеше да му помогне, а

трябваше да се приготви. Стиснал камата под наметката си, той изгледа гневно Оуен, мина покрай него и заслиза по стълбите с пресъхнала уста и бясно биещо сърце. Очакваше всеки миг уелсецът да го предизвика и се ослушваше за свистене на стомана — знак, че някой вади меч или кама от ножницата.

Нищо не се случи. Той стигна долу, мина през двора и влезе в крепостта. Там затвори вратата и се облегна на студените сиви плочи, облян в пот, опитвайки се да овладее страха, който присвиваше стомаха му и караше краката му да омекват. Задиша дълбоко, докато сърцето му се успокои и топлината отново се върна в тялото му.

Искаше му се да остане скрит в полумрака, но знаеше, че трябва да се приготви, затова въздъхна и бавно тръгна към стаята си, където на откритата врата бързо събра багажа в дисагите си и се увери, че кесиите, заповедите и тайният меморандум са добре скрити. Разрови най-големия сандък, докато не откри онова, което търсеше и го извади, напрегнал до краен предел слуха си, за да долови и най-тихия звук от стълбите навън. Чу тихо тътрене на ботуши и се обърна, молейки се да не е Ранулф. Метна чула върху ръката си и се обърна към вратата, точно когато Оуен се вмъкна в стаята, подобен на Смъртта в черните си дрехи. Носеше меч и Корбет видя кръвта по острието.

— Май си ме очаквал, англичанино?

— Чаках те, Оуен. — Корбет погледна към меча. — Как е Гарет?

Оуен се усмихна широко.

— Гарет е мъртъв. Винаги съм мислил, че само се преструва на луд. Много пъти го казах на лорд Морган, но както си разбрал, той има меко сърце, също като племенницата си Мейв.

— Като племенницата си Мейв — повтори Корбет подигравателно и с радост видя, че Оуен почервеня от гняв. — Е, мастър уелсецо — продължи той, — защо си дошъл?

— За да те убия, англичанино.

— И защо?

— Първо, защото си англичанин. Второ, защото си слуга на английския крал, трето, защото си шпионин и четвърто, защото така искам.

— Защото Мейв обича мен? — подразни го Корбет.

Оуен гневно отметна глава и изрева от смях. Писарят не чака повече, а остави чула да се свлече, дръпна спусъка на малкия метален

арбалет и назъбената стрела полетя към гърдите на Оуен. Още преди да е вдигнал глава, тя го улучи точно под сърцето и го отхвърли към полуотворената врата. Уелсецът изстена и изненадано погледна Корбет, докато се свличаше на пода. Голямо тъмно петно се появи около дълбоко забитата в гърдите му стрела, а от устните му протече кървава пяна.

— Защо? — прошепна той.

— Както всички убийци — отвърна Корбет — и ти говориш прекалено много.

Но Оуен вече не го чуваше — изстена, изкашля кръв, главата му клюмна и след миг беше мъртъв. Корбет се приближи и гузно докосна още топлата му шия, но не усети пулс. После скочи, посягайки към камата си, защото вратата се отвори и тялото на уелсеца се блъсна в него. На прага стоеше Мейв с бяло като сняг лице и отворена уста. Гърдите ѝ се издуха, но тя успя да спре надигащия се вик.

— Хю! Видях Оуен да пресича двора с изваден меч и разбрах, че идва тук. Очаквах...

— Да намериш Оуен жив, а мен мъртъв ли? — прекъсна я Корбет.

Мейв кимна, все още пребледняла от ужас. После погледна към уелсеца.

— Мъртъв ли е? Корбет кимна.

— Уби Гарет и дойде да свърши и с мен.

— Но защо?

— А защо не? — отсече Корбет и уморено се свлече на леглото. — Мейв — бавно продължи той, — ти знаеш защо бях изпратен тук. Разбрах, че чичо ти заговорничи срещу краля. Това трябва да спре. Филип Френски само го използва. Оуен знаеше, че съм шпионин и ме мразеше заради това, както и защото те обичам.

— Обичаш ли ме? — Тя прескочи тялото на уелсеца и приближи до Корбет. — Ах, англичанино — продължи момичето, — ето че стоя в собствения си замък с трупа на мъжа, който би ме защитавал срещу целия свят, а аз го пренебрегнах заради един шпионин, който твърди, че ме обича. Но вярно ли е това?

Корбет хвана белите ѝ ръце и я привлече, за да я целуне.

— С цялото си сърце — прошепна той страстно. — Замини с мен, Мейв. Хайде!

Тя лекичко го целуна по челото, погали го по бузата и проследи с пръст бръчките около устата му.

— Не мога — прошепна момичето и се отдръпна от него, — но ти трябва да заминеш веднага! Още сега! Не! — Мейв сложи пръсти върху устата му, за да възпре възраженията му. — Чичо ми ще те убие, ако разбере, че си убил Оуен. Не взимай коня си, а тръгни по море. Ще ти покажа пътя. — Тя огледа стаята. — Намери Ранулф — заповяда му. — Бързо!

Корбет стана и се накани да каже нещо, но видя решителния ѝ поглед и покорно се подчини.

Откри прислужника си, удобно разположен в една от пристройките, да се крие от силното следобедно слънце, както правеше и целият гарнизон. Опитваше се лениво да прелъсти едно момиче, което обаче му говореше на уелски и отказваше да приеме или разбере комплиментите му. Корбет го извлече навън и шепнешком му разказа случилото се. Когато младежът възкликна ужасено, той го ритна по глезена и двамата бързо се върнаха в стаята си. Писарят се тревожеше, че гарнизонът скоро ще се надигне от дрямката си и ще започне да задава въпроси. Не си правеше илюзии какво ще се случи, ако са още в Нийт, когато бъде открит трупът на Оуен. Мейв не беше изляза от стаята.

Тя беше допълнила и завързала дисагите им. Ранулф изстена от страх, когато видя трупа на Оуен, но Мейв му каза да пази тишина и ги подкани да я последват. Слязоха бързо по стълбите, минаха покрай голямата зала, където Корбет видя с ужас, че няколко прислужници вече се размърдват. Чу джавкането на кучето, което въртеше шиша — малко уродливо създание, завързано за железен стълб. Разнесоха се гласове, покрай тях мина котка, понесла мишка в челюстите си. Мейв ги изведе от крепостта и ги поведе покрай стената. Когато завиха зад ъгъла, спряха, докато тя се мъчеше с тежката ключалка на обкована с желязо врата.

Корбет тревожно се огледа: гарнизонът се пробуждаше от следобедната си дрямка, някъде пееше момиче, едно куче се протягаше и прозяваше, без да обръща внимание на мухите, които кръжаха около главата му. Скоро тишината щеше да бъде нарушена от викове, когато откриеха Гарет или Оуен. Мейв още се бавеше с ключалката и писарят се опита да овладее паниката си, въртейки се неспокойно под тежките

дисаги. До него Ранулф почти бе примрял от ужас. Най-после вратата се отвори със скърцане. Мейв им прошепна да внимават и те предпазливо заслизаха по хлъзгавите стъпала. По стените горяха насмолени факли в ръждиви скоби, влажните слузести стени блестяха на светлината им.

Най-долу Мейв взе една факла и ги поведе по просторен тунел, заобикаляйки внимателно калните локви. От него излизаха много разклонения и Корбет предположи, че те водят до тъмниците и складовете на замъка. Момичето продължи напред, обърна се само веднъж и с царствен жест им нареди да пазят пълна тишина. Корбет се изкашля и звукът отекна из тунелите като тропота на многобройни крака. Той замръзна като преследван заек, но подтикван от жестовете на Мейв, я последва навътре в тунела. Стана по-тъмно и студено и Корбет се зачуди къде отиват: студен вятър снижи пламъка и го накара да затанцува в мрака. Плъх пресече пътя им, цвърчейки гневно, а над главата си Корбет чу шумолене и пърхане на прилепи. Далечен шум, наподобяващ тропот на конница преди атака, го стресна и той спря, докато осъзна, че това е ревът на морето.

В пещерата стана по-светло и по-влажно, завиха и писарят въздъхна от облекчение, съзрял слънчевите лъчи, проникващи през входа на пещерата. Когато излязоха от тунела, Корбет се огледа. Зад него се издигаха стръмните скали на Нийт, а отпред — отвъд пясъците — морето бушуваше яростно под ясното небе. Мейв спря и посочи по продължение на брега.

— Ако се движите покрай скалите, ще стигнете до малко рибарско селце.

Тя свали от ръката си пръстен с келтски кръст и го подаде на Корбет.

— Дай това на Грифит рибаря. Кажу ми, че аз съм ти го дала и той ще ви отведе до Бристол.

— Мейв, наистина ли няма да дойдеш?

— Хю, моля те, тръгвай! Това е единственият начин да прекосите морето. Чичо ми ще прати хора след вас.

Корбет хвана ръката ѝ и се усмихна.

— Но лорд Морган няма ли власт над рибарите?

— Не — отвърна Мейв. — Тези права са дадени от твоя крал на граф Ричмънд. Чичо ми преговаря с него да ги откупи.

Тя улови стреснатия поглед на Корбет.

— Какво има?

— Нищо — прошепна той. — Нищо.

— Тогава тръгвай.

Тя го целуна леко по устните и се обърна.

— Мейв! — Корбет свали от ръката си пръстена на починалата си жена. — Вземи това за спомен от мен.

Тя кимна, взе пръстена и влезе безмълвно в тунела.

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Корбет се обърна — плажът изглеждаше още по-пуст, слънцето беше изгубило част от златистия си блясък. Искаше му се да остане, да повика обратно Мейв. Изведнъж осъзна колко беше свикнал с присъствието ѝ, както човек, седял край огъня, усеща липсата му, когато се отдалечи. Над него ловуващи чайки надаваха самотния си зов. Той почувства, че самотата нахлува в него като мъгла в блато. Потърка бузата си, погледна към прислужника си, който ровеше из пясъка с ботуш и осъзна, че все още са в опасност.

— Ранулф! — повика го тихичко. — Трябва да тръгваме. Ако приливът започне, ще се озовем в капан.

Ругаейки и пъшкайки, младежът вдигна тежките дисаги и го последва. Движеха се плътно до скалите, за да не ги забележат разузнавачите или наблюдателите. Корбет се стараеше да не плаши чайките и кормораните, които се люлееха в крайбрежната пяна — внезапно им излитане със сигурност щеше да привлече внимание. Продължиха да вървят, докато лятното слънце започна да се търкаля надолу като оранжева топка, изпъстряйки синевата на морето с пламтящи ивици. Нямаше следи от преследвачи и Корбет се надяваше, че Морган, заблуден от Мейв, ще претърсва долината Нийт, ще изпрати хора да чакат на изхода ѝ, за да ги залови. Единствената опасност беше морето, което с началото на прилива се доближаваше към тях и заплашваше да им отреже пътя. Писарят дрезгаво подкани Ранулф да върви по-бързо.

Заобиколиха един нос и Корбет едва не извика от радост. Скалите внезапно се разтвориха в малко заливче, край което бе разположено рибарското селце, споменато от Мейв. Писарят нареди на Ранулф да се крие под скалите, докато приближаваха — войниците на Морган можеше да са в селото и той не искаше да попаднат в капан. Остави прислужника си в началото на пътя и тихичко се изкачи на билото на хълма. Там се скри зад избуялата папрат и заоглежда местността пред себе си. Селцето беше смесица от дървени и

кирпичени къщи, всяка със собствен двор, ограден от ниска ограда. Сламените покриви се спускаха ниско и почти закриваха прозорците без стъкла. Малко от къщите имаха врати — квадратните им отвори бяха закрити с парчета платно или кожа. Близо до всяка стърчаха редици колове между купчини пепел — там кормеха и сушаха рибата.

Точно под хълма имаше сметище и от вонята на развалена риба, съчетана с други, също неприятни миризми, на Корбет му се догади. Селцето беше тихо, няколко полуголи деца играеха в калта заедно с дръгливи кучета и охранени прасета, които риеха усърдно със зурлите си. От време на време една жена отмяташе коженото покривало на входа и подвикваше към група мъже, които седяха на пейка пред една от колибите, пиеха и играеха на зарове. Нямаше и следа от хората на Морган. Корбет въздъхна дълбоко, изправи се и влезе в селото.

Едно от псетата се спусна към него, ръмжейки с оголени зъби и му препречи пътя. Корбет понечи да го ритне, но то хукна, когато един от мъжете се изправи и се развика.

Писарят се отправя към него.

— Търся Грифит — каза той. — Лейди Мейв ми каза да потърся помощ от него.

Мъжът, дребен и набит, с олисяваща глава и потъмняла загрубяла кожа, го гледаше мълчаливо и поглаждаше с мускулестата си ръка гъстата черна брада, която стигаше до гърдите му. Отговори на уелски, но Корбет беше сигурен, че разбира английски.

— Лейди Мейв ме изпраща — повтори той. — Каза ми да дам това на Грифит.

Разтвори длан и показа пръстена. Мъжът бързо го грабна.

— Ще го задържа — отвърна той на добър английски. — Аз съм Грифит. Какво желае лейди Мейв?

— Да ме закараш до Бристол.

Грифит изпъшка, сви рамене и се обърна. Отиде при малката група зяпачи и махна с ръка.

— Ела! — извика той. — Тръгваме!

— Сега?

— Защо не?

— Идва отлив — възрази Корбет. — Няма да можем да отплаваме.

Грифит го погледна със сините си, невинни като на дете очи.

— Ако искаш, можем да останем — отвърна той, — но разбрахме, че хората на лорд Морган претърсват околността. Ако желаеш, можем да ги изчакаме, докато дойдат.

Корбет се усмихна и намести дисагите на рамото си.

— Напълно си прав — отвърна той. — Трябва да тръгнем възможно най-бързо.

Грифит кимна и го поведе по пътеката, където ги чакаше Ранулф. Там спря, погледна го и му направи знак да се приближи.

Прекосяха мокрия пясък до мястото, където лежаха рибарските платноходки, привързани за дебели колове, забити в пясъка. Грифит отвърза най-голямата — дълга и с ниски бордове — заредена с бурета вода и две глинени делви. Корбет предположи, че при нормални обстоятелства рибарят и другарите му чакаха вечерния прилив, за да хвърлят мрежите си. Пъшкайки от усилието, те избутаха лодката във водата. Беше тежка работа, докато вълните не я подхванаха, както мъж прегръща любовницата си, а тя сякаш оживя под ласките му — заподскача и се завъртя върху водата, нетърпелива да се откъсне от сушата и да отплава в открито море. Грифит се качи в нея, последван от Корбет и Ранулф. Уелсецът хвана румпела, а на двамата англичани нареди да гребат. Дяволито усмихнат, той ругаеше високо всеки път, когато се напругаха над греблата.

— Хайде, англичани — подиграваше се той, — гребете, ако ви е мил животът. Трябва да се отдалечим колкото се може повече от сушата, за да изчакаме прилива да се обърне.

Те гребяха, докато слънцето потъна в морето сред червени отблясъци. Едва тогава Грифит им позволи да си починат и известно време те лежаха на пейките, останали без дъх. После той им раздаде вода и парчета сушена риба, за да си възвърнат силите.

След като се освежиха, поклащайки се под настъпващия прилив, Грифит опъна голямото квадратно платно и те задрямаха, докато лодката се носеше из морето под ясното лятно небе. Но Корбет не се интересуваше от нощта, от бриза или тъмносиньото небе, осветено от лятната луна и ясните звезди. Докато Ранулф спеше, той се сгуши в наметката си и едва не заплака от мъка по Мейв. Настроението му не се промени през осемдневното пътуване. Беше толкова потиснат, че дори не хвана морска болест, нито можа да преглътне скромната храна, която Грифит му предлагаше. Веднъж-дваж се опита да заговори

рибаря за лейди Мейв, но когато това не доведе до никакви резултати, започна да го разпитва за преговорите на граф Ричмънд и лорд Морган за риболовните права по крайбрежието на Южен Уелс. Грифит не му каза нищо и по този въпрос.

Благоприятните топли ветрове ги закараха за малко повече от седмица в Бристол, където и тримата, явно облекчени, че се намират в английски води, наблюдаваха големите когове с войници и търговци да тръгват и пристигат на голямото пристанище. Акостираха вечерта, сгушвайки се между два големи товарни кораба. Корбет предложи на Грифит злато, уелсецът го взе, без да благодари и след като отнесе дисагите им на кея, се върна в лодката си.

Ранулф беше извън себе си от щастие, че се е измъкнал от Нийт. Корбет усещаше също облекчение, но то не можеше да заглуши болката, че е изоставил лейди Мейв и разочарованието, че опасното им пътешествие имаше толкова незадоволителен резултат. Те взеха багажа си и тръгнаха по оживения кей: покрай дребни и мургави португалски моряци със златни халки на ушите, надменни търговци от Ханзата в тъмни дрехи и скъпи кожени шапки. Имаше фламандци и генуезци, жители на Рейнланд^[1] и Ено^[2]. Различните им езици и необичайните дрехи напомниха на Корбет за Вавилонската кула. Беше горещо и той се почувства замаян след толкова дни в рибарската лодка, изкарани на застояла вода и сушена риба.

Когато излязоха от кея, Корбет с мъка откъсна Ранулф от бесилката, където висяха и се разлагаха труповете на трима речни пирати, които трябваше да останат там в продължение на седем прилива. Писарят и прислужникът му влязоха в града и прекосиха големия пазарен площад, където търговците прибираха пъстрите си чергила, колове и масички под зоркия поглед на приставите.

Група пияници, които още пееха и се веселяха, бяха отведени да изтрезняват на дългата редица стеги в другия край на площада. Амбулантен търговец, който отчаяно се опитваше да продаде стоката си, дрезгаво я изреждаше — игли, карфици, панделки. Един крадец седеше до голяма поилка за коне, а тълпата го замеряше с боклуци. Кучета и котки се биеха като хора над купчините смет, каруци,

натоварили цели семейства селяни, уморени от дневната търговия, с трополене се отдалечаваха.

Корбет и Ранулф гледаха всичко това и си мислеха колко се различава от странните чуждоземски обичаи в замъка Нийт. Ранулф жадно поглеждаше към кръчмите, а Корбет, който се чудеше какво прави Мейв, раздражено го подтикваше да върви. Минаха през пазара и влязоха в лабиринт от улици, където големи каменни и дървени къщи се издигаха над тях като дървета. Корбет вече беше решил къде да отседнат и въздъхна от облекчение, когато пое изровения път към манастира на августинците.

Писарят познаваше бегло абата и вярваше, че познанството им, както и кралските заповеди, които носеше, ще им осигурят топло посрещане. Не остана разочарован: усмихнат възрастен послушник ги въведе в скромно обзаведена стая за гости, поднесе им халби бира и промърмори, че абатът ще дойде веднага след вечерня. После седна срещу тях, кимайки и усмихвайки се, докато Ранулф и Корбет пресушиха бирата.

Най-после манастирските камбани прозвучаха и абатът се появи. Той прегърна Корбет, стисна ръка на Ранулф и бързо се съгласи да ги подслони. Дадоха им две малки килии, чиито стени бяха съвсем наскоро белосани. Двамата мъже се изкъпаха в голямо буре в манастирската пералня и след като смениха пропитите си със сол дрехи, слязоха в столовата.

След това Ранулф реши да се поразходи из манастира, за да се освежи на приятния вечерен ветрец, без да обръща внимание на нареждането на Корбет да отнесе багажа им. Писарят погледна ядосано след него, въздъхна и тръгна към църквата. Вътре беше тъмно и хладно, мракът се разпръсваше само от големия свещник, чийто силни пламъци караха сенките да се гърчат и потрепват като призрачни танцьори. Срещу олтара, зад резбованата преграда от източната страна, монасите стояха по местата си и изнасяха вечерня; думите им отекваха като далечен гръм, като ехо на ясения глас на псалта.

Корбет седна в кораба в основата на голяма кръгла колона и остави пеенето да завладее ума му и да му донесе утеха. Чу как псалтът припява: „В моята необмисленост си казах: всеки човек е лъжа“^[3] и се замисли. Дали всички хора са лъжци? Или всички жени?

Ами Мейв? Почувства как сладостно-горчивото чувство от раздялата стяга сърцето му. Щеше ли да я види отново? Щеше ли тя да го помни или спомените ѝ щяха да се стопят като вода в пясъка? Монасите изпяха последната фраза от песнопението, с която службата свършваше. „Слава на Отца и Сина и Светия Дух“. Той въздъхна, протегна изтръпналите си крайници и тръгна по галерията към килията си.

Там извади ковчежето с писмените си принадлежности и написа кратко писмо до Мейв, което се надяваше игуменът да предаде на някой търговец или рибар. Запечатана го с червен восък, осъзнавайки, че ще минат седмици, ако изобщо стигне до Нийт.

После бързо надраска заключенията си от онова, което беше научил.

Първо, в съвета на Едуард има предател. Второ, той е свързан с французите и може би с предатели от Уелс.

Трето, това предателство е започнало след като неуспешният поход на граф Ричмънд доведе Англия до загубата на Гаскония.

Четвърто, майката на писаря Уотъртън е била французойка, а баща му е участвал в бунт срещу краля; той живее по-нашироко, отколкото позволяват доходите му, французите го ухажват и се среща тайно с главния шпионин на Филип IV. Преди това е бил писар при граф Ричмънд и изглежда има някаква връзка с лорд Морган от Нийт.

Пето, Уотъртън ли е предателят? Или господарят му, граф Ричмънд?

Корбет се взираше в мрака, но виждаше само красивото лице на Мейв и почувства как самотата стиска с железен юмрук сърцето му.

Робърт Аспейл, писар на Хазната, се чувстваше също тъй самотен. Кралят го беше изпратил във Франция, за да наглежда как се развиват нещата там. Под „наглежда“ Едуард, разбира се, имаше предвид „да шпионира“. Кралят настоя Аспейл да замине, добавяйки, че пратеникът му в Южен Уелс Хю Корбет не се е върнал, нито се е свързал с английския двор. Корбет трябваше да бъде тук, помисли си Аспейл, в тази кръчма в покрайнините на Амиен, но Едуард беше казал, че не може да чака повече, затова Аспейл трябваше да замине за Париж, преструвайки се на търговец от Ено. Щеше да влезе във

Франция през територията на английския съюзник Ги Дампиер, фламандски граф. Аспейл говореше добре различните езици и диалекти на Ниските страни и нямаше да му е трудно да се представя за търговец на платове, който търси нови клиенти по големите пазари на Северна Франция.

Но всъщност той трябваше да открие дали някои от шпионите на Едуард в Париж бяха още живи и да се опита да узнае тайните планове на Филип IV. На колана, опасал тънкия му кръст, висяха кесии злато, които отваряха врати и — по-важно — развързваха езиците на куртизанки, дребни чиновници, обеднели рицари и прислужници. Те всички знаеха клюки и незначителни подробности, които, събрани и подредени като парченца от мозайка, можеха да създадат ясна представа за положението в страната.

Аспейл огледа препълнената кръчма. Чувстваше се добре след вечерята от патешко в гъст пикантен сос, прокарана с големи глътки рейнско вино. Внезапно забеляза момиче, чиято огненочервена коса се спускаше до раменете. Носеше прилепнала зелена рокля, която подчертаваше високите ѝ гърди и тънката талия, преди да се спусне на волани към закръглените ѝ глезени. Бялата ѝ кожа беше гладка като алабастър, само арогантният поглед на присвитите очи и нацупената уста я загрозяваха. Тя дръзко погледна Аспейл, кимна леко и след няколко минути стана от масата си и се отправи към него. Говореше добре френски, макар писарят да долови мекия провансалски акцент.

— Добър вечер, мосю — започна тя. — Хареса ли ти вечерята?

Аспейл я погледна изпитателно.

— Да — отвърна той. — Беше много вкусна, но какво те засяга това?

Тя сви рамене.

— Изглеждаш щастлив и доволен. Обичам да бъда с щастливи мъже!

— И сигурно търсиш само такива?

Момичето отметна глава и се разсмя. После се усмихна ослепително и лицето му се проясни. Приведе се през масата:

— Казвам се Нощна сянка — прошепна тя. — Или поне така предпочитам да ме наричат. А ти?

— Ван Грийлинг — излъга небрежно Аспейл. — Ще пийнеш ли нещо, лейди Нощна сянка?

Момичето кимна и той поръча нова кана вино с две чаши.

Англичанинът не си правеше илюзии за истинската професия на събеседничката си, но беше уморен, подпийнал и изключително поласкан от вниманието на младата куртизанка. Поговориха известно време, докато кръчмата се напълни и стана много шумно. Нощна сянка напълни отново чашата на Аспейл, наведе се и му прошепна нещо в ухото. Той видя съвършената белота на лицето, шията и гърдите ѝ, долови лекото ухание на косата ѝ. Желаше тази жена и уморен от баналния разговор, бързо се съгласи да се качат в стаята ѝ.

Полупиян, англичанинът се изправи със залитане и я последва през тълпата, като внимаваше да не се подхлъзне в калта и боклуците, с които беше обсипан покритият със слама под, докато оглеждаше закръглените гъвкави бедра на спътницата си. Изкачиха се по дървеното стълбище и тя го отведе до ъгловата стая. Той с нетърпение зачака да отключи. Вратата се отвори и Нощна сянка застана в светлината на свещта. Макар да беше пиян, Аспейл усети, че нещо не е наред. Кой беше запалил свещта? Всичко беше подготвено. Нощна сянка се обърна. Лицето ѝ изглеждаше изпито, усмивката беше изчезнала, очите ѝ гледаха тъжно и гордо. Вратата се затръшна зад него. Той посегна към камата си, но убиецът вече беше нахлузил гаротата на врата му и животът на Аспейл угасна за миг като пламъче на свещ.

---

[1] Част от западна Германия, обхващаща областта около Рейн, — (Бел.прев.) ↑

[2] Средновековно графство, обхващащо днешна югозападна Белгия и северна Франция. — (Бел.прев.) ↑

[3] Псалтир Пс. 115:2 — (Бел.прев.) ↑

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

Четири дни бяха нужни на Корбет и Ранулф, за да стигнат до Лондон, след като абатът им зае най-добрите коне от манастирската конюшня. Корбет тържествено обеща, че конярите на краля ще се погрижат да ги върнат в манастира. Обратното пътуване мина спокойно, нямаше опасност да ги нападнат разбойници, защото пътищата бяха пълни с войници, които се придвижваха на юг към крайбрежието. Смазал въстаниците в Шотландия, сега кралят беше решил да поведе армията си към Франция.

Корбет седеше на коня и гледаше маршируващите войници — повечето бяха ветерани, професионални убийци — с ботуши, кожени елеци и железни конусовидни шлемове. Всички бяха добре въоръжени с кама, меч, копие и щит и маршируваха, сякаш без да забелязват облаците прах и ятата мухи. Той изчака да отминат — беше ясно, че търпението на крал Едуард се е изчерпало и той смята да разреши конфликта си с Филип с помощта на груба сила.

Корбет мина през Актън и влезе в града. Стигнаха до жилището си и качиха багажа. Ранулф отведе конете до кралските конюшни и бързо изчезна в сенчестия вихър на нощния живот в Съдърк. Корбет се примири с изчезването му и прекара два дни, докато сложи в ред собствените си дела, преди да изпрати съобщение до кралския дворец в Уестминстър, че се е върнал. Ако беше смятал, че отсъствието на краля ще му позволи малко отдых, бързо се разочарова. На следващата сутрин се яви група пристави с кралска заповед, за да го отведат в Уестминстър, където Едмънд, граф Ланкастър, го очакваше в сакристията на църквата.

Там, между изящните копринени покривки, сребърните свещници, разпятия и потири, Корбет накратко му описа посещението си в Нийт. Облечен неофициално, само по копринена риза и панталони, графът седеше в голям дървен стол, докато го слушаше. Без да обръща внимание на гнева, който разкриви лицето на благородника, Корбет стигна до очевидното заключение, че от посещението му не е

имало особена полза, пропъждайки с болка в сърцето прелестното лице и красивите очи на Мейв от ума си. Когато свърши, Ланкастър седеше склонил глава на една страна — поза, която подчертаваше деформираното му рамо. Най-накрая той уморено се усмихна и стана.

— Ти се провали, Корбет. Знам — той вдигна отрупаната си с пръстени ръка, за да спре въпросите му, — че си направил всичко възможно. Когато казвам „провали се“, имам предвид, че не си открил нищо ново, освен че потвърди подозренията ни за предателя.

— Знаеш ли кой е той?

Ланкастър направи гримаса.

— Трябва да е Уотъртън — отвърна той. — Няма кой друг да е. Така сочат твоите заключения, а ние имаме нови доказателства.

— Срещу Уотъртън?

— Да. Брат ми замина на север, за да смаже Балиол. Шотландският крал се съпротивляваше дни наред, но ние имаме полза от това, защото един от правниците му, Огилви, казал на нашия шпионин в Стърлинг, че шотландците знаели за предателството на Уотъртън.

— Откъде са разбрали?

— От французите!

— Но те може да са го казали, за да прикрият истинския предател!

Ланкастър сви рамене.

— Защо да си правят труда — отсече той — да защитават човек, който няма нужда от защита. Както и да е — заключи графът, — очевидно някой е решил, че Огилви е направил нещо много лошо. Няколко часа след срещата му с нашия шпионин го открили с прерязано гърло.

Графът замълча, докато си наливаше чаша вино.

— Има още нещо — продължи Ланкастър. — Когато се върнахме от Франция, изпразнихме торбите и кесиите на писарите. Между принадлежностите на Уотъртън намерихме голям фрагмент от тайния печат на Филип. Което означава — заядливо добави Ланкастър, — че той трябва да е получил някакво тайно съобщение от френския крал. — Графът сви устни. — Разбира се, може някой да го е подхвърлил, но — той въздъхна — всички доказателства сочат към Уотъртън. — Графът вдигна пръст в знак, че няма да отговаря на повече въпроси. —

Достатъчно — отсече той. — Ще отидеш при Уотъртън. Той вече е арестуван и е в Тауър. — Ланкастър злобно се усмихна. — А след това кралят нареди незабавно да се върнеш във Франция с пратениците на Филип и да се опиташ да откриеш нещо ново.

Корбет изпъшка при мисълта за това пътуване, но нямаше избор. Кимна колебливо на още усмихващия се граф, който стана, потупа го по рамото и се уви с широката си наметка.

— Френските пратеници ни очакват — каза той. — Добре е да се срещнем с тях.

Графът излезе от църквата и Корбет го последва до голямата зала за съвети. Ланкастър седна на трона в средата на подиума и направи знак на писаря да заеме мястото отдясно; останалите членове на съвета също седнаха и сред тържествен тръбен звук, французите влязоха, водени от Луи Еврьо, брата на Филип IV, блестящ в синята си хермелинова роба. На гърдите му се полюляваше медальон, украсен със скъпоценни камъни; рубини, перли и диаманти блестяха по пръстените, сложени над ръкавиците. Еврьо държеше главата си гордо вдигната, сякаш беше нещо уникално и безценно. Той седна на стола срещу Ланкастър, а свитата му се нареди край него, докато писарите от двете страни заеха местата си около една странична маса.

Ланкастър и Еврьо започнаха срещата с обичайните дипломатически баналности; французинът каза, че много съжалева за отсъствието на Едуард и злорадо се подсмихна, когато англичанинът, почервенял от гняв, отсече в отговор, че проблеми в Шотландия са попречили на брат му да присъства на срещата. После започнаха да обсъждат въпроса с Гаскония. И двете страни повтаряха многобройните си възражения. Корбет остави високопарните думи да се плъзгат край него като ромолене на поток. Беше съзрял дьо Краон, застанал от дясната страна на Луи Еврьо. Френският шпионин също го беше видял, но избягваше да го погледне, затова писарят ядно се втренчи в него. Беше ли дьо Краон изненадан да го види? Струваше му се, че е така, но лицето на французина оставаше безизразно, докато слушаше списъка с оплаквания на англичаните. Корбет въздъхна и не за пръв път през този ден се замисли за Мейв. Лицето ѝ сияеше в ума му като свещ върху олтар, която разпръсква мрака с ярката си светлина, а споменът за нежните ѝ сини очи и дългата руса коса беше запечатан в най-тайното кътче на душата му. Искаше му се тя да е тук,

между тези мрачни, самодоволни мъже, чиито мисли и думи щяха да бъдат забравени, може би само след година.

Внезапно силни гласове го изтръгнаха от забравата му. Луи дразнеше Ланкастър, очевидно успешно, защото графът буквално му крещеше в отговор. Корбет почувства, че напрежението се засилва, дори писарите се оглеждаха с пера в ръце, чудейки се какво ли ще последва. Той погледна отново към дьо Краон и долови тържествуващ блясък в очите му. Господи, помисли си Корбет, те се осмеляват да ни предизвикват тук, в самия Уестминстър. Спомни си нападението край Париж, омайната красота на Мейв и внезапно го заля безумен гняв. Тогава прошепна в ухото на Ланкастър какво да каже, за да спре заяжданията на французите.

— Милорд Еврьо! — извика Ланкастър, отдръпвайки се от Корбет. — Извини ни за врявата и разногласията, но те се дължат на особени обстоятелства. — Той се огледа, очевидно доволен, че думите му смълчаха всички други разговори в залата. — Току-що наредихме — смело продължи той — да арестуват един човек, близък на нашите съветници, истинска змия в пазвата ни, който е издавал тайните ни на враговете на краля тук и — добави той, правейки пауза за по-голям ефект — зад океана.

Думите му бяха последвани от смаян шепот сред англичаните, стоящи зад френските пратеници. Без да им обръща внимание, Корбет внимателно изучаваше реакциите на французите: Еврьо не изглеждаше смутен, а дьо Краон продължи да дърпа някакъв конец от ръкава си, преди да прошепне нещо на граф Луи. Корбет бе заложил капана, сега очакваше французите да се хванат в него.

— Граф Ланкастър — обади се Еврьо, — доволни сме, че английският ни братовчед се е отървал от тази неприятност. Надявам се, че въпросната змия не е участвала в преговорите с нас, защото ако е предал вас, може да предаде и нас.

— Това ли е всичко, милорд? — чу се Корбет с изненада да пита. Еврьо го погледна презрително.

— Разбира се — отвърна той. — Какво друго искаш да кажа?

„Какво друго ли?“, помисли си Корбет, без да обръща внимание на любопитните погледи на Ланкастър и враждебния поглед на дьо Краон. Преди години беше заложил капан на французите в Шотландия и сега отново го бе направил. Беше сигурен в това. Възбудено сви

юмруци, без да си прави труда да следи по-нататък дискусиата, която премина към по-досадни и маловажни въпроси.

Беше късен следобед, когато срещата завърши и както язвително забеляза по-късно Ланкастър, много беше говорено, но нищо не беше казано. Французите смятаха, че има начин да се разреши спорът. Съжаляваха, че кралят не присъства, но — тук дьо Краон многозначително беше погледнал към Корбет — крал Филип IV лично щял да обясни на пратениците на Едуард идеите си как да бъдат изгладени всички несъгласия. После французите заявиха под клетва, че английските пратеници, които ще ги придружат до Франция, ще бъдат в безопасност. Когато Ланкастър съобщи, че това е Корбет, дьо Краон се усмихна злорадо, а Еврьо изглеждаше обиден, сякаш беше очаквал човек с по-висок ранг. Срещата приключи и писарят търпеливо изслуша гневните възклицания на Ланкастър, преди да тръгне към Тауър за разговора си с Уотъртън.

Крехка лодка го понесе по оживената река покрай доковете, кантарът, галерите и корабите, които вливаха злато в Лондон и в джобовете на търговците му, покрай малките рибарски лодки и бесилките с обесени пирати, чиито души отдавна бяха излетели през отворени им усти. Живите около тях не обръщаха внимание на това мрачно напомняне за смъртта, бързащи да натрупат богатство. Една лъскава баржа ги изпревари, изящното черно дърво блестеше, навсякъде се виждаха разкошни тъкани и знамена, които провъзгласяваха, по-ясно от звук на фанфари, че собственикът ѝ е важен човек.

Навлязоха под извития свод на Лондонския мост. Водата ревеше и се пенеше като в огромен казан. Корбет се уплаши, но лодката се носеше право напред като добре насочена стрела. Внезапно над дърветата изникна Тауър — голямата крепост, построена от Уилям Нормански, сега обградена и защитена със стени, кулички, канавки и ров. Тя беше причината Лондон да е спокоен; освен че съхраняваше кралската съкровищница и архиви, беше известна като място на ужаси, мрак и внезапна смърт. В тъмниците ѝ мъчителите и палачите на краля търсеха истината или я изопачаваха така, че да приляга на интересите им.

Корбет потръпна, когато слезе на кея; спокойната златиста привечер бе помрачена от идването му тук. Премина по подвижния

мост и тръгна през поредицата мрачни порти, построени, за да бъде обграден и унищожен всеки нападаел. На всеки ъгъл и завой го спираха добре въоръжени млади мъже със сурови погледи, които го претърсваха и внимателно изучаваха заповедите и писмата, които носеше. Един от тях му стана водач; мрачна фигура с ризница, чието лице беше скрито от конусовиден шлем, той поведе Корбет с ръка на меч, а широкото му бойно наметало се развяваше като крилете на гигантски прилеп. Най-послед преминаха зад стените, по много от които още имаше скелета, тъй като Едуард беше решил да подсили отбраната на Тауър, и стигнаха до голямото тревисто пространство, което заобикаляше извисяващата се норманска крепост.

Тук, в най-вътрешния двор на Тауър, живееха членовете на гарнизона със семействата си. За по-високопоставените имаше двуетажни дървени къщи, а за работниците — колиби. Освен тях се виждаха множество каменни кухни, ковачници и пристройки. Няколко деца подскачаха около огромните тарани, катапулти и други обсадни машини на двора, чието злокобно, смъртоносно присъствие бе смекчено от детските викове и смях. Водачът на Корбет се отправи към крепостта, тръгна покрай стената и спря до малка странична врата.

Корбет спря, ужас сви сърцето и стомаха му — знаеше, че в тази част на Тауър се намират тъмниците и стаите за разпит. Напрегна се да чуе песента на птиците и далечните викове на децата. Искеше му се да запечата тези звуци в сърцето си, да се вкопчи в тях за утеха. Вратата се затръшна зад него, водачът му взе една от стенните факли, запали я с огниво и подкани Корбет да го последва. Тръгнаха надолу по влажните плесенявали стъпала, в чието подножие имаше просторно помещение. Корбет потръпна, когато видя мангалите, пълни с пепел, дългата окървавена маса, огромните щипци и назъбени железни решетки, които лежаха покрай влажните, покрити със сива слуз стени. Факли проблясваха в мрака и хвърляха сенки, които му заприличаха на душите на убитите и измъчвани тук. Английските закони забраняваха мъченията, но тук, в царството на прокълнатите, нямаше други правила, освен волята на владетеля.

Тръгнаха по посипания с пясък под на един от тунелите, които започваха от това адско преддверие и водеха надолу към основите на крепостта. Тук светлините бяха по-нарядко, горяха само свещи от натопена в лой сърцевина от тръстика. Преминаха покрай няколко

малки килии с обковани с желязо врати и малки зарешетени прозорчета. Завиха и срещу тях внезапно изникна дебел тъмничар, облечен в мръсен кожен елек, панталони и престилка, който изскочи като паяк от тъмнината, сякаш ги беше очаквал. Водачът на Корбет му прошепна няколко думи, мъжът трепна и се поклони, а лицето му се разтвори в угодническа усмивка. Той ги заведе до една килия и дълго се мъчи, докато вкарваше опипом голям ключ в ключалката. Вратата се разтвори и Корбет взе факлата от войника.

— Изчакай ме тук — каза той. — Искам да говоря с него насаме.

Когато вратата се тръшна, Корбет вдигна факлата и се огледа. Килията беше малка и тъмна, рогозките по пода се бяха превърнали в мека, влажна каша, миришеше отвратително.

— Какво има, Корбет? Да злорадстваш ли дойде? Писарят вдигна факлата по-високо и видя Уотъртън на едно ниско легло в отсрещния ъгъл. Дрехите му се бяха превърнали в мръсни дрипи и когато го приближи, видя, че небръснатото му лице е покрито с рани; лявото му око беше полузатворено, а устните — подути и покрити със спечена кръв.

— Бих станал — гласът на Уотъртън беше ясен и твърд, — но пазачите не са много внимателни и глезените ми са прежулени.

— Слушай — настойчиво каза Корбет, — не съм дошъл да злорадствам, а за да те разпитам и може би да ти помогна.

— Как?

— Арестували са те — отвърна Корбет, — защото мислим или по-точно доказателствата сочат, че ти си предателят в английския кралски съвет.

— Така ли мислиш?

— Може би, но само ти можеш да опровергаеш това.

— Отново те питам — как?

Корбет пристъпи по-близо и го огледа. Уотъртън се държеше смело, но в трептящата светлина на факлата, той съзря в очите му страх.

— Можеш ли да обясниш откъде си толкова богат?

— Баща ми остави много пари при италиански банкери. И Фрескобалди, и Барди могат да потвърдят това.

— Ще видим. Кой беше баща ти?

— Противник на крал Хенри III — горчиво заяви Уотъртън, разчесвайки раната, която се виждаше през разкъсаните му панталони.

— Споделяш ли възгледите му? — тихо попита Корбет.

— Не. Предателите ги бесят. Аз не искам такъв край.

Уотъртън се изправи и веригите задрънчаха, прежулвайки китките му.

— Майка ми? — каза той почти подигравателно. — Нима е държавна измяна, че е французойка?

— Не — отсече Корбет, — но е държавна измяна да се съюзаваш с французите.

Уотъртън скочи и веригите заскърцаха и задрънчаха, докато гневно жестикулираше.

— Не можеш да го докажеш!

— Значи не го отричаш.

— Напротив — изръмжа Уотъртън. — Не се прави на толкова умен и престани да ми приписваш думи, които не съм казал. Не знам за какво говориш.

— В Париж — отвърна Корбет — французите ти обръщаха специално внимание, правеха ти много подаръци.

Уотъртън уморено сви рамене.

— Не знаех и още не знам защо ми оказваха такова внимание.

— Сигурно не знаеш и защо се срещаше с дьо Краон и една млада руса жена тайно през нощта в една парижка кръчма?

Дори на слабата светлина на факлата Корбет забеляза как кръвта се отдръпна от изтощеното лице на Уотъртън.

— Не знам за какво говориш!

— Напротив, знаеш! — извика Корбет. — Ти ли си предателят, шпионинът? Ти ли причини смъртта на Аспейл и останалите? На цял екипаж на кораб? Защо? За да си начешеш крастата?

Уотъртън се хвърли напред с оголени зъби като куче и обичайно мрачното му лице се разкриви от гняв. Корбет не помръдна и видя как веригите се опънаха и той яростно размаха ръце във въздуха.

— Кажи ми — настоя Хю, когато Уотъртън се свлече обратно на мръсното си легло. — Кажи ми истината. Ако си невинен, след няколко часа ще бъдеш свободен, но сега си се оплел здраво като муха в паяжина.

Той млъкна.

— Защо французите бяха благосклонни към теб? Кое беше момичето с дьо Краон, с което се срещна? Пишеш ли си с лорд Морган от Нийт?

Уотъртън си пое дълбоко дъх.

— Баща ми беше бунтовник срещу короната — започна бавно той, — но аз не съм. Майка ми беше французойка, но аз не съм. Богатството си е мое. Верен съм на Едуард Английски и не знам защо дьо Краон беше тъй добре настроен към мен. Аз бях определен да изпращам на лорд Морган кралските писма, но не бих заговорничил с този продажен уелсец повече, отколкото ти!

— Ами младата жена в Париж?

— Това, Корбет, си е моя работа. Единствената ми тайна. За Бога — извика Уотъртън, — ако всеки мъж, който тайно се среща с жена, бъде обвинен, че е предател, всички ще бъдем екзекутирани.

— Каж ми името ѝ!

— Няма!

Корбет сви рамене, обърна се и почука на вратата.

— Корбет!

Хю се обърна и потръпна от омразата, която прочете в очите на Уотъртън.

— Слушай, Корбет — дрезгаво каза той, — ако ти кажа, няма да ми повярваш. Не и ти. Ти си самотник, праведник с остър ум и без душа. Може да си обичал веднъж, но сега си забравил дори как става това. Защо тогава да ти кажа? Мразя те, мразя студенината и празнотата в теб и дано Сатаната и неговите демони я запълнят!

Корбет се обърна и потропа по-силно на вратата. Искаше да се махне отгук. Бе дошъл да накара Уотъртън да се изправи срещу истината, но не му беше приятно сам да застане срещу нея.

ШЕСТНАЙСЕТА ГЛАВА

Шест дни по-късно, след спокойно и безбурно пътуване Корбет и френските пратеници стигнаха до Булон. Писарят беше придружаван от вечно мърморещия Ранулф, ядосан, че са го откъснали от насладите на лондонския живот. Придружаваше ги още един англичанин — Уилям Хърви, преписвач — дребно човече с външност на мишка и кротък характер. Той работеше в гражданския съд и изпитваше страхопочитание към спътниците си. Французите не им обръщаха внимание. Дьо Краон и Корбет си разменяха любезности, но като цяло отношението между двете пратеничества, ако изобщо можеше да се нарече така, беше на взаимно недоверие. Всъщност, Корбет се чувстваше по-спокоен между французите, отколкото сред жителите на Уелс: те бяха гарантирали безопасността му — с тържествена клетва над свещени реликви и Библията бяха потвърдили, че ще му позволят да се върне безпрепятствено в английския двор.

Ланкастър му беше дал подробни устни напътствия — какво да казва и да не казва, какво да предлага и да не предлага, кога да си тръгне и кога да остане. Корбет пренебрегваше повечето от тях. Разбираше, че идеята на графа беше да чака най-доброто предложение и да го приеме. На целия английски двор беше ясно, че Филип, който се готвеше за война с Фландрия, предизвикана от английски агенти, не би могъл да защити Гаскония, ако Едуард отведе армията си там.

Следователно, френският крал вероятно щеше да се съгласи да им върне провинцията, но при изгодни за него условия. През свободното си време Корбет беше проучил някои от меморандумите и документите, съставени от хитрите адвокати на Филип IV, особено тези на Пиер Дюбоа, който виждаше в лицето на френския крал новия Карл Велики в Европа. Дюбоа препоръчваше на Филип да разшири властта си чрез поредица от законни брачни съюзи. Изглежда френският крал беше съгласен с него, защото беше оженил тримата си сина за жени от семейства на могъщи френски благородници, с надеждата да анексира независимото херцогство Бургундия.

Докато пътуваха по море до Дувър, Корбет беше стигнал до заключението, че Филип ще предложи подобен договор и на Англия. Синът на английския крал беше 6–7 годишен и вече се носеха слухове, че Едуард му търси невеста измежду семействата на могъщите херцози от Ниските страни. От някой род, който би му станал съюзник срещу Филип.

Французинът щеше да използва това: съпругата му, Жана Наварска, наскоро беше родила принцеса на име Изабела. Корбет се чудеше дали Филип не възнамерява да им върне Гаскония при условие, че Едуард ожени наследника си за дъщеря му. Колкото повече мислеше, толкова по-възможен му се виждаше подобен план и той се надяваше, че ще преговаря достатъчно изкусно, за да не предизвика гнева на вечно сърдития си височайш господар.

Корбет имаше и други инструкции. Трябваше да продължи да издирва кой е предателят в съвета на Едуард. Той беше обмислил добре сведенията, с които разполагаше, и смяташе, че Ланкастър и кралят щяха да се съгласят със заключенията му. Макар че Уотъртън беше обвинен в съмнителни дейности, той не беше предателят, когото търсеха. Корбет непрекъснато мислеше за това, слушайки с половин ухо мърморенето на Ранулф по адрес на французите, липсата на храна и враждебното им отношение.

Мейв все още му липсваше, той я обичаше, но изпитваше и леко вълнение от настоящата си задача; предателят, който и да беше той, сигурно се чувстваше прекалено уверен в себе си. При предишните си разследвания Корбет беше установил, че точно в такъв момент виновникът най-лесно можеше да бъде разобличен и предаден на правосъдието. Когато пратениците напуснаха Булон и поеха по дългия път към Париж, Корбет почувства, че този миг вече приближава.

Пътуването мина доста приятно. Топлото лято и златното слънце бяха превърнали голата нормандска провинция в прекрасна гледка. Брястове, чинари и дъбове се издигаха величествено в лятната си премяна, овощните градини и житните нивя бяха узрели и готови за беритба. Изгледите за добра реколта и лека зима бяха смекчили обичайно враждебното отношение на селяните и необщителните собственици на имения и навсякъде, където нощуваха, пратениците бяха посрещнати гостоприемно. Разбира се, Корбет се опита да разговаря с французите, но усети, че недоверието на дьо Краон към

него се отразява в очите и на останалите французи — когато заговореше, дори възрастният граф Луи Еврьо го гледаше бдително и с подозрение, почти с респект, като диво животно опитен ловец.

Осем дни след като напуснаха Булон, влязоха в Париж, който беше претъпкан с хора, защото беше времето на летните панаири. Улиците бяха пълни с просяци, калайджии, амбулантни търговци, мъже и жени от различни страни, търговци, дошли на юг от Рейн или Ниските страни с надеждата да продадат и купят стоки. Дори мястото за екзекуции Монфокон беше пусто, въпреки труповете, които висяха от импровизираните бесилки и нещастниците, заключени в стегите. Корбет и френските посланици прекосиха Сена, минаха през лабиринт от криволичещи улички, покрай катедралата „Нотр Дам“ и влязоха в Лувъра.

Корбет се сбогува с Еврьо и дьо Краон и след съдържаните им отговори един шамбелан го поведе, следван от Ранулф и Хърви, към покоите им — три малки тавански стаи на последния етаж на двореца. Писарят би се закълел, че над тях е само покривът. Ранулф замърмори недоволено и започна да го насъсква да се скара с шамбелана, но като размисли, Корбет се въздържа. Той беше английски пратеник, но не от знатно потекло и французите щяха да се зарадват, ако им дадеше възможност да го предизвикат. Те познаваха отлично протокола и дворцовия етикет и Корбет знаеше, че са му определили неприветливия, безвкусно обзаведен таван с надеждата, че ще го предизвикат да избухне.

Стаите бяха на един и същ етаж и можеше да влиза и излиза, когато си иска, изплъзвайки се на шпионите, които дьо Краон със сигурност щеше да пусне след него. Корбет нареди на Ранулф и Хърви за нищо на света да не излизат от двореца и да му съобщят веднага, ако се случи нещо подозрително или необичайно. Преписвачът изглеждаше доволен от това, но прислужникът се цупи часове наред, когато разбра, че не му е разрешено да обиколи парижките вертепи, известни със своите проститутки. При последното си посещение Ранулф беше вкусил от това удоволствие и сега бе разочарован, че не може да поднови старите си познанства.

Бързо се приспособиха към живота в двора. Корбет разбра, че французите ще му дадат официална аудиенция, едва когато моментът нарее. Получаваха храна от килера и кухните, понякога вечеряха в

голямата зала под копринени балдахини и между гоблени, извезани с белия кръст на Лотарингия или сребърната френска лилия. Корбет постоянно се опитваше да разбере какво става — откъслеците от клюки, слуховете, повтарящите се новини можеха да бъдат подредени в една въображаема картина.

Скоро той разбра, че ще бъде по-трудно, отколкото си беше мислил. Дьо Краон или някой още по-високопоставен беше дал строги заповеди: с английските пратеници трябваше да се отнасят любезно, да им се оказва някакво гостоприемство, но да не им се правят никакви отстъпки и да не се споделят с тях клюки. Остроумията и опитите на Корбет да поведе интелигентен разговор биваха незабавно пресичани, дори бързият и непринуден език на Ранулф, завоалираните му комплименти и блестящо чувство за хумор не пожънаха очаквания успех сред прислужничките от двореца.

Знаеха и че ги следят, поради което Хърви изпадна в такава паника и нервно напрежение, че Корбет се умори да го успокоява. Въпреки пъстротата, блясъка и разкошните ярки костюми на рицарите и различните по ранг прислужници, в двореца витаеше атмосфера на злоба и стаена опасност. Корбет знаеше, че виновникът за нея не е дьо Краон, а самият Филип — крал, който се гордееше, че знае и най-дребното нещо, което става в кралството му.

Дните се влачеха. През по-голяма част от времето писарят слушаше хора в кралския параклис или жадно ровеше из редките книги и ръкописи на дворцовата библиотека. Крал Филип се гордееше с културата си и Корбет с радост откри, че френското злато е закупило творби на Аристотел от ислямските преписвачи в Испания и Северна Африка. Удоволствието му се нарушаваше от факта, че трябва да държи вечно под око Ранулф, чието неспокойно бродене из двореца можеше да се окаже заплаха за сигурността им. Корбет знаеше, че са в безопасност, докато спазват строгия протокол на пратеници. Ако го нарушаха, французите с право щяха да кажат, че са надвишили правата си и кралят щеше да ги накаже, както реши.

Един ден, около седмица след пристигането им, Ранулф се втурна задъхан на тавана, за да им съобщи, че е открил в двореца други англичани. Отначало Корбет реши, че е се е смахнал и приедумите му като плод на въображението му в резултат на многото вино или принудителната самота. Но докато Ранулф описваше какво е

видял, стана ясно, че говори истината и навярно е срещнал някои от заложниците, които Филип беше поискал, след като английската армия в Гаскония се беше предала. Корбет реши, че си струва да ги посети и прислужникът му с радост го отведе при тях. Всички се бяха събрали в една от малките градини с билки зад двореца, доста мрачна група възрастни мъже, жени и няколко деца.

Писарят си спомни за писмата, които беше донесъл и с радост узна, че са ги получили. Поговори с тях известно време, разказа им новините от Англия и кралския двор, опитвайки се да ги успокои, че скоро ще се върнат в родината си. Запозна се със синовете на Тъбървил, две здрави момчета на единадесет и тринадесет години, които приличаха невероятно на баща си. Младежкият им ентузиазъм и постоянните въпроси за дома бяха приятно облекчение след мрачното униение на останалите заложници. Те говореха за писмата, които са получили и по-големият, Джослин, открито си призна, че понякога не разбира за какво пише баща му. Корбет се разсмя и обеща да го помоли да се изразява по-протичко и ясно.

Канеше се да тръгне, когато вниманието му беше привлечено от една руса жена. Обърна се, за да я разгледа по-добре и ахна от изненада, когато разпозна придружителката на дьо Краон на срещата му с Уотъртън в кръчмата преди много седмици.

— Коя е тази дама? — попита той един от синовете на Тъбървил.

— Тази ли? — презрително отвърна момчето. — Лейди Елинон, дъщерята на граф Ричмънд. С никого не разговаря и вечно плаче, сгушена в някой ъгъл.

— Е — промърмори Корбет, — с мен ще поговори. Той заобиколи една от цветните лехи, приближи се до младата жена и леко я потупа по рамото. Тя рязко се обърна и косата ѝ се развя като воал пред лицето. Беше слаба и бледа, но светлосините ѝ очи и съвършените черти излъчваха неотразима красота.

— Какво има? — попита тя.

— Милейди — отвърна Корбет, — позволи ми да се представя. Аз съм Хю Корбет, главен писар в канцеларията на Едуард Английски. Тук съм с дипломатическа мисия, както и за да ти предам поздрав от баща ти и тайния ти обожател Ралф Уотъртън.

Това, разбира се, беше лъжа, но Корбет разбра, че е постигнал успех — тя се изчерви и започна да заеква.

— Ралф Уотъртън — продължи той — е твой таен обожател, нали, милейди?

— Да — прошепна тя.

— И ти си била изпратена от баща си за заложенка във Франция, за да те раздели от Уотъртън?

Младата жена кимна.

— За да ви раздели — продължи Корбет неумолимо, — той е прехвърлил Уотъртън на служба при краля. Било е и уловка, и подкуп, нали?

— Да — прошепна лейди Елинон със сведени очи, — ние много се обичаме. Баща ми беше вбесен, че изобщо съм могла да спра поглед върху такъв човек. Първо заплаши Ралф, а после се опита да го подкупи, като го препоръча на краля.

— И сполучи ли?

Лейди Елинон нервно заигра с пръстените по дългите си бели пръсти.

— Не — отвърна тя дрезгаво, — продължихме да се срещаме. Баща ми отново заплаши Ралф, който му отвърна, че ще говори лично с краля.

— Затова — бързо я прекъсна Корбет, — когато баща ти е трябвало да избере заложенка за Франция, е избрал теб? Разбрах също така — продължи той, че Мосю дьо Краон е разбрал за вашата връзка и когато Уотъртън дойде в Париж, ви е уреждал тайни срещи. Така ли е?

— Да — отвърна лейди Елинон. — Мосю дьо Краон беше много мил.

— И какво поиска в замяна?

Младата жена тревожно го погледна и Корбет видя как в очите ѝ проблесна страх и раменете ѝ леко потръпнаха.

— Нищо — отсече тя. — Ралф е верен служител на краля. Мосю дьо Краон дори не посмя да му поиска нещо.

— И защо е проявил такава доброта към вас двамата?

— Не знам — отвърна лейди Елинон, прикривайки страха си зад привидно високомерие. — Ако искаш да разбереш, попитай него.

И без да се церемони, тя се завъртя и бързо се отдалечи.

Корбет я проследи с поглед. Въпросите му бяха продиктувани от чисто предположение, но то се беше оказало вярно. Още едно парченце от мозайката беше заело мястото си. Бавно, но сигурно

картината се очертаваше. Дьо Краон беше използвал Уотъртън и лейди Елинон, но за каква цел? И ако е бил толкова загрижен за младите влюбени, защо не ѝ е казал, че писарят е в Тауър? Дьо Краон сигурно знаеше за това. Единствената причина можеше да бъде, че не е искал да я плаши и Корбет напълно разбираше логиката му. Той въздъхна и бавно влезе в двореца. Трябваше да внимава — ако лейди Елинон разкажеше на френския шпионин какво знае Корбет, пратеник или не, едва ли щяха да го оставят да се върне жив в Англия.

СЕДЕМНАЙСЕТА ГЛАВА

Три дни по-късно Корбет беше поканен на среща със съвета на Филип IV в голямата зала на двореца. Много грижи бяха положени, за да се придаде на помещението кралски блясък. Златни тъкани бяха драпирани върху наклонените греди, бели кадифени гоблени с герба на знаменития прародител на краля Луи IX Свети висяха по стените.

На подиума имаше редица столове, всички със сребърни покривки, освен големия трон в средата, който беше покрит с пурпурно кадифе, обшито със злато. Срещу него беше поставено ниско столче и Корбет веднага разбра за кого беше предназначено. Залата беше пълна с различни чиновници, дворцови служители в разноцветни раирани роби — черно-бели, червено-златни, черно-зелени. Рицари в сребристи милански брони бяха обградили залата, извадените им мечове бяха опрени между разкрачените им крака, ръцете им се опираха на украсените със скъпоценни камъни ефеси. Хералдите в галерията над подиума надуха тръбите и остър ясен звук заглуши врявата в залата. Една странична врата се отвори и влязоха двама мъже в бели роби, препасани със златни ремъци, които бавно размахваха кандилници, докато вървяха към двата края на подиума. Залата се изпълни с облаци ароматен тамян. Последваха и хералдите, всеки от които носеше огромно знаме. Корбет гледаше само едно от тях — Орифлам, свещеното знаме на френските крале, което обикновено се пазеше в олтара на кралския параклис в абатството „Сен Дьони“.

Последваха членове на семейството на Филип — синове, братя и братовчеди, блестящо облечени в пурпурно и златно. Настъпи пауза, тишина, после тръбите отново иззвиряха ясно и продължително и най-накрая Филип влезе, облечен в златисти одежди. Робата му беше обшита с най-фина агнешка вълна. Чифт златни шпори дрънчаха върху ездитните му ботуши от черна кожа, които нелепо контрастираха с официалното му облекло. Корбет се усмихна. Филип IV беше майстор на протокола и дворцовите церемонии, но дори тук не можеше да

скрие колко обича лова. Навярно току-що се беше завърнал от някоя от ловните си хижи в Булонския лес или Венсанските гори.

Филип седна на трона си, семейството и свитата му също заеха местата си. Дьо Краон се появи изневиделица и покани Корбет и неговите придружители към столовете. Ранулф и Хърви седнаха, потиснати и смаяни от великолепните облекла и атмосферата на власт, която витаеше около тях. Корбет бавно зае мястото си, внимателно оправи робата си, без да бърза, преди да изпише на лицето си изражението на опитен дипломат, готов да приема съобщения от името на своя височайш господар.

Погледна към Филип, но лицето на краля беше безизразно като издялано от алабастр, макар Корбет с удоволствие да забележа, че дьо Краон е раздразнен. Писари забързано се засуетиха край тях, развивайки рула пергаменти и Корбет още веднъж трябваше да изслуша делото за Гаскония — дълъг списък с оплаквания от французите, свързани с херцогството. Беше го чувал и преди и сега го пропускаше покрай ушите си и се съсредоточи едва когато чиновникът млъкна, за да започне нов пасаж. „Autem nunc Franciae Placet“ — „Но за краля на Франция би било удоволствие...“.

Корбет се постара да скрие вълнението си, когато чиновникът започна да чете предложението за мир на Филип. Френският крал беше готов да представи всичките си оплаквания на негово светейшество папа Бонифаций VIII. „А той изпълнява нарежданията на Филип“, помисли си Корбет. Французите щяха да върнат херцогството с надеждата, че Едуард ще се съгласи на брак между Уелския принц и Изабела и че някой ден Гаскония ще бъде управлявана от един от техните наследници. „Значи“, мислеше си Корбет, „се оказах прав“. Филип не можеше да окупира провинцията завинаги, но можеше да си я върне чрез обвързващ арбитраж, гарантиран от папата. По този начин щеше да ограничи дипломатическите ходове на Едуард и същевременно да подсигури единия си внук с английската корона, а другия — с управление над Гаскония.

Писарят млъкна. Корбет знаеше, че французите, включително Филип, го гледат и очакват отговора му. Вече беше решил — Ланкастър му беше дал такъв съвет: „Съгласявай се с всичко, което ще ни даде време. Щом завземем Гаскония, пак ще си помислим за условията на Филип.“

Корбет се изкашля.

— Placet — заяви той — Nic Regi Angliae placebit — това ще се хареса на английския крал.

Той почувства облекчението на французите. Филип почти се усмихна, а свитата му видимо се отпусна, докато дьо Краон явно злорадстваше. Корбет се размърда неспокойно: беше пропуснал едно — докато в съвета на Едуард имаше предател, французите винаги щяха да научават за всеки опит на краля да наруши или пренебрегне условията на арбитража.

Но така или иначе, вече беше късно: Филип стана, срещата беше приключила. Дьо Краон слезе от подиума и тръгна към англичаните, без да се опитва да скрие удоволствието си от предложеното споразумение. Той кимна благосклонно на Ранулф и Хърви, преди да се обърне към Корбет.

— Е, мосю, мислиш ли, че вашият крал ще приеме тези условия?

— Нямам причини да се съмнявам в това — отвърна Корбет колкото можеше по-небрежно.

Дьо Краон потри брадата си и се усмихна.

— Добре. Добре. — Канеше се да се отдалечи, когато внезапно, сякаш току-що се беше сетил, се обърна. — Негово величество кралят организира довечера тук пиршество и би искал — той се усмихна широко на Ранулф и Хърви — всички вие да бъдете негови гости. Довиждане дотогава.

И той си тръгна спокойно, сякаш всичките му проблеми бяха разрешени. Корбет го наблюдаваше, опитвайки се да сподави гнева, който караше сърцето му да бие силно, а гърлото му да се свива. Хърви изрази радостта си от благосклонната покана и се сви ужасен, когато забеляза яростта в очите на Корбет.

Когато тримата се върнаха в двореца същата вечер, писарят се беше успокоил. Беше приел предложението на Филип от името на Едуард, но английският крал щеше да бъде в неизгодно положение, ако шпионинът останеше на свобода. Корбет вече знаеше, че Уотъртън не е предателят и се надяваше, че опиянени от самодоволство, французите ще сгрешат и по някакъв начин ще му подскажат кого от съвета са купили.

На пиршеството домакините определено бяха решили да демонстрират своите възможности в пълния им блясък. Голямата зала

блестеше от коприна, кадифе, многоцветни гоблени; масите бяха покрити с бели ленени покривки, обточени със злато. Сребърни чинии, чаши, инкрустирани с диаманти и златни гарафи проблясваха на светлината на хиляди восъчни свещи в огромни бронзови свещници, подредени в редици по дължината на залата. Филип и семейството му, бляскаво облечени в пурпурно, бяло и златисто, седяха на високата маса, почти скрити от огромна солница от чисто злато. В галерията музиканти с ребеки, флейти, цитри и цигулки напразно се опитваха да заглушат нарастващата врява, докато виното обикаляше по масите и слугите поднасяха блюдо след блюдо минога, змиорка, съомга, еленско с много подправки, огромен лебед, който сякаш плуваше върху големия сребърен поднос. Корбет и придружителите му седяха на една маса точно под подиума. Срещу тях дьо Краон усмихнато гледаше право към писаря.

Доволното изражение на врага му никак не допадаше на Корбет и той си играеше с храната и отпиваше по малко от чашата си. До него Ранулф и Хърви ядяха лакомо като хора, които са гладували месеци наред. Дьо Краон ги наблюдаваше. Надменната му усмивка вбесяваше Корбет, но той беше достатъчно разумен, за да разбере, че всяко избухване само ще достави удоволствие на французина. Очевидно той смяташе, че с Филип са направили дипломатически удар. Наследникът на Едуард щеше да се ожени за дъщерята на френския крал. Един ден внукът на Филип щеше да седне на английския трон и ако Едуард направеше тайно опит да парира френските маневри, шпионинът им в съвета му щеше да ги осведоми, а който е предупреден, е въоръжен. Корбет побутна чинията си встрани и подпря лакти на масата.

— Мосю — тихо каза той, — сигурно сте много доволен от днешните събития.

Дьо Краон лениво почистваше зъбите си с пръст, без да обръща внимание на отвращението, изписано върху лицето на писаря.

— Разбира се, мосю — бавно отвърна той, извади парченцето месо измежду зъбите си, огледа го и отново го пъкна в устата си. — Но ние не приемаме това за победа — продължи той, — а за възстановяване на правата на Филип във Франция и в Европа като цяло.

— Ами заложиците? — предпазливо попита Корбет. — Ще бъдат ли върнати в Англия?

Дьо Краон мрачно се усмихна.

— Разбира се. Щом споразумението бъде подпечатано официално от господаря ти, ще ги изпратим у дома възможно най-бързо. И без това разходите по тях са в тежест на кралската хазна.

— Всички ли? — остро попита Корбет. Усмивката изчезна от лицето на дьо Краон.

— Какво искаш да кажеш? — попита той с подозрение.

— Това включва ли дъщерята на граф Ричмънд?

— Разбира се. Корбет кимна.

— Добре. Ами синовете на Тъбървил?

— Разбира се — отсече дьо Краон.

Французинът бавно отпи от чашата си. Корбет го беше наблюдавал по време на пиршеството и осъзна, че дьо Краон беше пил често и по много. Лицето му беше зачервено, очите блестяха — в резултат от смесицата от самодоволство и силно бордо.

— Синовете на Тъбървил — продължи дьо Краон — ще се приберат у дома. Горкият баща, който им пише всички подробности за медальоните със Свети Кристофър и живота в някаква схлупена къща в Шропшър, би трогнал всеки. Разбира се, дъщерята на граф Ричмънд ще си замине първа. Нашият крал ще държи на това.

Корбет кимна разбиращо, макар да не можеше да повярва на късмета си. Стараеше се да изглежда все така нещастен, защото ако дьо Краон разбереше, че го е измамил, едва ли щеше да го остави да напусне Франция жив. Той остави чашата си, прозя се и се обърна към Ранулф.

— Трябва да тръгваме — каза му тихичко. Прислужникът, чиято уста беше натъпкана с храна, кимна и бързо започна да пълни джобовете си със сладкиши от масата. Хърви беше полузаспал, защото беше пил твърде много. Корбет трябваше да го разтърси грубо, за да го събуди. Дьо Краон се приведе през масата.

— Тръгваш ли си вече, мосю?

— Да — отвърна Корбет. — Всъщност бих искал още утре да замина за Лондон.

Дьо Краон присви очи.

— Защо? Защо бързаш толкова? Писарят сви рамене.

— Защо не? Разбрахме условията на твоя господар. Трябва да ги предам устно на Едуард Английски. Няма причини да оставаме. Пък и

има работа в Лондон.

Дьо Краон бавно кимна. Очите му се взряха в лицето на Корбет, сякаш се опитваха да разберат защо писарят е решил да си замине толкова бързо.

— Сигурен ли си, мосю?

— Разбира се — отвърна Корбет, който още се преструваше на потиснат от хитрия ход на противника си дипломат. — Тези условия не са изгодни за Едуард. Колкото по-скоро се върнем в Англия и ги предадем на негово величество, толкова по-добре. Ще ти бъда задължен, ако ни осигуриш клетвените уверения за безопасно придвижване и подходящ военен ескорт до Кале.

Дьо Краон сви рамене. Знаеше, че не може да задържи английския писар, щом е решил да си замине. Но в ума му се въртяха подозрения. Беше ли открил нещо Корбет? Искаше му се той да сгреси поне веднъж, за да може да си отмъсти за предишните обиди, които му беше нанесъл този непоносим англичанин. Дьо Краон не беше забравил и че писарят е виновен за смъртта на един от най-добрите му агенти. Французинът се опита да проясни главата си, припомняйки си какво беше казал на Корбет по време на престоя му в Париж. Не можа да се сети за нищо особено. Едва ли беше издал нещо. Той се изправи.

— Клетвените декларации ще бъдат готови утре сутринта. Желая ви спокоен път.

С тези думи той се завъртя и се отправи към масата на подиума, за да прошепне нещо в ухото на височайшия си господар. Корбет не си направи труда да погледне дали Филип възразява, а дърпайки Хърви и бутайки Ранулф, излезе от залата и се отправи към стаята си.

ОСЕМНАЙСЕТА ГЛАВА

Дьо Краон удържа думата си — заповедите бяха готови, както и малкият военен ескорт, подбран лично от Корбет.

Докато пътуваха през обаяната от ранната есен провинция, писарят не сподели с никого мислите си и продължи да се държи като пратеник, който носи у дома лоши новини. Ранулф и Хърви се радваха, че се връщат в Англия, но прислужникът познаваше достатъчно господаря си и не се опитваше да го въвлече в безсмислени разговори. Командирът на ескорта, набит бретонец, внимателно наблюдаваше английските пратеници, както тайно му бе наредил дьо Краон. Той смяташе, че Корбет знае нещо, само че нямаше представа какво е то. Но потиснатото поведение и очевидната тревога, които писарят демонстрираше по време на пътуването, скоро успокоиха французите и в Булон капитанът изпрати куриер обратно до дьо Краон с устно съобщение, че пратеникът се държи като човек, който се страхува от срещата със своя крал. Качиха ги на един търговски ког, който отплаваше за Дувър, а оттам Корбет нае коне до Лондон.

Ако обратният път беше минал спокойно, то последвалият разговор с Едуард Английски беше в ярък контраст с него. Хърви и Ранулф не бяха допуснати в кралските покои, но Корбет се озова там, благодарен, че кралят беше поканил и граф Ланкастър. Едуард го изслуша и избухна в един от поредните си пристъпи на царствен гняв. Обръщаше маси и столове, хвърляше ръкописи из стаята и риташе рогозките, докато наричаше Филип Френски с всички обидни думи, които Корбет знаеше и още някои отгоре.

— Този човек — ревеше Едуард — е заплаха за Европа и нашата корона. Той иска копелето на дъщеря му да седне на трона ми! Възнамерява да създаде империя и да съперничи на Цезар и дори на Карл Велики, но това няма да стане.

Кралят бесня цял час, преди да се успокои.

После отпи голяма глътка вино, преди да отиде до Корбет и да сложи със замах отрупаните си с пръстени ръце върху раменете му.

Писарят се втренчи в зачервените му очи.

— Корбет — дрезгаво каза кралят, — ти ми носиш лоши новини. Знам, че в древни времена такива пратеници били екзекутирани на място и съм изкушен да постъпя по същия начин. В друг случай не бих се интересувал какво смята да прави Филип с проклетата си дъщеря, но знаеш, че всеки опит да се измъкнем от арбитража на папата ще бъде моментално докладван на французите от шпионина или шпионите в съвета ми — кралят приближи лицето си до Корбет, който безстрашно отвърна на погледа му. — Защото ти се прибра — продължи Едуард — не само с лоши новини, но и с предположението, че Уотъртън не е шпионинът.

Корбет овладя страха си и погледна хладно краля.

— Твое величество — отвърна той, — винаги съм служил на теб, на Короната, на семейството ти. Заминах за Франция с точни инструкции, дадени ми от брат ти — той се обърна и кимна към Ланкастър, който с разтревожен вид се беше облегал на стената. — Нямах друг изход, освен да приема условията на Филип. Това е единственият начин, по който можеш да си върнеш Гаскония.

— Това е единственият начин, по който мога да си върна Гаскония! — имитира го Едуард. — За Бога, Корбет, не разбираш ли, че докато имаме шпионин в съвета, всяка тайна, която обсъждаме, всеки опит да надхитрим Филип ще бъде безуспешен?

Писарят се изкашля и започна внимателно да подбира думите си.

— Не мога — започна той, доволен, че кралят беше отдръпнал ръце от раменете му и се беше отдалечил, за да седне. — Не мога — повтори Корбет — да позволя Уотъртън да отиде на бесилката. Смятам, че той е по-скоро оглупял от любов, отколкото предател. И преди твое величество да ме съди, имам други новини, но първо трябва да получа думата ти, че няма да ме предизвикваш или разпитваш.

Едуард прие това с небрежно махване с ръка. Корбет замълча за миг.

— Знам кой е предателят — съобщи той.

Едуард скочи от стола си като попарен, а по лицето на Ланкастър се изписа пълно удивление.

— Кой е той, Корбет? — тихо попита кралят. — Кой е този долен мръсник?

— Аз знам — отвърна хладно писарят, — но не мога да ти кажа името му. Трябва да ми дадеш време, твое величество. Трябва ми доказателство и знам къде да го потърся.

Кралят се изправи и бавно се приближи до Корбет.

— Обещавам ти, Хю — каза той, — че ако разкриеш този човек, можеш да поискаш всичко, което е в кралството ми, и то ще бъде твое. Имаш една седмица.

Корбет се поклони и напусна стаята. Когато вратата зад него се затвори, той се облегна на студените тухли, опитвайки се да овладее треперещото си тяло и надявайки се, че ще успее да изпълни обещанието, дадено на краля.

На следващия ден писарят се върна в двореца Уестминстър. След намесата на Ланкастър Уотъртън беше освободен от Тауър, изкъпан, преоблечен и нахранен, но го държаха далеч от чужди очи и стаята му беше строго охранявана. Корбет го посети и смекчи враждебността му, когато му обясни, че той е причината за освобождението му. После го разпита внимателно за срещите на съвета, за процедурите, кой е присъствал и какво е ставало след това. Това му отне известно време, защото като всеки добър писар Уотъртън се опитваше да пропусне подробностите, но Корбет знаеше, че именно те ще му дадат нужното доказателство, за да арестува предателя.

След множество разпити, проучвания и дори разгорещен спор, Корбет затвърди подозренията, които бяха го обзели във Франция и помоли главния писар на канцеларията за копия от всички писма и архиви, изпратени дотам — както до кралския двор, така и до заложиците. През следващите няколко дни той внимателно ги проучи, като излизаше от стаята само за да хапне, пийне или да се облекчи. Отне му доста време, но накрая доказателството беше налице и той веднага поиска аудиенция от краля.

По молба на Корбет Едуард се съгласи да се срещнат в една от розовите градини зад двореца Уестминстър — малко пространство, обградено от всички страни със стени. Писарят обичаше да идва тук, където розите цъфтяха в лехите си, разделени от малки ивици билки, които ухаеха прекрасно, но този път кралят от пръв поглед разбра, че не му е до това, само че беше твърде лукав, за да го покаже. Корбет беше небръснат, очите му бяха зачервени от безсъние, дрехите — в петна от бързото хранене и липсата на време да се изкъпе и дори

преоблече. Едуард му направи знак да седне и приседна до него, все едно двамата бяха стари приятели, а не крал и верен служител. Писарят го помоли да мълчи, докато изброи всички доказателства, които беше събрал и Едуард го послуша — с наведена глава и скръстени ръце той слушаше като свещеник изповед на човек, който не се е причестявал години наред.

Корбет говореше тихо, но безпощадно — описа какво се беше случило с армията на Едуард в Гаскония и последиците от това. Загубата на английските шпиони в Париж, унищожението на „Свети Кристофър“, собствените си приключения там, подозренията си и защо беше решил, че точно този човек е предателят. Представи доказателствата си — няколко парчета пергамент, изписани със заключенията му, които Едуард внимателно прочете. Когато най-накрая Корбет свърши, кралят беше обхванал главата си с ръце и не можеше да повярва.

Корбет го наблюдаваше притеснен. Едуард беше странен човек. От една страна той беше суров и безмилостен и би наредил без колебание да изколят мъжете, жените и дори децата от град, който му е оказал съпротива. От друга — приличаше на дете: ако вярваше на някого, очакваше да отвърнат на доверието му и не можеше да разбере защо хората престъпват думата си. Човекът, когото Корбет беше назовал, не само бе нарушил клетвата си за вярност като васал, но бе предал приятелството и доверието му.

Кралят зададе само един въпрос:

— Сигурен ли си, Корбет? Писарят му отвърна също с въпрос.

— Вярваш ли ми, твое величество? Кралят кимна.

— Да — тихо каза той. — Несъмнено той е предателят. Всеки съд би приел доказателствата ти и би го пратил веднага на бесилката. Щом трябва да става — в гласа му прозвуча сурова нотка, — по-добре да стане бързо.

Едуард извика и един прислужник се появи на малката вратичка, която водеше към двореца. Той се приближи до краля, който прошепна някакви заповеди в ухото му. Те очевидно го стреснаха, затова кралят ги повтори още веднъж. Прислужникът кимна и бързо се отдалечи.

Докато чакаха, Едуард гледеше мрачно в далечината, а Корбет за пореден път изброяваше наум доказателствата, които беше открил. Кралят беше прав — този човек беше предател и заслужаваше да умре,

но все пак не му се искаше да присъства на предстоящото събиране на съвета. След малко сър Томас Тъбървил излезе в градината и Едуард го покани да седне срещу него.

— Сър Томас — започна той, — трябва да арестуващ един предател.

Тъбървил изглеждаше изненадан.

— Мислех, че вече го открихме, твое величество. Уотъртън, писарят, който е в Тауър.

— Не, не! — отвърна кралят. — Уотъртън беше освободен. Той е също толкова предател, колкото и Корбет.

— Тогава кой е?

Корбет видя как очите на Тъбървил се присвиха и лицето му преbledня. Едуард протегна ръка и го потупа по бедрото.

— Ти знаеш кой е, сър Томас. Ти си предателят!

Тъбървил рязко скочи на крака и посегна към меча в колана си.

— Сър Томас — продължи кралят, — не прави това. Ако погледнеш към прозорците около градината, ще забележиш, че на всеки от тях стои стрелец с арбалет. Имат заповеди да те застрелят — не да те убият, а да те ранят в ръката или крака — и ти обещавам, че това ще бъде само началото на мъките ти.

Тъбървил вдигна очи и Корбет го последва. Едуард беше прав. На всеки прозорец и амбразура проблясваха метал и пъстра дреха — войниците бяха се прицелили в командира на стражата.

Тъбървил се свлече на мястото си и Корбет изпита съжаление към него. Бледото му лице беше обляно в пот и цялото му тяло трепереше, макар той с всички сили да се мъчеше да се овладее.

— Нямах доказателства — дрезгаво каза той. — Аз ти служих вярно в Гаскония, твое величество, и ти го знаеш.

— Имаме доказателства — отвърна кралят. — Корбет ги откри.

Писарят трепна, когато Тъбървил го изгледа с огромна омраза.

— Знаех че си опасен човек, Корбет — дрезгаво изрече той, — но не мислех, че ще стигнеш дотук. Ако твърдиш, че аз съм предателят, трябва да имаш доказателства за това. Защо не ми ги кажеш?

— Всичко е съвсем просто — отвърна писарят. — Не знам защо си станал предател, сър Томас, но знам как. След като си се върнал от Гаскония, си сключил таен договор с Филип и френския двор да им даваш сведения. Французите са знаели, че служиш в двореца и знаеш

много тайни. Сигурно са увеличили натиска, когато са разбрали, че си назначен за командир на стражата, която охранява кралската зала за съвети.

— Виждаш ли! — тържествуващо възкликна Тъбървил. — Аз пазех залата, не съм бил вътре, за да слушам как кралят и съветът му обсъждат държавни тайни.

— Но когато съветът е свършвал, сър Томас — отвърна Корбет, — ти си разтребвал залата. Събирал си парчета хартия, чернови на протоколи. Дори си помагал на Уотъртън да ги подрежда. Разбира се, той не е имал нищо против ти да вършиш това вместо него, защото е бързал да се измъкне от двореца и враждебното отношение на граф Ричмънд. Ти — безмилостно продължи Корбет — си знаел тайната на Уотъртън. Сприятелили сте се и той ти разказал за любовта си към лейди Елинор и омразата на баща ѝ към него. Когато съветът приключел работата си, Уотъртън трябвало да преписва начисто пълния протокол от заседанието. Ти винаги си бил при него в такива моменти. В крайна сметка — отбеляза писарят — защо би те подозирал Уотъртън? В Гаскония си се доказал като един от най-способните командири на краля — единственият, който се опитал да се измъкне от хватката на французите. Имали сте много общо, и двамата сте мразели Ричмънд, а това ти позволило да узнаеш кралските тайни. Уотъртън е извършил престъпление, но от небрежност, а не злоумишлено.

Корбет наблюдаваше лицето на Тъбървил и напрежението в очите на командира му показва, че е прав.

— Кажи му, Корбет — обади се кралят, — как е изпращал сведенията във Франция.

— Да ти кажа ли, сър Томас? — попита Корбет и внезапно изпита омраза към този човек, който беше обрекъл много англичани на жестока и неочаквана смърт. — Използвал си писмата до синовете си. Били са хитроумно написани. Съдържали са съобщения за френските ти господари. Когато посетих децата ти в Париж, те се оплакаха, че понякога не разбират за какво им пишеш. И аз помислих така първия път, когато прочетох писмата. Бяха изпълнени със странни забележки и имена, но тогава отдадох тази непоследователност на мъката ти по синовете. Но дьо Краон ми доказа, че писмата ти не са просто смесица от съвети и новини. Първо, изглежда помнеше съдържанието им

прекалено добре. Доста странно е един от основните съветници на Филип да помни подробности от писмо, което английски рицар е написал преди месеци до едно от децата си във Франция. — Корбет млъкна и облиза устните си, но бързо продължи, преди Тъбървил да го прекъсне. — Затова, когато се върнах в Англия, проучих едно от писмата ти. — Той бръкна в кесията си и извади малко късче пергамент. — Едно от изреченията гласи: „корабът, който отплава от Бордо, за да ме върне в Англия след посещението ми при вас“. Следващото започва така: „На 14 октомври възнамерявам да се върна в блатата на Уелс“. Третото започва по следния начин: „Медальонът на Свети Кристофър, който ти купих“. Корбет млъкна и хвърли поглед към Тъбървил, чието лице беше пребледняло от страх. — И най-накрая, началото на четвъртото гласи „може да възникне опасна ситуация“.

Корбет пхна пергаментата в ръцете на Тъбървил.

— Изреченията са доста непоследователни — отбеляза той — и звучат безсмислено. Но ако вземем началните им части, изведнъж разбираме какво си съобщил на французите — че корабът „Свети Кристофър“ тръгва от Бордо на 14 октомври и във връзка с това може да възникне опасна ситуация. Дьо Краон не е особено умен, но съобщението е било съвсем ясно. „Свети Кристофър“ носеше съобщения до краля, които можеха да се окажат опасни за французите. Ти си им го предал, за да го спрат и потопят заедно с целия му екипаж. Кралят изгуби един кораб, както и ценни сведения за враговете си в чужбина. Във всичките ти писма има подобни съобщения. Говориш за пътуване през Фландрия, но никога не си възнамерявал да ходиш там. В същото писмо споменавах за приятел на име Аспейл, но нямаш такъв приятел. Всъщност си съобщавал на дьо Краон за писаря Робърт Аспейл, който беше изпратен във Франция да шпионира за нас.

Корбет се изправи.

— Ти уби мой приятел и много други, ти си предател и заслужаваш да умреш.

Тъбървил сведе поглед към ръцете си, които лежаха отпуснати в скута му.

— Има ли още нещо? — попита той.

— Да — разпалено отвърна Корбет, — има още! Не знам какви нареждания са ти дали французите за Шотландия, но ти със сигурност

си кореспондираш с уелския бунтовник лорд Морган! Кралят постоянно му изпращаше съобщения да спазва мирния договор. Ти си слагал на коня специално седло, в което е имало тайно отделение за твоите съобщения. Уотъртън решил, че това е странно. Кралският шпионин в Уелс разбрал за това и Морган го убил. Е — заключи сухо Корбет, — достатъчно ли са ти доказателствата? Както каза кралят — писарят погледна към Едуард, — всеки съд, английски или френски, би приел тези доказателства. Ти си предателят! И за какво беше всичко? За кесия злато?

— Не! — Тъбървил рязко вдигна глава и очите му изгледаха гневно Корбет и краля. — Не беше заради златото! — Той също се изправи. Гърдите му се надигаха учестено, докато отговаряше на Корбет. — Аз не съм предател! Бих се за краля в Гаскония! Служих му и тук, но онзи безчестен благородник, граф Ричмънд, развали всичко. Той изгуби армията, изгуби Гаскония, потъпка честта ни и имаше наглостта да обвини мен, че съм действал безразсъдно, докато именно неговият мързел и безочливост бяха най-голямото предателство. Заради него бях заловен и развеждан като престъпник по улиците, а французите ми се присмиваха. Заради него трябваше да изпратя синовете си като зложници във Франция, а когато се върнах в Англия, Ричмънд не беше наказан, нито дори смъртен! — Тъбървил яростно изгледа краля. — Мисля, че и ти постъпи нечестно. Ричмънд трябваше да умре заради онова, което стана в Гаскония. — Командирът отново седна. — Докато бях в Париж, ме посети дьо Краон. Похвали ме, че съм имал смелостта да опитам да се измъкна от обкръжилата ни френска армия. Каза ми и че децата ми ще бъдат изпратени като зложници във Франция, но добави, че ще се грижи добре за тях. После ми обеща земи, имения и възможност да заживея там със синовете си и аз приех. Дьо Краон ми каза да му съобщавам всичко, свързано с английската армия на южното крайбрежие и намеренията на краля спрямо Гаскония. Когато разбра, че са ме направили командир на стражата, която охранява залата за съвети, обещанията му станаха още по-разточителни — че щом Едуард приеме условията на Филип, аз и децата ми ще получим френски благороднически титли, че ще ни дарят големи имения, където можем да започнем нов живот.

— Единственото, което ще започнеш — прекъсна го краят остро, — е да лежиш в затвора, после ще те осъдят за държавна измяна и

предателство и ще те екзекутират, както е предвидено по закон! — Тъй като Едуард крещеше, група войници се появи в градината. — Аз ти вярвах, сър Томас, повиших те. Щях да се грижа за теб. Ричмънд беше наказан за некадърността, проявена във Франция, но аз правя разлика между грешка и умисъл, между небрежност и предателство. Ти си предател, сър Томас, и ще получиш най-строгото наказание!

Тъбървил вдигна рамене, погледна Корбет с омраза и без да се съпротивлява повече, позволи да го отведат.

— Какво ще стане с него? — попита писарят.

— Ще бъде съден — отвърна кралят. — От равните нему и от моите съдии в Уестминстър Хол. Доказателствата, които си събрал, ще го пратят на смърт. Ще бъде обесен, изкормен и разчекнат като предупреждение към всеки друг, който реши да стане предател в моето кралство! И Уотъртън би искал това — добави горчиво кралят. — Много умно от страна на дьо Краон да организира нещата така, че да хвърли вината върху него. — Той погледна рязко Корбет. — От самото начало ли беше сигурен, че Уотъртън е невинен?

— Да, така мисля — отвърна бавно писарят. — Беше предчувствие, което се потвърди, когато се запознах с дъщерята на Ричмънд в Париж, но всъщност дьо Краон ми предостави последното доказателство. Гледах лицето му онзи ден в залата на съвета, когато брат ти обяви, че сме открили и арестували предателя. Видях в очите му радост. Сигурно е знаел, че сме арестували невинен човек и се издаде. По време на пратеничеството на Ланкастър във Франция — продължи Корбет — дьо Краон умишлено ме подведе. Отнасяше се с благоразположение към Уотъртън, за да пробуди подозренията ни.

— Но дьо Краон се опита да те убие в Париж.

— Само за да хвърли подозрението върху Уотъртън. Същото се отнася и за френския печат, открит между принадлежностите му за писане. Бил е подхвърлен от дьо Краон, който е разказал тази лъжа и на съюзниците си в Шотландия с надеждата, че ще ти я предадат.

Кралят кимна и се загледа в една разцъфнала роза. Още не можеше да повярва на онова, което беше чул и видял. Тъбървил предател! И то колко хитър! „Бог знае“, помисли си кралят, „какво ще открием, ако проучим и останалите му писма. Нищо чудно, че бунтовниците в Шотландия и Уелс се съпротивляваха така ожесточено.“ Той гледаше розата и обмисляше отмъщението си.

Корбет прекъсна настъпилата тишина, като падна на едно коляно пред краля.

— Твое величество — каза той, — ти ми обеща, че ако открия предателя, мога да поискам каквото и да е в твоето кралство.

Едуард го погледна лукаво.

— Тогава бях ядосан, мастър Корбет. И е невъзпитано да се припомнят на един принц думите, които е изрекъл в момент на гняв.

Корбет леко се усмихна.

— Както се казва в Псалтира: „Не се надявайте на князе.“^[1] И ти ли си от тях, твое величество?

Едуард се разсмя тихо.

— Не, не, Хю. Аз държа на думата си.

— Добре — каза писарят. — Има две неща, които искам, твое величество. Първо, по отношение на Тъбървил — нека го обесят, без да го изкормват и разчекват. Правосъдието няма нужда от това.

Кралят погледна към синьото небе.

— Ще изпълня молбата ти — остро каза той. — Какво е другото?

— Лорд Морган в Уелс.

— Лорд Морган в Уелс — рязко го прекъсна Едуард — вече почувства колко съм му ядосан! Придвижих войските си надолу от замъците Карнарвон и Карпили. Те завзеха земите на лорд Морган и цялата околност. Съмнявам се, че този уелсец повече ще ме притеснява.

— Всъщност не става дума за лорд Морган — доста рязко го прекъсна Корбет, — а за племенницата му.

Едуард го изгледа изумено, преди да отметне глава, задавяйки се от смях.

— Интересно, че ме питаш за нея, Хю — каза той, — защото получих съобщение от лорд Морган и от племенницата му. Той смирено обещава да спазва мирния договор и моли да му бъдат простени грешките или престъпленията, които е извършил. Разбира се, ще го направя след известно време, но съобщението на лейди Мейв беше далеч по-просто. Молеше ме да ти предам това.

Кралят бръкна в кесията си и извади пръстена, който Корбет беше видял за последен път на ръката на Мейв на плажа пред замъка Нийт.

— Изпраща ти това — кралят пусна пръстена в ръката му и се усмихна на явното му разочарование. — О, имаше и съобщение, мастър писарю. Лейди Мейв също моли чичо ѝ да бъде пощаден, добавяйки в послепис, че ти праща пръстена с надеждата, че ти ще ѝ го върнеш лично, за да може да го задържи завинаги.

Корбет се усмихна, но сърцето му танцуваше от радост. Още коленичил, той хвана ръката на краля и я целуна.

— Имам ли разрешението ти, твое величество?

— Разбира се — отвърна кралят. — Стига да се върнеш в Лондон за процеса на Тъбървил.

Беше студена октомврийска утрин. Дворът на двореца Уестминстър беше претъпкан догоре, тълпата се буташе към голямата бесилка, сякаш искаше да се стопли на големия железен мангал, който гореше до нея. Корбет също беше там заедно с Ранулф и цял Лондон, знатните благородници и съпругите им, облечени в коприна и скъпи дрехи. Корбет беше дошъл по заповед на краля. Не обичаше екзекуциите, но чувстваше, че трябва да проследи този случай до тъжния му край.

Тъбървил беше съден от специална комисия за държавна измяна. Беше признал всичките си престъпления и присъдата бе произнесена от върховния съдия Роджър дьо Брабазон, главен съдия на Кралския съд. Едуард удържа на думата си и осъди Тъбървил само на обесване. Нямаше да гледат ужасиите на изкормването, изгарянето, обезглавяването и разчекването, наскоро понесени от принц Дейвид от Уелс.

След като бе осъден, закараха Тъбървил в Тауър и рано през тази мрачна октомврийска сутрин го доведоха в Уестминстър, яхнал една нещастна кранта, с оковани под корема ѝ крака и завързани отпред ръце. Около него яздеха шестима палачи, облечени като дяволи. Един от тях държеше юздите на коня, а друг — въжето, на което щеше да увисне Тъбървил. Останалите дразнеха и се присмиваха на затворника. Облечен в рицарски доспехи, Тъбървил първо беше отведен в Уестминстър Хол, за да чуе присъдата и сега, преди да бъде екзекутиран, трябваше да бъде унижен.

Бесилката беше издигната точно пред главния вход на Уестминстър Хол. Съдиите седяха върху издигната платформа, а до тях имаше стълб, на който висеше щита на Тъбървил, обърнат наопаки, омазан с катран и животински изпражнения.

Прозвучаха тръби. Вратите се отвориха и хералдите изведоха Тъбървил, облечен в доспехите си, накичен с всички символи на рицарския си орден. Свещениците застанаха от двете страни на бесилката и започнаха да четат заупокойни молитви. След всяка молитва хералдите сваляха по една част от бронята на рицаря, като започнаха с шлема му и накрая той остана само по набедрена превръзка. Обърнатият му щит беше свален и счупен на три парчета. Върху главата на осъдения изляха купа помия, смесена с животинска урина.

Когато церемонията приключи, тълпата въздъхна и започна да мята камъни и да крещи обиди, докато палачите не се намесиха. Тъбървил легна на земята и беше привързан към една волска кожа. Тя беше разпъната между шест коня, които щяха да я влачат по целия път от Уестминстър до водопровода в Чийпсайд и обратно до бесилката в Смитфийд. Корбет се радваше, че кралят не осъди на смърт и семейството на Тъбървил, така че синовете му щяха да наследят собствеността му и нямаше да страдат заради греховете на своя баща. Още по-доволен беше сега, когато наблюдаваше как Тъбървил приема с мълчаливо достойнство обидите и униженията, с които го засипваха. Завързаха осъдения за волската кожа; тялото му вече беше насинено и наранено от камъните, с които го замеряха. Корбет затвори очи, когато палачът удари задницата на един от конете и ужасяващата процесия, водена от мъчителите, се отправи към мястото за екзекуции. Тълпата се стичаше след нея с викове и смях.

Корбет знаеше как ще свърши всичко. Погледна към мрачното небе, към облаците, скупчени над Темза. Тъбървил щеше да бъде отведен до бесилката и обесен. После щяха да изложат тялото му на видно място като предупреждение към всички, които са извършили предателство срещу краля. Писарят не беше достатъчно жесток, за да гледа смъртната агония на горкия човек. Вместо това той се обърна и се утеши с мисълта, че Мейв скоро ще бъде в Лондон. Чичо ѝ лорд Морган трябваше лично да се сдобри с краля. Беше писал на Едуард, че ще пристигне в Англия около „Вси светии“ — в началото на

ноември. Мейв щеше да го придружава. Корбет тихичко прошепна молитва за душата на Тъбървил, която скоро щеше да се изправи пред Бога. Отправи и една молитва за себе си — молеше се Мейв да прогони зимата в сърцето му.

[\[1\]](#) Псалтир Пс. 145:3 — (Бел.ред.) ↑

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

Нека извиним англичаните, които вярват, че наличието на двойни агенти в правителствените среди е феномен, характерен само за дваисети век. Но в скандалите, свързани с Филби, Бърджес и Маклийн, долавяме ехото от предателството на Томъс Тъбървил, който, успешно направляван от французите, съумявал да им изпраща тайни сведения за плановете на краля на Англия. Известно ни е, че Тъбървил е изпращал писма на французите — едно от тях все още съществува в архивите на Чансъри Лейн в Лондон. Знаем също така, че е поддържал противодържавна кореспонденция с уелския бунтовник лорд Морган, и че е подпомагал Филип при създаването на широк съюз срещу Едуард, който бил принуден да приеме условията на френския крал.

Подробностите около залавянето на Тъбървил са обвити в тайна, но със сигурност за целта са били необходими внимателни проучвания и следене. Той бива арестуван и заклеймен като предател, но не преди да успее да оцети сериозно каузата на английския крал в Европа. Само че, за разлика от съвременните шпиони, Тъбървил заплаща предателството с живота си.

Издание:

Пол Дохърти. Шпионинът на краля

Издателство „Еднорог“, 2005

Художник Христо Хаджитанев, 2005

ISBN 954–9745–82–1

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.